Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Onga Város Önkormányzata

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 1
Értékeink, küldetésünk 8
Célok 8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 11
1. Jogszabályi háttér bemutatása 11
2. Stratégiai környezet bemutatása 11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 75
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 84
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 95
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 103
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 104
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 106
1. A HEP IT részletei 106
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 106
Jövőképünk 107
Az intézkedési területek részletes kifejtése *(kitöltése javasolt, opcionális)* 109
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 127
3. Megvalósítás 132
3.1 A megvalósítás előkészítése 132
3.2 A megvalósítás folyamata 132
3.3 Monitoring és visszacsatolás 134
3.4 Nyilvánosság 134
3.6 Érvényesülés, módosítás 136
4. Elfogadás módja és dátuma 137

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az esélyegyenlőség a társadalom számára fontos érték. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatások elérésére, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete, illetve a kora. Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva, Onga Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait (Integrált Településfejlesztési Stratégia, gazdasági program stb.), valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Onga város Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 8 km-re keletre, a régi Abaúj megye legdélibb csücskében található. A település a Bükk és a Zempléni hegység, illetve a Sajó és a Hernád folyók közé ékelődik, kettészeli a Bársonyos-patak, északi határainál a Vadász-patak ömlik a Hernádba.

Ongán található a város közigazgatási területén belül Ócsanálos és Ongaújfalu településrész, mint önálló külterületi egységek, külterületi lakott helyek. Ócsanálost a Hernád árvizei évről évre veszélyes helyzetbe hozzák, komoly kihívás elé állítva ezzel a város önkormányzatát, mely mindezidáig a szakhatósági szervekkel és a helyi lakossággal példaértékűen összefogva, a nagyobb katasztrófát meg tudta akadályozni. A KEOP - 2.1.2./2F/09 - 11 - 2011 - 0002 azonosítószámú projekt keretében 2014 márciusára megépített körgát végérvényes megoldást jelentett, mellyel megszűnt az elmúlt évtizedekben oly gyakori árvízveszélyes helyzet Ócsanáloson.

Onga lakóinak számát tekintve az 5000 fő alatti települések közé tartozik, mely lélekszámban jelentős, 20,1% a cigány etnikum aránya (a 2011-es népszámlálás adatai szerint.) Onga a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott település, magas a tartós munkanélküliek aránya, többgenerációs munkanélküliség kezd kialakulni. A település fejlett intézményhálózattal rendelkezik, melynek működtetése az egyre romló gazdasági helyzet ellenére az önkormányzat legfontosabb feladata.

Rövid történeti áttekintés

Onga az őskortól lakott település, jelentősek az itt talált bronzkori régészeti leletek. A település első név szerinti említése 1222-ből ered, ekkor Hunga néven említették. A törökök 1588-ban felégették a falut, de

a lakosok hamarosan újraépítették. A török elleni felszabadító háború, majd a Rákóczi-szabadságharc küzdelmei Ongát sem kímélték. A falu azonban átvészelte a nehéz időszakokat. A XVIII. század már lassú fejlődést hozott a település életében. Az 1750-es években református betelepülők érkeztek Ongára. A lakosok főleg sókereskedelemből és állattenyésztésből éltek. A falu legismertebb földesúri családja a Darvas család volt. A nagy magyar történelmi személyek közül megfordult itt II. Rákóczi Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály és Görgey Artúr is.

A XIX. század második felében felgyorsult a polgári átalakulás. Ongán a demográfiai robbanás az 1890-es években következett be. Megszűntek a nagy járványok, csökkent a csecsemőhalandóság, jobb lett a közegészségügy helyzete, javultak az életkörülmények. Mindezek a változatlanul magas természetes szaporodás mellett népességnövekedést idéztek elő.

Miskolc iparvárossá fejlődése is kedvezően hatott Ongára. A közeli nagyváros, a jó piaci értékesítési lehetőségek, a kiépülő vasút (1860) egyre vonzóbbá tették a települést a betelepülők számára. A növekedés a XX. században sem állt meg. Az 1960-as évektől a településen jelentős építkezések kezdődtek. Többek között megépült az új iskola, óvodák, orvosi rendelők, kultúrház, tanácsháza, könyvtár. Mára már kiépült a vezetékes ivóvíz-, a szennyvíz-, a gáz-, a telefon-, a kábeltévé-hálózat, korszerűsítették a közvilágítást, a sportpályát, a település intézményeit.

A településen – belterületbe történő csatolással – újabb utcák alakultak ki 2004-ben (Csokonai, Mészáros Lázár utcák), valamint meglévő utcák meghosszabbításával közel 100 építési telek kialakítása történt meg.

Legtöbben Miskolcról költöztek a nem egészen 10 km-re fekvő Ongára, de a megye számos településéről érkeztek ide bevándorlók. Előnyös földrajzi fekvése, a jó közlekedési lehetőségek, a település nyugodt, kiegyensúlyozott élete és természetesen Miskolc közelsége miatt Onga azon települések közé tartozik, mely Miskolc agglomerációs körzete adta lehetőségeket a maga javára fordította. Magyarország Köztársasági Elnökének 325/2013. (VII.10.) KE határozata alapján a település 2013. július 15. napjától városi címet kapott.

A település földrajzi elhelyezkedése, főbb demográfiai jellemzők

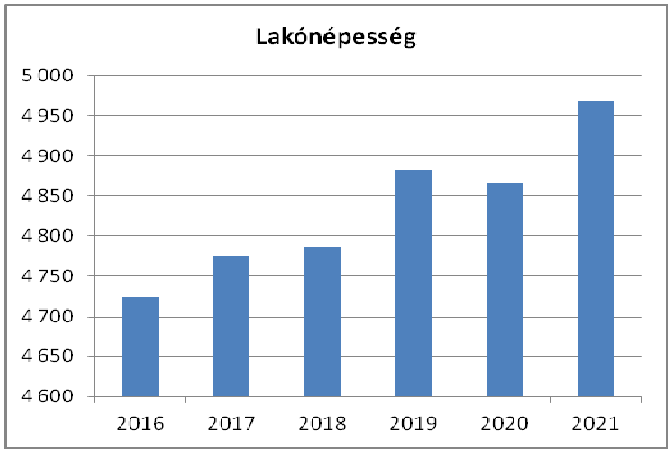
Onga Magyarország ÉK-i részén Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 8 km-re található. Onga elhelyezkedése kedvező, mivel két főút, a 4 km-re leágazó M3-as autópálya és Miskolc közelsége, illetve a keresztülhaladó Miskolc-Kassa vasútvonal előnyös helyzetbe hozta a települést. Ongát körülölelik a különböző időkben megnyitott bányatavak, melyek közül a legismertebbek a település keleti határánál találhatóak, számuk a kavicskitermelés következtében emelkedik.

A település közúton megközelíthető autóbusszal, mely Miskolcon, a Búza térről indul közvetlenül Ongára, a menetidő: 15 perc. Vasúton a Miskolc-Hidasnémeti vonalon, Miskolcról indulva a második megálló (Felsőzsolca után) Onga, menetidő: 11 perc.

Lakosság számának alakulása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2016	4 724	bázis év
2017	4 775	101,08%
2018	4 787	100,25%
2019	4 882	101,98%
2020	4 866	99,67%
2021	4 969	102,12%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

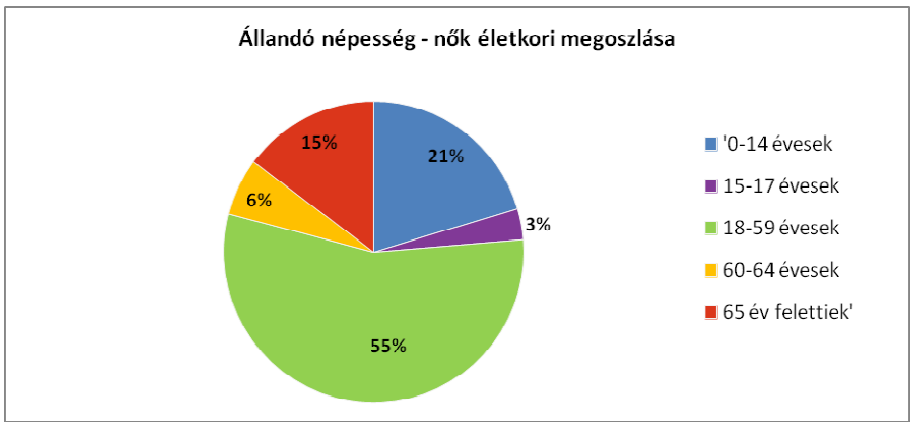

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

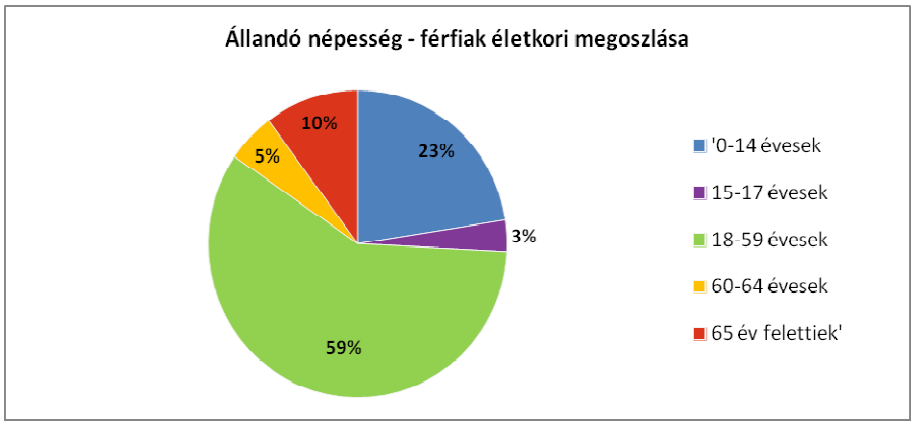
A település lakosságának számában az elmúlt években lassú növekedés tapasztalható, 2020. évben mutatkozott 0,33%-os csökkenés, Onga egy vonzó kisváros ezt mutatja a lakosságszám növekedése

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 459	2 510	4969	49,49%	50,51%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			253	5,09%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	556	510	1066	11,19%	10,26%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	81	83	164	1,63%	1,67%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 451	1 384	2835	29,20%	27,85%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	129	154	283	2,60%	3,10%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	251	370	621	5,05%	7,45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

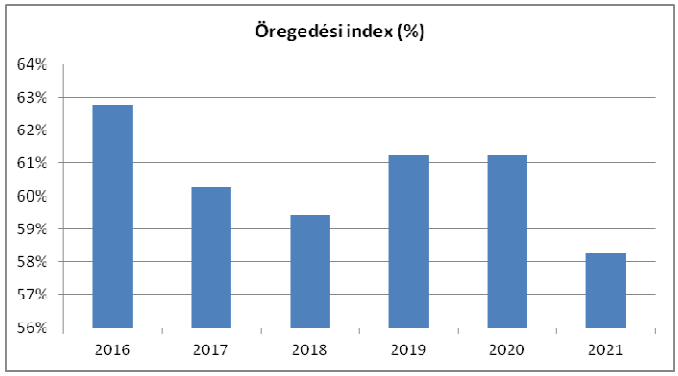
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen az állandó népesség kor szerinti összetételét tekintve az aktív korúak (18-64 év) aránya a legmagasabb, 3118 fő (62,75%). A 65 év felettiek aránya az adattábla adatai szerint 12,5 százalék. Onga fiatal koreloszlású település, nem kell félni a lakosság elöregedésétől.
Városunkban a nők és férfiak aránya kiegyensúlyozott (49,49%-50,51%), ez az arány a 65 év feletti korcsoportban 40,42%-59,58%, a férfiak várható élettartama településünkön is rövidebb, mint a nőknek. A különbségnek genetikai, fiziológiai, magatartásbeli és a környezet által meghatározott okai vannak.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	563	897	62,76%
2017	566	939	60,28%
2018	571	961	59,42%
2019	610	996	61,24%
2020	624	1 019	61,24%
2021	621	1 066	58,26%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

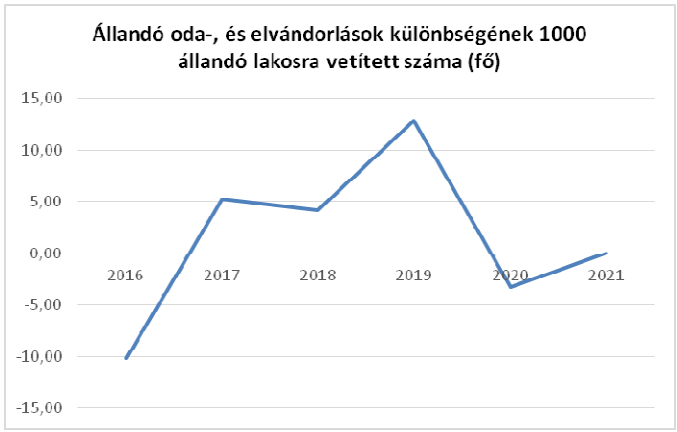

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index településünkön azt mutatja, hogy 100 gyermekre és fiatalkorúra 58 időskorú jut. Ez az arány kedvezőbb, mint az országos átlag, mivel a KSH Népességtudományi Kutatóintézetének felmérése alapján 2020-ban országos szinten 139 65 év feletti ember jutott száz gyermekre. Fokozott figyelmet kell fordítani a fiatalos népességszerkezet ellátására. Fontos a fiatalok megtartása, ahhoz, hogy fiatalok ne vándoroljanak el szükséges a megfelelő munkahely megléte, legalább a vonzáskörzetben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2016	-10,12
2017	5,26
2018	4,18
2019	12,82
2020	-3,28
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

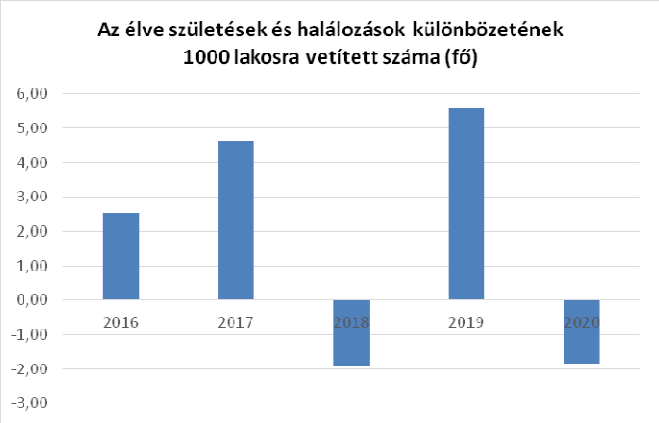

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy Onga népessége valamely évben nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében. A tendencia településünkön erősen hullámzó, a 2019-es jelentős csökkenés oka a családok külföldre költözése, külföldi munkavállalása.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2016	2,53
2017	4,63
2018	-1,88
2019	5,58
2020	-1,85
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás többnyire pozitív értékű városunkban, az élve születések száma meghaladja a halálozásokét. A természetes szaporodás 2020-as negatív értékénél látszódik a Covid19 koronavírus járvány hatása, sajnos sokan elhunytak a járványban, vagy annak szövődményében.

Értékeink, küldetésünk

Onga Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti.
Onga Város Esélyegyenlőségi Programjának alapvető küldetése, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűztük ki az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek és felnőttek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Célok

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték, melynek érvényesítése nem csak a jogszabályok által meghatározott kötelezettség, hanem hosszú távú érdek is. A HEP célja, hogy a település

minden lakójának elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa a **gyermekek, nők, idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű** – **főleg roma** – állampolgárok esélyegyenlőségét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Onga Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a megkülönböztetés tilalmát,
- a társadalmi szolidaritást,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szervével (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP-nek kiemelten foglalkoznia kell:

- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, foglalkozási esélyeinek javításával,
- a munkaerő-piaci szegregáció visszaszorításával,
- hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók hátrányainak kompenzálásával,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- a közszolgáltatásokhoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával,
- az esetleges lakóhelyi szegregáció felszámolásával,

- a mélyszegénységben élők, romák, nők, kisgyermekesek esélyegyenlőségével és az egyenlő bánásmód érvényesítésével a megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutásával,
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározásával,
- a helyben élő nehezebb sorsú, tartósan beteg, fogyatékkal élő, szegénységgel küszködők, hátrányos helyzetben levők segítésével,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával,
- akadálymentes közlekedés biztosításával.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország Alaptörvénye „Szabadság és felelősség" fejezetének XV. cikke kimondja:

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékossággal élőket.

Az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban a helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk,

különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A Helyi Esélyegyenlőségi Programokban (továbbiakban HEP) leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági program, a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit rögzítő fejlesztési terv, mely helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Integrált Településfejlesztési Stratégia A településfejlesztési koncepcióban foglalt környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló középtávú fejlesztési program. A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

Miskolci járás esélyteremtő programterv (JEP), olyan stratégiai dokumentum és modell értékű együttműködési program, melynek célja az egy járáshoz tartozó települések, helyi szereplők közötti területi együttműködések kialakítása és megerősítése a társadalmi felzárkózást elősegítő és a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódóan.

Szociális szolgáltatástervezési koncepció, a szociálisan rászoruló személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében készült koncepció. Mivel önkormányzatunk társulás keretei között biztosítja a szociális feladatok ellátását, így a társulás szolgáltatástervezési koncepciója vonatkozik településünkre.

Megyei köznevelés-fejlesztési terv, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. értelmében az oktatásért felelős miniszter a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítése céljából az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet készített.

Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, a közoktatásban jelenlévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz és továbbmélyítik a társadalmi különbségeket. A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók hátrányainak kompenzálását, az esélyegyenlőség biztosítását rögzítő terv és helyzetelemzés.

Településterv, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény alapján készített fejlesztési terv és rendezési terv.

Települési Egészségterv, a településen lakók, a különböző civil és nem civil szervezetek, intézmények által közösen készített cselekvési program, melynek célja az egyének és közösség életminőségének javítása. E célt szem előtt tartva jött létre 2009. december 15-én a Partnerségi Együttműködés Onga Település

Egészségtervéért. Az együttműködés célja Onga város lakói egészségének jobbításával kapcsolatos célzott fejlesztési tevékenységek összehangolása, mivel az egészségi állapot kedvező irányú befolyásolása csak valamennyi közreműködő átgondolt, összehangolt cselekvésével valósítható csak meg.

Sportkoncepció, a lakosság egészségi állapotának javítását, a sport egészségvédő funkciójának előtérbe állítását rögzítő koncepció, melynek célja a különböző szabadidősportok, önfenntartó szerveződések, a magántőkére épülő sportszolgáltatások elterjedésének ösztönzése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

2013. július 1-jével a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatás intézményi ellátásainak közös működtetésére létrejött intézményfenntartói társulás Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján települési önkormányzatunk gesztorságával működő, jogi személyiséggel rendelkező intézményi társulássá alakult át, **Onga és Társult Települések Szociális és Gyermekjóléti Társulása** néven, 16 önkormányzat részvételével.

A **Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás** 2000 októberében 118 önkormányzat – köztük Onga – részvételével alakult, melynek feladata a társult önkormányzatok közigazgatási területén összehangolt fejlesztés, közös társulási programok kialakítása abból a célból, hogy a Sajó-Bódva völgye és környéke korszerű, EU-konform regionális hulladékgazdálkodási rendszert alakítsanak ki, és a térségben elősegítse a felhagyott korszerűtlen és illegális hulladéklerakók felszámolását.

Onga részvételével 9 település önkormányzata 2013 júliusában alapította a **Körömi Agglomeráció Szennyvíztisztító Fejlesztési Önkormányzati Társulást**, melynek feladata a körömi szennyvíztisztító telep fejlesztése, a meglévő agglomerációs szennyvízelvezető hálózat szagtalanítása és Újharangod településrész kiépülő csatornájának rákötése a körömi agglomeráció szennyvízgyűjtő rendszerére, így a teljes agglomeráció szennyvizeit a meglévő körömi szennyvíztisztító telep tisztítja.

A **Rákóczi Leader Vidékfejlesztési Egyesület** célja 2014-2020 között a vidékfejlesztési program nyújtotta lehetőségek kihasználása, a helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása volt. 2020-ban módosított alapszabálya szerint a célok megvalósítása érdekében az Egyesület fontosabb tevékenységei közé tartozik a tanulmányok készítése, a helyi fejlesztési terv előkészítésében és végrehajtásában közreműködő személyzet képzése, helyi fejlesztési tervek / stratégiák megvalósítása: pénzügyi igazgatás, információ szolgáltatás, networking.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat alapvetően az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (https://teir.hu) adatbázisa biztosítja a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) saját adatgyűjtései, a 2011. évi népszámlálás adatai és más adatforrásból átvett adatközlései által.

A helyzetelemzés során helyi önkormányzati nyilvántartási adatokra, intézmények által szolgáltatott adatokra, kutatási és a partnerek által szolgáltatott adatokra is támaszkodtunk. Az adatgyűjtést nehezítették a jogszabály-változások, az egyes támogatási formák nevének, formájának, célcsoportjának, feltételrendszerének változásai, a napjainkban is zajló intézményhálózatot érintő átszervezések. Adathiány esetén becslésre támaszkodtunk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.
A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.
A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.
A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években Ongán ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskeresők száma. Míg 2014-ben 499 regisztrált munkanélkülit tartottak számon a városban, addig 2021-ben 257 főt. A változás oka lehet a munkalehetőségek bővülése, kisebb mértékben a munkaképes korú lakosság elvándorlása.

A Kormány legutóbb 2015 márciusában alakította át a szociális ellátórendszert – lényegében az önkormányzatokra bízva a fenntartást. Megszüntették a központi lakhatási és adósságrendezési támogatást. A rendszeres szociális segélyt sokkal kevesebben kaphatják, a nyugdíj előtt álló álláskeresőknek egyedüli esélyként maradt a közmunka, amit kötelező elvállalniuk, ha valamilyen bevételhez akarnak jutni. Az álláskeresési járadékot kilenc hónapról háromra rövidítették. Helyi szinten az egyik „legnagyobb közfoglalkoztató” és a munkát koordináló szerv továbbra is az önkormányzat, a munkavégzés helyét pedig az önkormányzat és intézményei biztosítják.
Sajnos a kormány a közfoglalkoztatási programok költségvetésben rögzített álláshelyeinek csökkentésére kényszerül, 2022-ben a lehetséges 84 ezer álláshelyen 74 és félezer ember dolgozik. A 2023-as költségvetésben az ideinél tízezerrel kevesebb, csak 65 ezer fős várható átlaglétszámmal számolnak. A közfoglalkoztatottak létszámának 30%-os csökkentésére városunkban is sor került.
Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek, az ingázási- és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehezíti helyzetüket, hogy az aktív keresők között alapkövetelmény a befejezett általános iskolai végzettség megléte, mely a célcsoport tagjai körében jelentős számban hiányzott és jelenleg is csak a képzés elindítás szándékáról lehet beszélni.

Említeni kell, hogy a családsegítő szolgálat különböző, többnyire egyénre szabott, beilleszkedést segítő programot szervezett és a munkába való visszailleszkedés segítésére folyamatos családgondozást, segítő tevékenységet folytatott.
A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalatai alapján összességében elmondható, hogy ellátottaik körében tendenciaként értelmezhetően növekedett a tartósan szegény családok száma, csökkent a szülők motiváltsága. A településen élő, szolgálatukkal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás- és szociális körülmények között él. Az esetek jelentős részében egyik, illetve mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéznek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés körülmények és a szülők egészségi állapota is romlást mutat, így a gyermekek testi, lelki fejlődésének feltételei is kedvezőtlenebbek, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezethetnek.
Településünkön - az önkormányzati választásokkal egyidejűleg - a 2014. októberi nemzetiségi önkormányzati választáson megalakult az Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mely jelenleg is működik.

A szociális körülmények javítását célzó, a szociális, gyermekjóléti és foglalkoztatási ellátásokhoz való hozzáférés lehetőségeit az alábbi törvényi rendelkezések rögzítik:

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról** (továbbiakban: Szt.),
- **a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló XXXI. törvény** (Gyvt.),
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény** (a továbbiakban: Cst.),
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény** (a továbbiakban: Flt.)
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.**

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata rendkívül bonyolult feladat, mivel pontos adattal nem rendelkezünk a mélyszegénységben élők számáról, a lakosság jövedelmi viszonyairól. A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén, illetve a háztartás jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készíthetünk elemzéseket.

A vagyoni helyzetet a település lakásállománya, azok komfortfokozata alapján értékeljük. Onga város közel 5000 fős lakossága 1592 lakásban élt 2021-ben, az önkormányzati bérlakások száma 12 db. A lakások 78,2%-a összkomfortos, 7,9%-a komfortos, 6,1%-a félkomfortos és 7,8%-a komfort nélküli/szükség- és egyéb lakás. Az 1000 lakosra jutó lakások száma a megyei érték alatt van a városban.

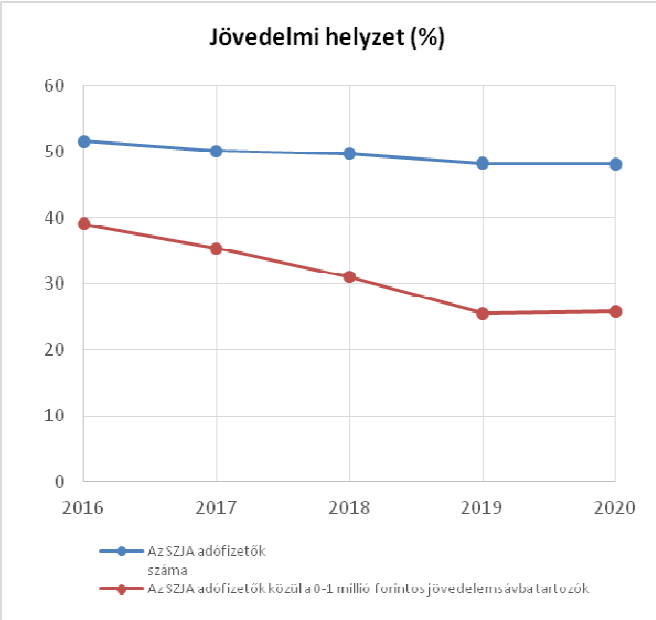
A legjellemzőbb összefoglaló közcsatornázási mutató a közműolló, mely a közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában. Az ongai mutató 90,5% (2019-es TEIR adat), mely érték a megyei mutatót meghaladja.

A víz-vezeték hálózatra 97,9%-os, a vezetékes gáz hálózatra 94,8%-os - településünkön Ongaújfalu kivételével kiépítésre került a gázhálózat -, a villamosenergia-hálózatra 100%-os, a szennyvízcsatorna hálózatra 80%-os mértékű a rácsatlakozás. A városban kiépített közvilágítási rendszer a terhelési viszonyoknak megfelel. 2015-ben a hálózat részleges korszerűsítése valósult meg LED lámpatestekkel, mely korszerűsítés 2018-ban tovább folytatódott. Onga város tulajdonában és kezelésében lévő közutak állapota, járhatósága elfogadható. A város kommunális hulladék szállítása és annak elhelyezése megoldott. A településen a szelektív hulladék elszállítás is biztosított. Az önkormányzat megragad minden olyan pályázati lehetőséget, mely hozzájárul a település infrastrukturális- és intézményhálózat fejlesztéséhez.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában
2016	51,59	39,07
2017	50,15	35,36
2018	49,73	31,04
2019	48,29	25,53
2020	48,17	25,88
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az SZJA adófizetők száma, valamint a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya csökkenő tendenciát mutat városunkban. Ennek a csökkenésnek több oka: a foglalkoztatás csökkenése, a feketegazdaságból származó jövedelmek láthatatlansága, a fiatalok felsőoktatásban való továbbtanulása.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A településen belüli munkavállalók a gazdaság több ágából kerülnek ki, őket a helyi vagy helyi érdekeltségű vállalkozói kör foglalkoztatja. A városban a regisztrált vállalkozások száma 405 db, a működő társas vállalkozások száma 69 db (KSH, 2020). Legjelentősebb az építőipar, a vegyes gazdálkodás és a kereskedelem részesedése, ahol megközelítőleg másfélszázan kapnak munkát. Az ipari ágazathoz tartozó vállalkozásokban foglalkoztatottak száma is meghaladja a száz főt. Néhány fő alkalmazásban van a postahivatalban, valamint többen foglalkoznak biztosítással és személyi pénzügyi tanácsadással. A település legjelentősebb munkaadójának az önkormányzat bizonyul, ahol az intézményi struktúrában, a közigazgatásban, az oktatásban, a szociális ellátásban és a segítő technikai területen közel kétszázan dolgoznak. A munkavállalók döntő többsége főleg a közeli nagyvárosban, Miskolcon talál állást.

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

a) közfoglalkoztatást szervez,
b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,

d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

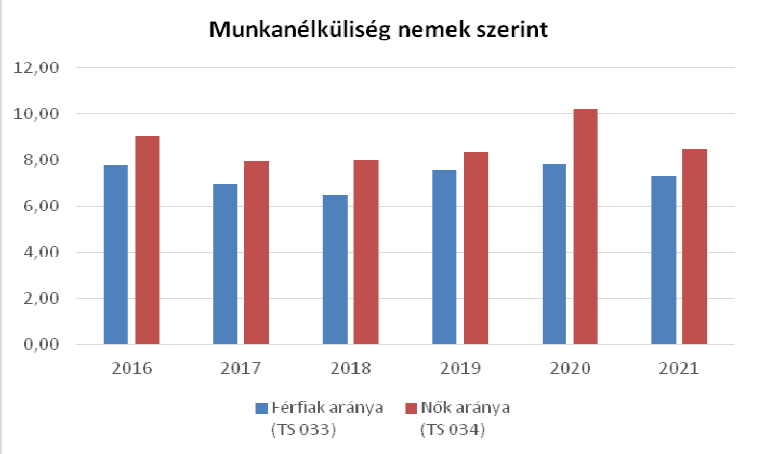
Az esélyegyenlőség kulcselemei a foglalkoztatottság és a munkavégzés, mert ezek jelentősen hozzájárulnak a lakosság gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételhez. A mélyszegénység kialakulásának és konzerválódásának egyik fő oka a munkajövedelem hiánya. Az átlagnál is kedvezőtlenebb a roma nők munkaerő-piaci helyzete, aminek fő oka a cigányság tradicionálisabb családszerkezetében és a gyerekek magas számában keresendő.

Az alábbi táblázat jól szemlélteti a városunkra jellemző foglalkoztatottságot, bemutatva az elmúlt évek változásait nemek szerinti bontásban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2016	7,77	9,05	8,41%
2017	6,92	7,93	7,43%
2018	6,48	7,98	7,23%
2019	7,54	8,35	7,95%
2020	7,80	10,20	9,00%
2021	7,31	8,46	7,89%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

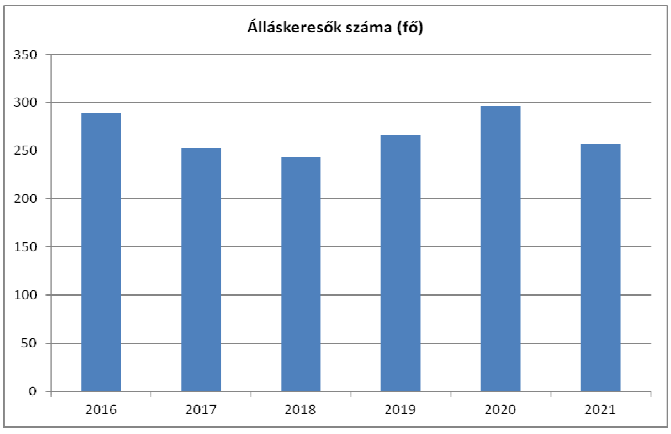

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

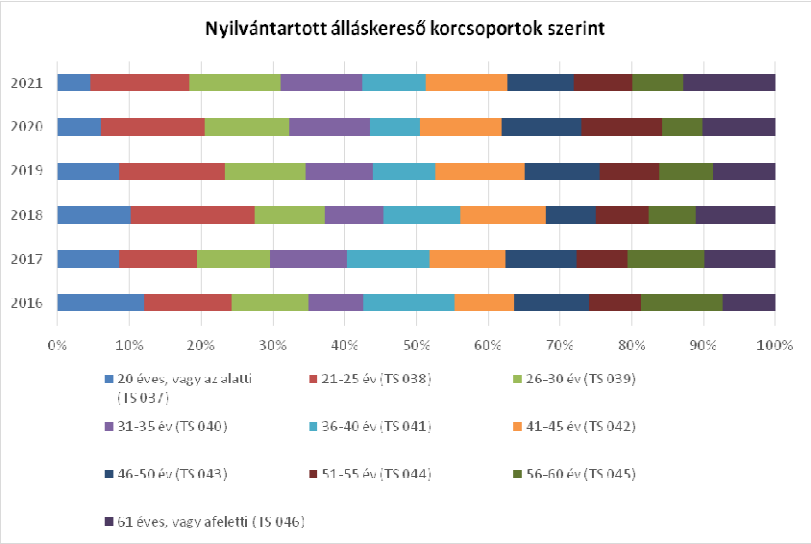
Az adatok alapján az állandó népesség és a nyilvántartott álláskeresők száma 2016-2021 között váltakozó, évről évre hol csökkenő, hol emelkedő adatokat mutat. Viszont a munkanélküli nők aránya magasabb minden évben, mint a munkanélküli férfiak aránya. Ennek oka, hogy a munkáltatók szívesebben alkalmaznak férfi munkaerőt, mint gyermekes nőket, mivel a gyermek gondozása miatt többet eshetnek ki a munkából.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
	Fő összesen	**289**	**253**	**244**	**266**	**297**	**257**
20 éves, vagy az alatti	Fő	35,00	22,00	25,00	23,00	18,00	12,00
	%	12,11%	8,70%	10,25%	8,65%	6,06%	4,67%
21-25 év	Fő	35,00	27,00	42,00	39,00	43,00	35,00
	%	12,11%	10,67%	17,21%	14,66%	14,48%	13,62%
26-30 év	Fő	31,00	26,00	24,00	30,00	35,00	33,00
	%	10,73%	10,28%	9,84%	11,28%	11,78%	12,84%
31-35 év	Fő	22,00	27,00	20,00	25,00	33,00	29,00
	%	7,61%	10,67%	8,20%	9,40%	11,11%	11,28%
36-40 év	Fő	37,00	29,00	26,00	23,00	21,00	23,00
	%	12,80%	11,46%	10,66%	8,65%	7,07%	8,95%
41-45 év	Fő	24,00	27,00	29,00	33,00	34,00	29,00
	%	8,30%	10,67%	11,89%	12,41%	11,45%	11,28%
46-50 év	Fő	30,00	25,00	17,00	28,00	33,00	24,00
	%	10,38%	9,88%	6,97%	10,53%	11,11%	9,34%
51-55 év	Fő	21,00	18,00	18,00	22,00	33,00	21,00
	%	7,27%	7,11%	7,38%	8,27%	11,11%	8,17%
56-60 év	Fő	33,00	27,00	16,00	20,00	17,00	18,00
	%	11,42%	10,67%	6,56%	7,52%	5,72%	7,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	21,00	25,00	27,00	23,00	30,00	33,00
	%	7,27%	9,88%	11,07%	8,65%	10,10%	12,84%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

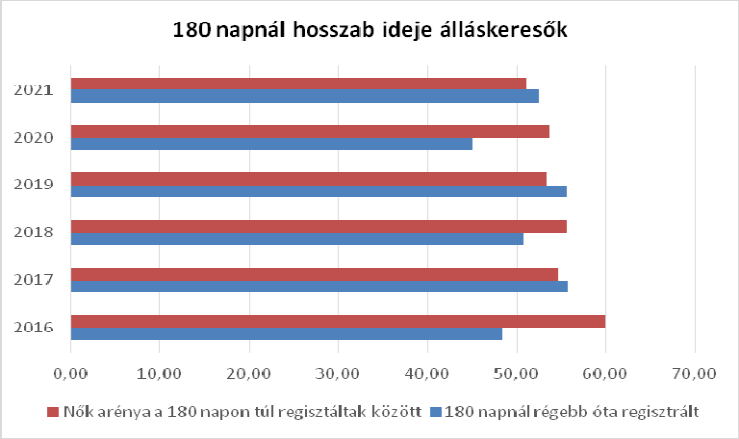
A 2021. évi adatokat vizsgálva a 257 fő nyilvántartott álláskeresőn belül a 21-35, 41-45 év közötti és a 61 éves vagy a feletti korcsoportban magasabb a nyilvántartott álláskeresők aránya. A nyugdíj előtt álló munkavállalókat a munkáltatók nem szívesen alkalmazzák illetve egészségi állapotuk, egészségügyi problémáik miatt nem tudnak munkát vállalni, ezért rokkantsági ellátásban vagy nyugdíj előtti segélyben részesülnek.

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a pályakezdők, az alacsonyan képzettek valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Ezen problémák erőteljesen, kumulálva jelentkeznek a munkaerő-piaci szempontból is hátrányos helyzetű roma népesség, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a megváltozott munkaképességűek körében.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	48,44	60,00
2017	55,73	54,61
2018	50,82	55,65
2019	55,64	53,38
2020	45,12	53,73
2021	52,53	51,11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált álláskereső nők aránya 2016-ban volt a legmagasabb, ezt követően az arány csökken, azonban megállapítható hogy a regisztrált álláskeresők között a nők száma mindig meghaladja a férfiakét, vagyis a nők nehezebben tudnak elhelyezkedni, mint a férfiak. Oka, hogy a kisgyermeket nevelő GYES-ben, GYED-ben részesülők munkába való visszatérése nehezebb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

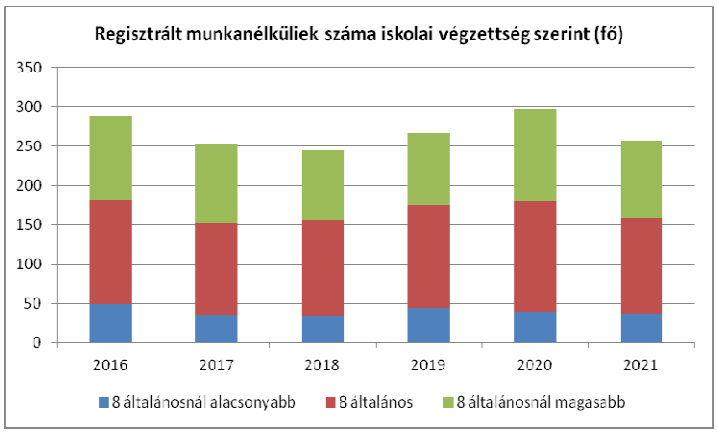
Iskolai végzettségre vonatkozó statisztikai adatok teljes körű felvételére csak népszámlálások alkalmával kerül sor. A 2011. évi népszámlálási adatokból kiderül, hogy míg 2001-ben a 15 év feletti lakosság közel 15%-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, addig 2011-re ez az arány kevesebb, mint 11%-ra mérséklődött.

Településünkön a munkanélküliséget jellemző adatok közül az álláskeresők számát, az iskolai végzettség szerinti számát és megoszlását szemlélteti az alábbi táblázat.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	289	49	16,96%	132	45,67%	108	37,37%
2017	253	34	13,44%	117	46,25%	102	40,32%
2018	244	33	13,52%	123	50,41%	88	36,07%
2019	266	44	16,54%	131	49,25%	91	34,21%
2020	297	39	13,13%	140	47,14%	118	39,73%
2021	257	35	13,62%	123	47,86%	99	38,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2021-ben a regisztrált munkanélkülieken belül az alacsony iskolai végzettségűek – maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezők – aránya 61,48 % volt településünkön. Megállapítható, hogy körükben magasabb a munkanélküliség, sőt a tartós és a passzív munkanélküliség is gyakori. Ők azok, akik nem látnak reményt és/vagy nem éreznek késztetést a munkába állásra, ezért nem is keresik annak lehetőségét. Ez egyben jelentős „kiilleszkedési" spirált indít el, melynek hatása nem csupán anyagi nehézségekben, hanem kapcsolati konfliktusokban, szenvedély- és mentális betegségekben is megnyilvánul. Esetükben különös veszélyt jelent a többgenerációs munkanélküliség. Létszámuk pontos megismerését nehezíti, hogy a munkaügyi regisztrációból való kiesést követően sokan az egyéb ellátására vonatkozó feltételeket sem tudják teljesíteni.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

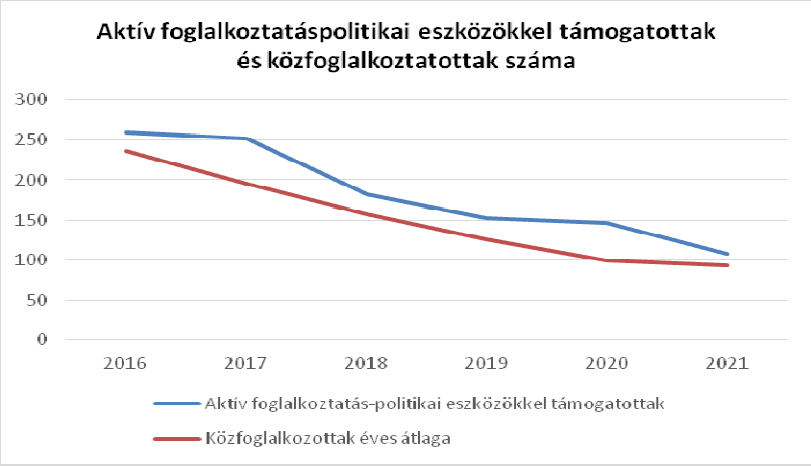
A **közfoglalkoztatás** keretében folyamatos és értékteremtő munka biztosításával a résztvevők munkatapasztalatot szereznek, felelevenítik tudásukat, képessé válnak a folyamatos és minőségi munkavégzésre, felkészülnek az elsődleges munkaerőpiacra való kilépésre. A résztvevők közösségi munkavégzés keretében járulnak hozzá a település közfeladatainak ellátásához: közterületek tisztántartása, kaszálás, fűnyírás, utak, kátyúk javítása, kegyeleti park és közterületi sziklakertek rendbetétele, körgát kaszálása, intézményekben kisegítő feladatok ellátása. A közfoglalkoztatottak bevonásával hozzá tudunk járulni iskolánk, óvodánk gyermekeinek gyümölcsökkel való ellátásához, az egészséges táplálkozás népszerűsítéséhez, a gyümölcsök feldolgozásával (pl. lekvár- és szörp készítés, befőzés) pedig erősíthető az önellátásra való hajlandóság és törekvés.

A 2022 nyarán 16 fő diákmunkás dolgozott az önkormányzatnál.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	259	236
2017	252	195
2018	182	158
2019	152	126
2020	146	99
2021	108	93

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Városunkban sajnos évről évre csökken az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak és a közfoglalkoztatásban résztvevők száma. Az aktív eszközök szolgálnak a munkahelyteremtésre, amelyhez elsősorban a bér és/vagy a járulékok, vagy a beruházások támogatását alkalmazzák eszközként. Időnként létrehoznak olyan másodlagos munkaerőpiaci megoldásokat is a munkahelyteremtés bővítése érdekében, mint a közfoglalkoztatás. Az aktív eszközök nyújtanak segítséget a munkanélküli embereknek abban, hogy megszerezhessék a munkaerőpiac által elvárt képesítést, tudást, készségeket a képzésekben való részvétel révén. Hozzájárulhatnak a munkaerőpiacon fellépő felek jobb informáltságához, és személyes támogatást is nyújthatnak a munkanélkülieknek az álláskereséshez. A kormányzati intézkedések következtében – melynek célja a közfoglalkoztatás csökkentése – egyre kevesebb a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, azonban van egy olyan réteg, akik egészségi és mentális problémáik miatt nem képesek elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

A közfoglalkoztatási programok alapvető célja, hogy egyfelől lehetőséget teremtsenek a tartós munkanélkülieknek, a munkaerőpiacról régóta kiszorultaknak arra, hogy - munkaképességük megőrzése, esetleges javítása révén – visszatérjenek az elsődleges munkaerőpiacra, másrészt a szociális ellátásnál magasabb jövedelmet biztosítson a rászorultaknak addig is, amíg az első cél be nem következik. Kiemelt cél még a feketén végzett munka, tágabb értelemben a „feketegazdaság” visszaszorítása a rendezett munkaügyi kapcsolatok, foglalkoztatás megteremtése révén.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen belüli munkavállalók a gazdaság több ágából kerülnek ki, őket a helyi vagy helyi érdekeltségű vállalkozói kör foglalkoztatja. A városban a ***regisztrált vállalkozások száma 405 db***, a működő társas vállalkozások száma 69 db (KSH, 2020). Legjelentősebb az építőipar, a vegyes gazdálkodás és a kereskedelem részesedése, ahol megközelítőleg másfélszázan kapnak munkát. Az ipari ágazathoz tartozó vállalkozásokban foglalkoztatottak száma is meghaladja a száz főt. Néhány fő alkalmazásban van a postahivatalban, valamint többen foglalkoznak kommunikációs szolgáltatással, szállítással, biztosítással és személyi pénzügyi tanácsadással. A település legjelentősebb munkaadójának az önkormányzat bizonyul, ahol az intézményi struktúrában, a közigazgatásban, az oktatásban, a szociális ellátásban és a segítő technikai területen közel kétszázan dolgoznak.

A munkavállalók döntő többsége főleg a közeli nagyvárosban, Miskolcon talál állást. Onga a **tömegközlekedési eszközök** közül autóbusszal a 3. sz. és a 37. sz. főútról és vonattal is megközelíthető a Miskolc-Hidasnémeti vasúti vonalon.

Sajnos a hátrányos helyzetűek körében olyan több generáción át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, amelyek kezelését a település önerőből, külső segítség nélkül nem tudja megoldani, így Onga Város Önkormányzata pályázatok benyújtásával igyekszik a hátrányok csökkentésére.

Közfoglalkoztatás keretén belül **2015. évben** többféle tanfolyamra összesen 169 főt iskoláztunk be. **2016-ban** a GINOP-6.1.1. „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése" kiemelt projekt keretében összesen 86 főt iskoláztunk be. pl.: (alapkompetencia és kulcskompetencia fejlesztése; virágkötő; zöldség-gyümölcs feldolgozó; szobafestő; szociális gondozó képzés)
2017-ben a GINOP-6.1.1. „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése" kiemelt projekt keretében összesen 92 főt iskoláztunk be. pl.: (csontozó munkás; betanított festő mázoló; ács; konyhai kisegítő; fakitermelő képzés) A **2018. évben** folyó képzésekben 16 fő vesz részt. Ezek: zöldség és gyümölcsfeldolgozó; vágóhídi munkás; sütőipari és gyorspékségi munkás; családellátó; emelőgép kezelő; targoncavezető; parkgondozó. **2019. évben** csak 3 fő (kulcskompetencia fejlesztő képzés, sütőipari gyorspékségi munkás, személy- és vagyonőr), **2020-ban** 5 fő (bolti eladó, takarító és targoncavezető), **2021. évben** szintén 5 fő (sütőipari gyorspékségi munkás, csőhálózat szerelő, pénztáros és nyílászáró szerelő) vett részt képzésben. Idén, **2022-ben** pedig 2 fő targoncavezető képzése valósult meg.

A képzéseken résztvevők egyéni helyzetüknek, tudásszintjüknek és a munkaerő-piac igényeinek megfelelő, versenyképes tudást, ismeretet sajátíthatnak el.
A programok elősegítik a mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű lakosság társadalmi felzárkózását.
Onga Város Önkormányzata kiemelten fontosnak tartja humánerőforrásának fejlesztését, a foglalkoztatás ösztönzését és a társadalmi együttműködések támogatását. A városban és a környező településeken az elmúlt évek során folyamatosan növekszik a tartósan, hosszútávon munkanélküliek aránya, elsősorban a munkanélküli ellátásból kikerülő, de elhelyezkedni nem tudók száma. A problémát felismerve a város Önkormányzata a hasonló kihívásokkal küzdő környező településekkel történő közös fellépést tűzte ki célul a térség foglalkoztatás-fejlesztésének ösztönzése érdekében.
Ehhez a törekvéshez biztosított támogatási forrást a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett „***Helyi foglalkoztatási együttműködések***" című konstrukció, a **TOP-5.1.2-15-BO1-2016-00006 „Onga és térsége helyi foglalkoztatási paktum"** projektben.
A paktum beavatkozásai igazodnak a térség foglalkoztatási helyzetéhez. A 100%-ban támogatott 505 millió forint összköltségű program megvalósításának konzorciumi partnere a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal.
Az Onga gesztorságával megvalósuló projekt ***alapvető célja*** a programban résztvevő 25 település munkaerő-piaci igényeinek kielégítése képzéssel, átképzéssel, a foglalkoztatás bővítésével és a vállalkozóvá válás ösztönzésével.
A paktumhoz csatlakozó önkormányzatok lehetővé teszik képzési és foglalkoztatási programok megvalósítását a köz- és gazdasági szféra partnerségében, valamint a hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci elhelyezkedését. A projekt emellett kedvező bértámogatási lehetőségeket és egyéb szolgáltatásokat biztosított a térség munkaadói számára. A fejlesztés hangsúlyt helyezett a megyei munkaerőpiac védelmére, támogatta a helyi gazdasági szektor erősödését, új beruházásokat generált, a vállalkozások működési környezete javult a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén, a munkaerő foglalkoztatottsága javult, képzettségük, készségeik fejlesztésével.
A program ***fő célja*** az volt, hogy párbeszédre, együttműködésre ösztönözze a projektben résztvevő települések munkaerő-piacának szereplőit a foglalkoztatás gondjainak enyhítése érdekében. A projekt megvalósítása során a helyi vállalkozások megfelelő munkaerőhöz jutnak, ugyanakkor a hátrányos helyzetű célcsoportokban csökkent a munkanélküliség aránya, ami a

térség megfelelő humánerőforrásának biztosításához és gazdasági versenyképességének növekedéshez vezetett. A projekt eredményeként helyi igényeknek megfelelő képzési és támogatási rendszer jött létre, melynek keretében 330 fő kerül bevonásra munkaerő-piaci programokba, továbbá 108 fő munkához való hozzásegítése is megvalósul (legalább 6 hónapon keresztül), ezen belül 215 fő képzése és 75 fő részére egyéb szolgáltatás nyújtása (tanácsadás, tréning stb.) is a része volt a programnak, ekképpen javítva a projektben részt vevő települések foglalkoztatási mutatóit.

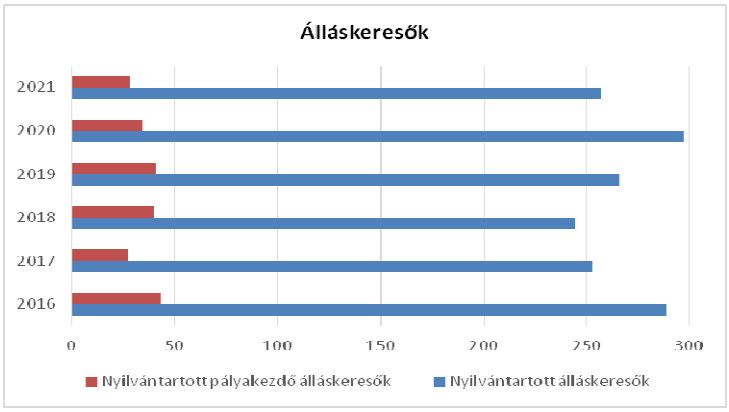
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Településünk önkormányzata a dolgozni akaró, de munkahelyet nem találó polgárai számára többféle segítséget próbál nyújtani. A munkavállaláshoz alapvetően szükséges képességek és készségek elsajátításában való segítségnyújtás már az általános iskolában megkezdődik. A magas színvonalú oktatás biztosítja az egyenlő esélyű továbbtanulást. Az általános iskola feladata a pályaorientáció, a sikeres döntéshozatal elősegítése. Az oktatási intézmények dolgozói mentori rendszerben követik, és aktívan segítik a középiskolai évek alatt is a tanulókat. A főiskolai, egyetemi tanulmányok eredményességét segíti a ***Bursa Hungarica*** önkormányzati ösztöndíj-program rendszere. A helyi intézmények évente több főiskolai és egyetemi hallgatót fogadnak, lehetőséget biztosítva szakmai fogások elsajátítására a legjobb szakemberek támogatásával.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2016	289	43
2017	253	27
2018	244	40
2019	266	41
2020	297	34
2021	257	28

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők nyilvántartott álláskeresők számához viszonyított aránya 2021-ben 10,89% volt, 2016-ban ez az arány még 14,88 % volt. A pályakezdő álláskeresők száma az

elmúlt 3 évben csökken, melynek oka a fiatalok foglalkoztatását ösztönző adókedvezmények megjelenése, valamint a fiatalok külföldön történő munkavállalása.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A **Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya**, valamint a járási hivatalok foglalkoztatási osztályai információnyújtás és tanácsadás típusú foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokkal (ezen belül például álláskeresési- és munkatanácsadással, pályaválasztási- és pályamódosítási tanácsadással, mentori segítség nyújtásával, pszichológiai tanácsadással) mozdítják elő az álláskeresők és más, szolgáltatást igénylő ügyfelek munkaerőpiaci integrációját.
A **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat** munkaerő-piaci integrációt elősegítő tanácsadási tevékenységet folytat, mely érinti a tartós munkanélkülieket, a fiatal munkanélkülieket, a lakhatási problémákkal küzdőket, a fogyatékossággal élőket, a krónikus betegeket, a szenvedélybetegeket, illetve egyéb szociálisan rászoruló személyeket és családtagjaikat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat foglalkoztatási esélyegyenlőségi tervének felülvizsgálatakor, a saját fenntartású intézményeiben foglalkoztatottak körében önkéntes nyilatkozatokon alapuló felmérést végzett, melynek összesítését követően megállapítást nyert, hogy a közfoglalkozatásban résztvevő romák iskolai végzettségüknek megfelelően kerültek foglalkoztatásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – munkanélküliek, megváltozott munkaképességűek, romák stb. – egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról. Ezáltal egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, így elveszítve a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok tagjai a munkaerőpiacon összetett hátrányokkal küzdenek.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A meghirdetett állások több mint 75%-a online jelentkezéssel pályázható meg. Az Ongai Általános Iskoláért Alapítvány székhelyén valamint Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtárban működő **Digitális Jólét Program (DJP) Pont tanácsadója** segíti a képzetlen felhasználók, a munkanélküliek álláskeresését, megteremti a lehetőséget a szükséges informatikai ismeretek elsajátításához, segítséget nyújt az önéletrajzok elkészítésében. A könyvtárban működő közösségi internet hozzáférési hely fejlesztésére igény mutatkozik, melynek alapvető célja, hogy a pontok hozzájáruljanak a digitális alapkészségek fejlesztéséhez, a digitális készségekkel nem rendelkező magánszemélyek számára az informatikai eszközökhöz és az internethez hozzáférést biztosítson, továbbá, hogy az ehhez szükséges segítő szakértelem

minden ponton rendelkezésre álljon. A lakosság digitális készségeinek fejlesztése a foglalkoztathatóság erősítésén, az önfoglalkoztatás és a vállalkozóvá válás ösztönzésén, az atipikus foglalkoztatási formák elterjedésének támogatásán, a tanulásra, s kiemelten a távoktatásban részvételre való alkalmassá tételen, illetve a digitális gazdaság fejlesztésén kívül egy sor további célkitűzés megvalósítását támogatja:

- a felhasználók számának bővülése ösztönzőleg hat a további fejlesztésekre, illetve az infokommunikációs szektor vállalkozásainak fejlődésére;
- az elektronikus szolgáltatások nagyobb arányú igénybevétele elősegíti a hatékony állam kialakítását és a bürokrácia csökkentését;
- az esélyegyenlőség erősítésében és a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásában komoly szerep hárulhat a digitális szolgáltatásokra;
- a fenntartható fejlődést célzó programok sikerességét növeli, ha a lakosság mind nagyobb arányban képes igénybe venni azokat a digitális szolgáltatásokat, amelyek csökkentik az energiafelhasználást és a környezetterhelést;
- az idegenforgalmi fejlesztések emberi erőforrás szükségletének kielégítését támogatja, ha van az adott környéken megfelelő számú digitálisan írástudó munkavállaló.

Az ongai DJP Pont szolgáltatásai:

- internet- és számítógép, szkenner, fénymásoló, nyomtató használata
- különböző elektronikus szolgáltatások és tartalmak használata
- internetes álláskeresés segítése (önéletrajz írás, feltöltés portálokra)
- segítségnyújtás a digitális írástudás és az e-közszolgáltatások használatának bemutatása (pl. elektronikus adóbevallás készítése)
- ügyfélkapun keresztül történő ügyek intézése (pl tulajdoni lap lekérés)
- tanulók segítése (laminálás, spirálozás)
- idősek, nyugdíjasok segítése ügyeik intézésében, regisztrációk készítése (pl. Covid oltás)

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint Onga Város Önkormányzata vonatkozó rendelete alapján történik. Az Szt. előírta, hogy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani valamennyi önkormányzat.

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében ***Onga Város Önkormányzatának 21/2021. (X.20.) számú, a települési támogatás keretében nyújtott ellátásokról szóló önkormányzati rendelete*** határozza meg a helyi sajátosságoknak megfelelően, továbbá a jogszabályokkal összhangban a szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, érvényesítésének garanciáit.

Külön önkormányzati rendelet rögzíti

- a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat (11/2022. (VI.22.) ,
- a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekétkeztetés térítési díjainak megállapítását (9/2022. (VI.22.),
- a bölcsődei ellátás intézményi térítési díját és az ellátás igénybevételének szabályait (26/2021. (XII. 10.),
- a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat helyi szabályait (9/2021. (VI.9.),
- a lakások bérletét (4/2020. (V.13
- a szociális tüzelőanyag támogatás helyi szabályait (11/2016. (X.26.).

Onga Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbi pénzbeli ellátásokat állapította meg:

Szociális rászorultság esetén az arra jogosult számára

a) pénzbeli ellátásként
   - rendkívüli települési támogatás,
   - temetési költségekhez hozzájárulás, köztemetés,
   - gyermekvédelmi támogatás,
   - gyógyszerkiadással összefüggő támogatás,
   - időskorúak egyszeri támogatása,
   - lakhatással összefüggő támogatás,
   - gyermekétkeztetési támogatás.

b) természetbeni ellátásként
   - tüzelőanyag formájában nyújtott egyszeri rendkívüli települési támogatás,
   - természetben nyújtott lakásbiztonsági települési támogatás,
   - természetben nyújtott egyéb települési támogatás

állapítható meg.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat a ***járási hivatalok*** állapítják meg.

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások

- aktív korúak ellátása (egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás)
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- gyermekek otthongondozási díja (GYOD).

Természetben nyújtott szociális ellátás

- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Aktív korúak ellátása

A járási hivatalok az aktív korúak ellátása keretében az arra jogosult személy részére **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást** vagy **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** állapítanak meg. Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.
Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult**.**

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra 2015. március 1. napjától az alábbi két jogcím alapján válhat jogosulttá az aktív korú személy:

- aki a Szociális törvény alapján egészségkárosodott személynek minősül, az az aktív korú személy, aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, aki legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy aki vakok személyi járadékában részesül, vagy aki fogyatékossági támogatásban részesül, vagy

- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, valamint a kérelmező családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 95 %-át (27.075,- Ft) nem haladja meg és a családnak vagyona nincs.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege legfeljebb közfoglalkoztatási bér mindenkori kötelező legkisebb nettó összegének 90%-a, 59.850,- Ft (2022. január 1-jétől).

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra való jogosultság feltételeivel rendelkezik.
A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a: 22.800,- Ft. Egy családban egyidejűleg csak egy személy részesülhet ebben a támogatásban.
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek továbbra is a járási hivatal munkaügyi kirendeltségével kötelesek együttműködni, a felajánlott munkalehetőséget elfogadni.

Munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások

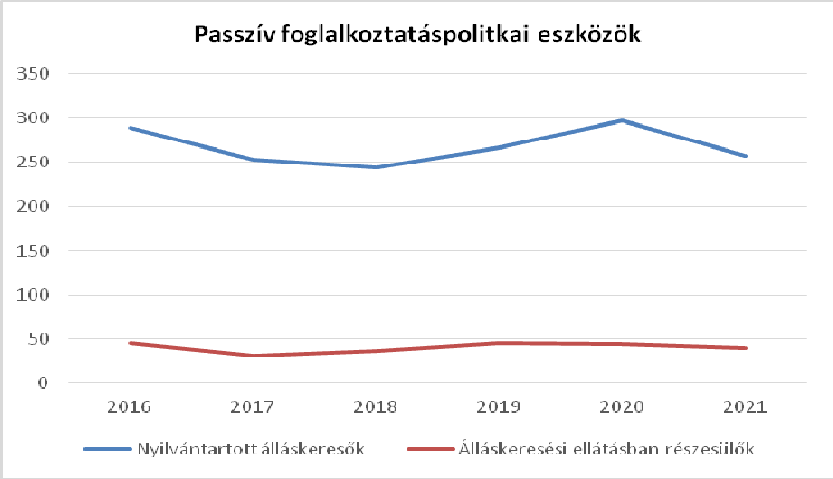
A munkanélküliséghez kapcsolódó ellátás megnevezése is megváltozott, jelenlegi megnevezése ***álláskeresési járadék.*** A járandóságra azok az álláskeresők jogosultak, akiknek a munkahelyük elvesztését megelőző 3 évben legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkeznek, illetve munkát akar vállalni, de önállóan folytatott álláskeresése nem vezetett eredményre és számára az illetékes állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresési járadék maximálisan 90 nap ellátást biztosít. Az ellátás összege: Munkaerő-piaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér 100 %-a: 200.000,- Ft/hó.

A jogszabályban előírt feltételek megléte esetén az álláskereső kérelmére ***nyugdíj előtti álláskeresési segélyt*** kell megállapítani. **Keresetpótló juttatás** formájában támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek, aki a jogszabályban előírt feltételeknek megfelel.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	289	8,85%	46	15,92%
2017	253	7,74%	31	12,25%
2018	244	7,50%	37	15,16%
2019	266	8,12%	46	17,29%
2020	297	9,22%	45	15,15%
2021	257	7,88%	40	15,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

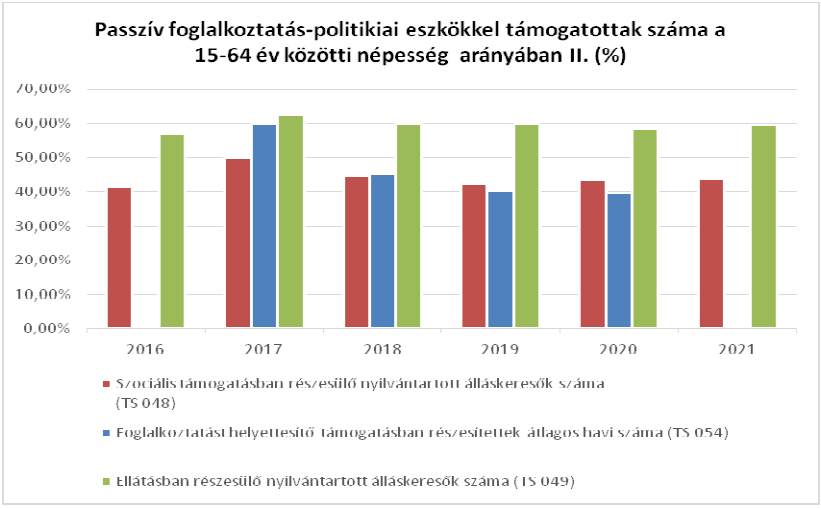
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma illetve az álláskeresési ellátásban, szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma településünkön a 2016. évi bázisadathoz képest nem jelentősen, de csökkent, melynek oka a munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások feltételeinek szigorodása.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	119	41,18%	n.a.	-	165	57,09%
2017	127	50,20%	152	60,02%	158	62,45%
2018	109	44,67%	110	45,08%	146	59,84%
2019	113	42,48%	107	40,18%	159	59,77%
2020	129	43,43%	118	39,60%	174	58,59%
2021	113	43,97%	n.a.	-	153	59,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

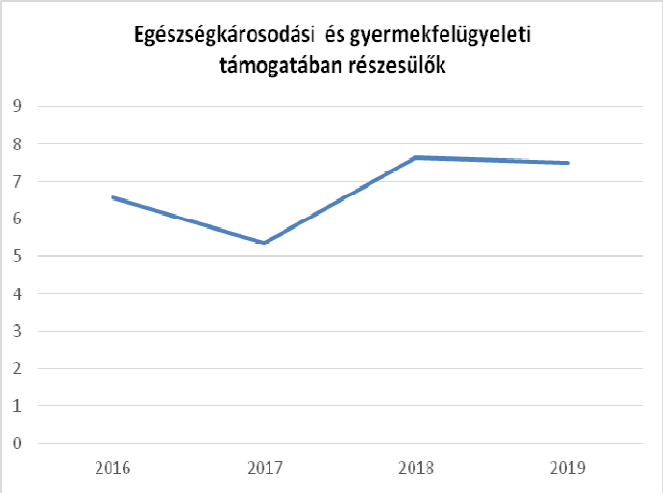

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma és a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma adja az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők számát, mely arány 2020-ról 2021-re nőtt. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma 2017-ről 2020-ra 20,42%-kal, azaz jelentősen csökkent településünkön. Ezen változás oka, hogy az álláskeresők célja a minél hamarabbi munkaviszony létesítése, a megélhetés munkabérből történő biztosítása, mivel az alacsony összegű ellátásokból nem lehet megélni, a növekvő rezsiárakat fizetni.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	**Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma**
	fő
2016	n.a.
2017	7
2018	5
2019	8
2020	8
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Forrás: TeIR, KSH

Településünkön nem jellemző ellátási forma az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás igénybevétele, az igénybevevők létszáma az elmúlt két évben stagnált – 8 fő volt.

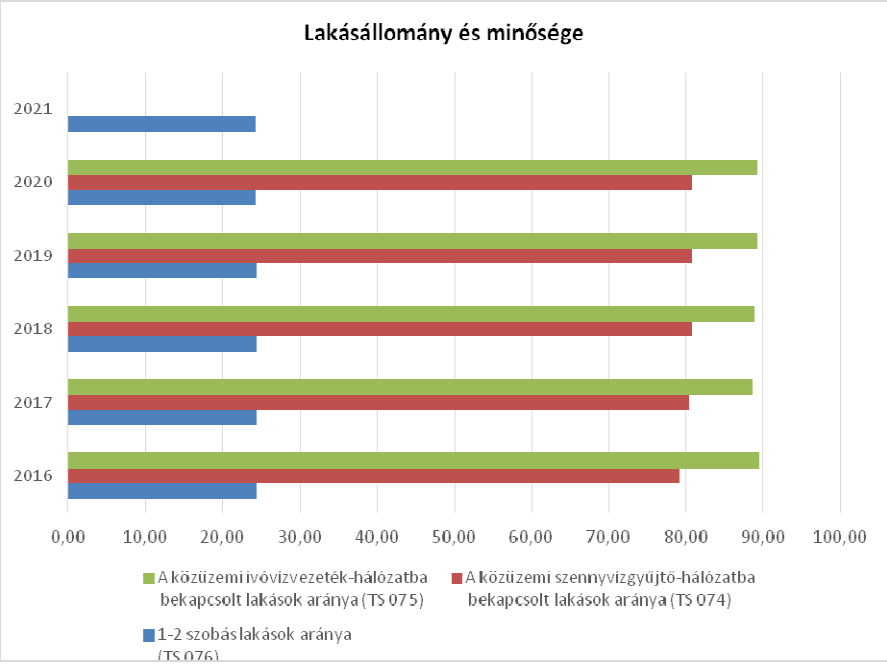
Ongán közgyógyellátási igazolvánnyal (alanyi és normatív alapon kiadott) 2020-ban 330 fő bírt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2016	1587	1	0,63	24,39	79,14	89,54
2017	1587	0	0,00	24,39	80,47	88,66
2018	1587	0	0,00	24,39	80,78	88,91
2019	1588	1	0,63	24,37	80,79	89,29
2020	1591	3	1,89	24,32	80,79	89,25
2021	1592	1	0,63	24,31	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Onga város közel 5000 fős lakossága 1592 lakásban él, a lakások 78,2%-a összkomfortos, 7,9%-a komfortos, 6,1%-a félkomfortos és 7,8%-a komfort nélküli/szükség- és egyéb lakás. 2016-ban a lakásállomány 1587 db volt, a lakások számának csekély emelkedése az új településrészre történő betelepülések számát jelzi. A közüzemi szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások, valamint a közüzemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya az elmúlt 10 évben jelentősen nem változott.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	1 587	n.a.	12	0	0	0	0
2017	1 587	n.a.	12	0	0	0	0
2018	1 587	n.a.	12	0	0	0	0
2019	1 588	n.a.	12	0	0	0	0
2020	1 591	n.a.	12	0	0	0	0
2021	1 592	n.a.	12	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünkön 12 db költségalapú bérlakás található. Az ingatlan három szerkezeti egységű részből áll, mindháromban 4-4 lakás található. Az épületek alapterülete háromszor 177 m^2, a lakások alapterülete 70 m^2. A lakások a kor színvonalának megfelelő építési technológiával készültek, a bérlakásoktól elvárható funkcionális kialakítással. Az önkormányzat képviselő-testülete a mindenkori infláció mértékének figyelembevételével évente felülvizsgálja a lakbérek mértékét, ezáltal biztosítja azok értékállóságát.

b) szociális lakhatás

Településünknek nincs szociális lakásállománya.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

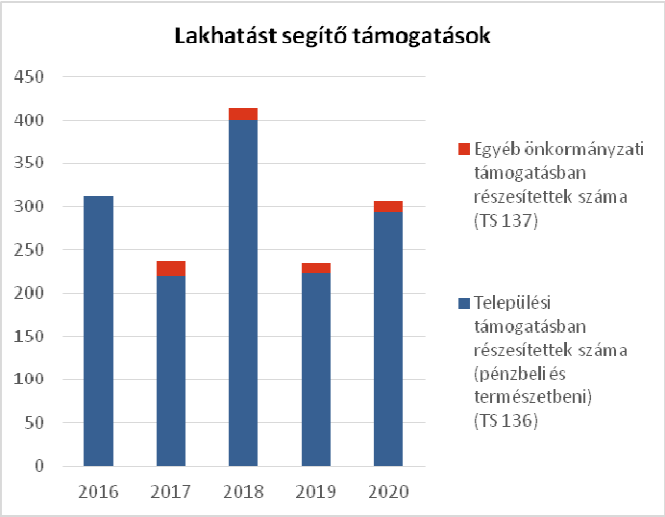
Településünkön nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

d) lakhatást segítő támogatások

A szegénység egyik jellemzője a lakhatással összefüggő közüzemi díjhátralékok, illetve lakáshitel-tartozások felhalmozódása. A hátralékról és tartozásokról nem rendelkezünk adatokkal.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2016	312	n.a.
2017	219	17
2018	400	14
2019	223	11
2020	294	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési támogatásokat, valamint az egyéb önkormányzati támogatásokat igénylők száma növekedett 2019-ről 2020-ra, melynek oka az, hogy sajnos egyre többen jogosultak a támogatásra. Nincs információja településünknek elégtelen lakhatási körülményekről, veszélyeztetett lakhatási helyzet az árvíz-belvíz okozta szélsőséges állapot következményeként 2010-ben fordult elő legutóbb. Hajléktalan nem él városunk területén.

e) eladósodottság

Tipikus hazai jelenség, hogy a lakásállomány döntő többsége magántulajdonban van. A megfelelő színvonalú lakáshoz jutás megfizethetősége az átlagos helyzetű, szülői-rokoni segítségre nem számító családoknak komoly gondot jelent. A tulajdonosokra óriási terhet ró a lakásvásárlási, lakásfelújítási céllal felvett, főként devizaalapú kölcsönök törlesztése. Mivel a hitelek fedezetéül számos esetben az adósok lakóingatlana szolgál, fizetésképtelenné válásuk esetén lakhatásuk is veszélybe kerül.
A lakosságot érintő eladósodottságról (lakáshitel tartozás, közműtartozások) adatokkal nem rendelkezünk. Költségalapú bérlakásaink (volt) bérlői tartozást nem halmoztak fel.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

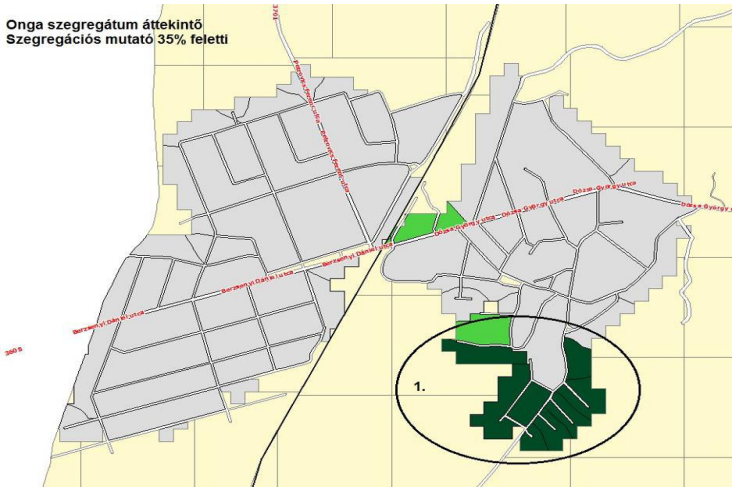
Onga Város közigazgatási területéhez tartozó két külterületi lakott helyen 140-150 lakóház található. Ócsanáloson valamennyi közszolgáltatás, közműszolgáltatás elérhető, Ongaújfalun a szennyvízelvezetés nem megoldott. A 2010. évi árvizet követően, segélyszervezeti összefogással felújított ócsanálosi közösségi ház a település lakóinak szolgálatában áll, a település kulturális és közösségi életének színteréül szolgál. Miskolc–Onga–Ongaújfalu-Ócsanálos között közlekednek menetrend szerinti Volán járatok. Ócsanálos településrész „zsákfalu”-ként működik, forgalma csekély, házi jellegű. Ongaújfalu, Ócsanálos elöregedő településrészek, utóbbi településrészen nagy az árvízveszély. A vizek kártételei elleni védelem, a károk megelőzése és elhárítása, Ócsanálos külterületi lakott hely védelmének biztosítása érdekében a jogszabályban meghatározott méretekkel és magassági biztonsággal bíró árvízvédelmi mű 2014 tavaszára megépült.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

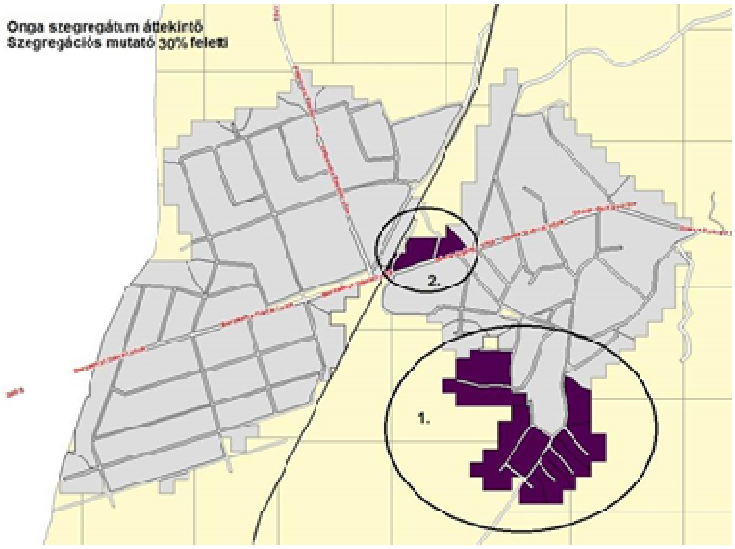
A szegregáció fogalma alatt az alacsony társadalmi státuszú családok koncentrált együttélése értendő. A szegregátumok lehatárolása az ún. szegregációs mutató alapján történik: azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a népszámlálási adatok alapján a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot.

A 2011-es népszámlálási adatokat alapul véve településünkön egy szegregátum (területi lehatárolása: József A. u. és a Major u. kereszteződéstől déli irányban a Major u. páros oldala - belterületi határ - Rózsa u.-ra merőleges magánút- Rózsa u. - Major u.) és két szegregációval veszélyeztetett terület került azonosításra. Az egyik a város közepén helyezkedik el a vasút - belterületi határ - Bársonyos- folyó - Dózsa Gy. u. által körülhatárolt területen, a másik pedig az egyik külterületi lakott hely, Ongaújfalu.

A szegregátum elhelyezkedése Ongán:

Szegregációval veszélyeztetett területek városunkban:

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei,

lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A településtesttől nem különül el élesen a szegregátum, a település szélén helyezkedik el.

Közlekedés részben járdán és felújított aszfaltos utakon történik. A város főterén elhelyezkedő közfunkciókhoz aszfaltos úton férnek hozzá, hiányos a gyalogos közlekedésre lehetőséget adó járda infrastruktúra. A város főterén elhelyezkedő közfunkciókhoz aszfaltos úton férnek hozzá, hiányos a gyalogos közlekedésre lehetőséget adó járda infrastruktúra. A főtérről elérhető számos közfunkció, a főtéren autóbuszmegálló is található. A szegregált terület főtértől mért távolsága: 300 méter.

A település déli utcái által lehatárolt etnikailag szegregált, telepszerű lakókörnyezet közművesített, a közműveket az itt élők anyagi lehetőségeikhez mérten használják.

Az egy lakásra jutó lakosok száma a városban 3,09 fő, míg itt a szegregátumban 6,44 fő. Míg a városban csak minden 8. lakás alacsony komfortfokozatú, addig a szegregátum területén a lakások 68,3%-a tartozik ebbe a kategóriába. A lakások méretében is van különbség, itt az egyszobásak aránya kicsit magasabb (6,8%), mint a város egészében (2,5%). Összességében elmondható, hogy a területen élők nagyon sokan élnek egy lakásban, s ezen lakások nagy hányada alacsony komfortfokozatú, a lakhatási körülmények nem felelnek meg a XXI. század elvárásainak. A lakások magántulajdonban vannak. A területen található házak többsége kertes, családi ház. A lakások tulajdonviszonya rendezett, 100%-a magántulajdonú, nincs a településen önkormányzati bérlakás (szükséglakás). A beépítettség mértéke majdnem teljes, hiszen elenyésző azon telkek száma, amelyek üresen állnak. A lakások állagát tekintve meglehetősen leromlott állapotban vannak. A nyílászárók elavultak, a tetőszerkezet jó néhány helyen felújításra szorul.

A szegregátum területén felhalmozódó illegálisan lerakott hulladék felszámolására több programot indított az önkormányzat, melynek forrását a „Tisztítsuk meg az országot!” program adta.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregátum lakónépessége: 30% szegregációs mutató felett – 946 fő, 35% szegregációs mutató felett – 895 fő; a város lakosságának 18,4% a szegregátumban él. A szegregátum sokkal fiatalabb korszerkezettel rendelkezik, mint a város: a fiatalok aránya több mint kétszerese a városi átlagnak (19,2%), ennek megfelelően az idősek aránya nagyon csekély, mindösszesen 3,2%. A középső korosztály aránya a városi átlaghoz képest alacsonyabb; 54,6%. Összességében jóval fiatalabb társadalom él a szegregátumban a város egészéhez viszonyítva.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya háromszorosa a városi értéknek (a szegregátumban 78,8%), ezzel fordított arányban van a felsőfokú végzettségűek aránya, a teljes szegregátum területén néhány felsőfokú végzettségű lakos él. Jól látható, hogy az itt élő lakosság képzettségi szintje nagyon alacsony.

A 2011-es népszámlálás adatai szerint az aktív korúakon belül a lakosság 82,8% nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. Jelenleg ez árnyaltabb képet mutat a közfoglalkoztatási rendszerben dolgozók magas száma miatt. A foglalkoztatottak aránya 15-64 éves korosztályon belül 16,7%, ami azt jelenti, hogy minden ötödik aktív korú ember dolgozik csak. A foglalkoztatott nélküli háztartások arányában is van eltérés a városhoz képest, 58% az értéke a szegregátumban, nyilván ennek a hátterében a fiatalok nagyon magas aránya is áll. A munkavállalóknak azonban

88,1%-a alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban tud csak elhelyezkedni, aminek egyik fontos oka az alacsony képzettségi szint.
A munkanélküliségi ráta majdnem háromszorosa a városi átlagnak (63,3 százalékpont), ezen belül a tartós munkanélküliek aránya is hasonlóan rossz képet mutatott 2011-ben.

A lakosok egy része meglehetősen rossz anyagi körülmények között, kiszolgáltatott helyzetben él, foglalkoztathatóságuk korlátozott. Esetenként a gyerekek kiegyensúlyozott fejlődéséhez szükséges anyagi feltételek nem állnak rendelkezésre. A telepszerű lakókörnyezet és a rossz szociokulturális háttér komoly lemaradást és szocializációs problémákat okozhat az óvodában, iskolában.

Az önkormányzat az etnikailag szegregált területen élők segélyeinek, támogatásainak mértékéről, illetve HH/HHH létszámáról információval nem rendelkezik, mivel ilyen kimutatások nem állnak rendelkezésre.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A **szegregációval veszélyeztetett városközponti terület** lakónépessége 54 fő (2011. évi népszámlálás adata), ami a város lakosságának 1,1%-a. A népesség megoszlásában hasonlít a városi adatokhoz, de itt is fiatalabb a korstruktúra. A lakosok 1/3-a 15 év alatti, ez magasabb, mint a városi átlag. Ennek megfelelően a két idősebb korcsoportban alacsonyabbak az értékek, mint a város egészét tekintve. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 51,5%, minden második aktív korú csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Ez 25%-kal több mint a városi átlag. A foglalkoztatottak aránya 15-64 éves korosztályon belül 44,1%, ami azt jelenti, hogy minden harmadik ember dolgozik. Az itt élők javarészt munkanélküliek, gyerekek. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 16,7% körül mozog, ami nem sokkal kedvezőtlenebb, mint a városi átlag. A lakások méretében is mutatkozik különbség, egyszobás lakás nincs a területen. A lakások régi építésűek, felújításra szorulnak. A porták tiszták és rendezettek, kártevők előfordulása nem jellemző.

Ongaújfalu lakónépessége 111 fő. Ez a terület a 2001-es népszámláláskor még nem jelent meg szegregátumként, most viszont már megfelel a 30% szegregációs mutatónak, így szegregációval veszélyeztetett területnek számít. A szegregációval veszélyeztetett terület a település központjának főutcájához szilárd burkolatú úttal csatlakozik. A korcsoportok megoszlása a városi arányhoz itt a leghasonlóbb, a 0-14 évesek aránya kicsit alacsonyabb, a középső korosztály hasonló, az idősek aránya kicsit magasabb értéket képvisel. A három vizsgált terület közül itt a legidősebb a korszerkezet. Az egy lakásra jutó lakosok száma a városi átlagtól kedvezőbb (2,18), egyszobás lakások aránya 6,7%, viszont majdnem a lakások 1/6-a a komfort nélküli, félkomfortos lakás.
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya picit magasabb, mint a városi átlag, de kedvezőbb, mint a másik két területen. A foglalkoztatottak nagy része (61,3%) itt is csak az alacsony presztízsű szakmákban és munkahelyen tud elhelyezkedni. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 55,6%, aminek egyik oka az idősek magas aránya. A lakásoknak bár 15,7%-a alacsony komfortfokozatú, de jórészt rendezett környezettel, gondozott udvarokkal, kerttel rendelkeznek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település a betegek ellátásáról ***két háziorvosi körzetben*** gondoskodik. Az ellátás jó területi eloszlásban könnyen elérhető minden beteg számára. A rendelési időszakok tervezése biztonságossá teszi a bajba kerültek gyors ellátását. 1992-től van saját gyógyszertára városnak. 2010-ben került sor a II. sz. körzet orvosi rendelőjének, 2014-ben pedig az I. sz. körzet orvosi rendelőjének és védőnői szolgálatának helyt

adó épület felújítására, akadálymentesítésére. Az épületbelső az akadálymentes használatnak megfelelően az irányváltást jelző vezetősávokkal, eltérő színű padló és faszegéllyel, küszöbök átalakításával, belső kapaszkodók felszerelésével, információs táblák elhelyezésével került átépítésre.

Az egészségügyi ellátórendszer fő feladatának a prevenciós munkát, különböző szűrővizsgálatok (nőgyógyászati rákszűrés, mammográfia, férfiaknál prosztata szűrés, allergia szűrés, hasi UH vizsgálatok stb.) kiterjesztését, az egészségmegőrző előadásokat népszerűsítését tekinti. A magas vérnyomás és a cukorbetegek gondozása legfontosabb teendőik egyike, melyek korai felismerésében nagy segítséget jelent a helyi, hétfő, kedd reggeli vérvétel. A háziorvosi feladatok munkaidőn túli ellátása a felsőzsolcai központi orvosi ügyelet segítségével biztosított.

1999-től működik a településen önálló **gyermekorvosi rendelés**. Az épület energetikai korszerűsítése elkezdődött, a berendezése színvonalas betegellátást biztosít. 2020. augusztus 31-én az addig praktizáló gyermekorvos a körzet praxisjogát visszaadta Onga Város Önkormányzatának. Gyermekorvos hiány miatt a körzet gyermekorvosi ellátása tartós helyettesítéssel került megoldásra. A gyermekorvosi szolgálat feladata az eseti ellátás mellett az általános iskoláskorúak rendszeres szűrése és a kötelező védőoltások beadása. Átlagosan, évente 70-80 újszülött gyermekorvosi körzetbe történő bejelentkeztetésére kerül sor. Az újszülöttek több mint fele az etnikumhoz tartozik, így a hátrányos helyzetű gyermekek száma növekszik, egyre több az 5-10 gyermeket nevelő, nehéz körülmények között élő család és a fiatalkorú anya. A gyermekorvosok munkájának fontos része a csecsemők és gyermekek (6 éves korig) tanácsadásokon történő vizsgálata, a kötelező és a szabadon választható védőoltások beadása a területi védőnők segítő közreműködésével történik.

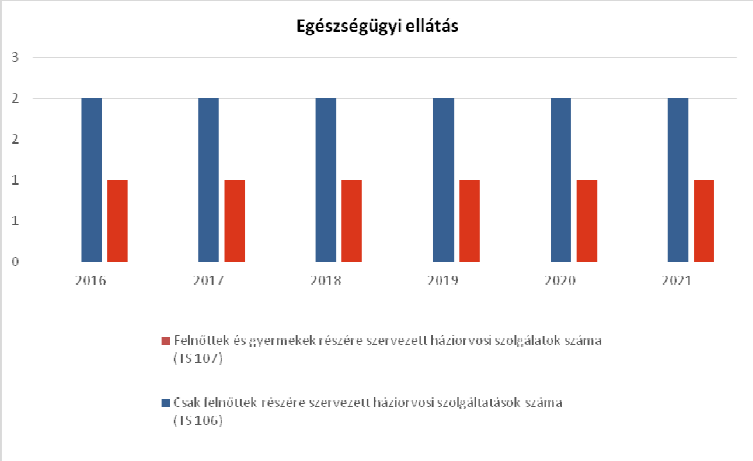
A **fogorvosi rendelő** kialakítására 1974-ben került sor. Az ezredfordulón a rendelő technikai berendezéseit korszerűkre cserélték, ill. felszerelték fogröntgen készülékkel. 2020-ban a fogorvosi rendelő és a vele egy épületben található védőnői szolgálat és szolgálati lakás bővítése és felújítása (hőszigetelés, fűtésrendszer korszerűsítés, elektromos hálózat felújítása), valamint az ellátáshoz szükséges eszközbeszerzés valósult meg. A fogorvos feladata a fog- és szájbetegségek vizsgálata, kezelése, gondozása, azok sürgősségi ellátása. A rendszeres szűrővizsgálatok nagy szerepet játszanak a fogbetegségek megelőzésében. A havi betegforgalom 250-300 között mozog. Általánosságban megállapítható, hogy a lakosok fogazatának állapota javul, a foghiányos állapotok száma nem nő, köszönhető ez a fogmegtartó kezeléseknek, azonban a rendszeres ellenőrzésre járók száma igen alacsony. Sajnálatosan elég hosszú az előjegyzési várakozási idő, ez jelenleg 3-4 hét, de emellett számítani kell a soron kívül jelentkező sürgősségi esetekre is.

A **védőnői** szolgálat két körzetben 1964-től működött Ongán, a tanácsadók felszereltsége megfelelő. 2022-ben áttekintésre került az ellátott gondozottak létszáma és a feladat 2 védőnővel való elláthatósága, megállapítást nyert, hogy egy új védőnői körzet kialakítása indokolt. 2022 augusztusától 3 védőnői körzet működik városunkban. A védőnői hálózat feladata a területi ellátás biztosítása, nővédelmi gondozási feladatok (nő, anya, csecsemő, gyermek, ifjú és családvédelem) ellátása. A terhes-gondozás mellett nagyon fontos a szülést megelőző és az azt követő szakszerű segítségnyújtás, az újszülöttek és szüleik rendszeres látogatása. A szaktanácsadás mellett ellátják az iskola egészségügyi feladatokat is (szűrések, oltások, tisztaság vizsgálat, egészségnevelő előadások tartása). A védőnői tevékenység mellett számos rendezvényt szerveznek, amelyeken a szakterület megyei képviselői is részt vesznek. Rendszeresek a felvilágosító előadások, eszmecserék, bemutatók és beszélgetések. A védőnők munkájukat részben önállóan, részben a gondozottakat ellátó házi és gyermekorvosokkal együttműködve végzik. 2014. évben sor került - az I. sz. orvosi rendelővel együtt - a védőnői szolgálatának helyt adó épület felújítására, akadálymentesítésére. A II. számú és a III. számú védőnői körzet tanácsadó helyisége a fogorvosi rendelőnél projekt keretében újult meg.

Járóbeteg szakellátás, szakrendelés a környező városokban Miskolcon, Szikszón érhető el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1	174	56,00
2017	0	2	1	1	280	42,76
2018	0	2	1	1	337	40,25
2019	0	2	1	1	338	28,16
2020	0	2	1	1	330	25,89
2021	0	2	1	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a háziorvosi körzetek és a gyermekorvosi körzet, továbbá a gyógyszertárak száma azok megalakulása óta nem változott. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az elmúlt években szinte stagnált 330 fő körül. Az ápolási díjra jogosultak száma csökkenést mutat, mivel a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermeküket otthon ápolók részére bevezetésre került ellátást igénybevevők 2019-ben kikerültek a felnőttek ápolása miatt ápolási díjra jogosultak számából.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

2009-ben létrejött településünkön a **Partnerségi Együttműködés Onga település Egészségtervéért** partnerségi csoport. A csoport a település lakosainak érdekeit képviseli, célja az élhetőbb élettér, egészségesebb környezet biztosítása, az egészséges életmód elérésének elősegítése. A partnerségi csoport működtetéséhez szükséges koordináló és szervező feladatokat a települési önkormányzat látja el. Az együttműködési megállapodás aláírásával a résztvevő partnerek kifejezték azon szándékukat, hogy a települési egészségterv aktualizálását és ciklikus működtetését fontos feladatuknak tekintik. Az egészség szempontjából az állapot leírást, probléma térképet és stratégiát széles társadalmi támogatottsággal, a célcsoport messzemenő bevonásával alakítják át, annak érdekében, hogy összehangolt cselekvési tervek

mentén a működési ciklust segítő visszacsatolási rendszer megvalósuljon, folyamatosan fejlődjön. A partnerségi együttműködés eredményeként elfogadásra került településünk ***Egészségterve***.

A partnerség feladata az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok (mobil tüdőszűrés, védőnői méhnyakrák szűrés, emlőszűrés) biztosítására. A népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; valamint védőoltások beadására. Fontos az életmód tanácsadás, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód és lelki egészség megőrzésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, valamint a testi egészség megőrzéséhez. Országosan jellemző a különböző egészségügyi ellátások településekre, települések művelődési házaiba történő kihelyezése. Több alkalommal került sor a település művelődési házában lézeres szemvizsgálatra, érvizsgálatra, vércukor és testzsír százalék mérésre is. Ezeken a vizsgálatokon a nehezen közlekedő emberek is szívesen részt vesznek, mivel nem kell utazniuk. A szemvizsgálat után a megigényelt szemüveget helybe is szállítják. Minden évben legalább 3 alkalommal a Vöröskereszt véradást szervez településünkön.

Az önkormányzat minden esetben segítséget nyújt a szervezett szűrőprogramok lebonyolításához. Szükség esetén helyszínt biztosít a különböző prevenciós és szűrőprogramokat biztosító vállalkozások helyi megjelentéséhez.

A betegek évről-évre egészségtudatosabbak, egyre többen járnak rendszeresen szűrővizsgálatokra és próbálnak mozogni, egészségesen táplálkozni. Ennek érdekében a jövőbeni még nagyobb segítségnyújtás érdekében **Hernád vidéke Praxisközösség** néven a szomszédos települések (Hernádkak, Hernádnémeti, Bőcs) orvosaival összefogva Onga háziorvosai részt vettek "***Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése*****"** témakörben kiírt pályázaton 2018 májusa és 2019 év vége között. A projekt célja az alapellátás prevenciós fókuszú áthangolása, a lakosság egészség-tudatosságának növelése és egészségi állapotának javítása, melyhez támogatást nyújtanak eszközök és szakemberek terén. Egyetlen beteg sem utasította vissza az állapotfelmérő kérdőívek kitöltését, sokan örültek a helyben elérhető diétás tanácsadásnak, gyógytornának, fogyitornának és a pszichológusnak. Igény mutatkozik a program folytatására, hiszen rengeteg az elhízott, az anyagcsere-, a mozgásszervi beteg és kifejezetten sok a szedatívumokat, feszültségoldókat szedők, lelki problémákkal küzdők száma településünkön. Háziorvosaink csatlakoztak egy népegészségügyi kezdeményezéshez, mely vastagbéldaganat szűrésről szól.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településünkön működő ***Ongai Szociális Szolgáltató Központ*** nappali intézményébe bekerült ellátottak különböző egészségi állapottal, képességekkel és különböző szociális háttérrel rendelkeznek. Az intézmény célkitűzése, hogy az ellátottak megőrizzék a már megszerzett ismereteiket, képességeiket, illetve azokat - ha a legkisebb mértékben is - fejleszteni próbálják.

A **fejlesztő foglalkoztatás** a fogyatékos nappali ellátást biztosító telephelyen működik. A fejlesztő foglalkoztatás működtetését az állam a fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja.

A fejlesztő foglalkoztatás célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre. A fejlesztő foglalkoztatás keretében csak olyan feladatot végezhet az ellátott, amelyet egészségi állapota és szellemi képességei alapján tartósan és folyamatosan képes ellátni.

A fejlesztő foglalkoztatásban végzett tevékenységek: irodai papíráru gyártása, egyéb papír-, kartontermék gyártása, csomagolás, általános épülettakarítás (belső takarítási feladatok elvégzése), egyéb takarítás (kerti, udvari munkák).

A fejlesztő foglalkoztatás a Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban vagy fejlesztési jogviszonyban történhet.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés keretein belül étkező gyermekek, felnőttek, szociális és gyermekjóléti ellátásban részesülők számára egyaránt fontos, hogy az általuk elfogyasztott ételek megfelelő minőségben és mennyiségben kerüljenek asztalukra. A település központi konyhájának gépészeti, légtechnikai korszerűsítése és elektromos hálózatának felújítása 2017 végén megvalósult. Az élelmezésvezető az étrendek összeállításánál figyelembe veszi az adott korcsoport számára javasolt energia, fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi anyag és élelmi rost bevitel teljesítését. Figyel az étrend összeállítása során az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás szemléletének érvényesülésére, a változatosságra, az idényszerűségre és a felhasznált nyersanyagok minőségére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat kiemelt feladata, hogy törődjön polgárai testi-lelki egészségével. A felmérések szerint a felnőttek nem egészen 20 %-a, míg a fiataloknak ennél is kisebb százaléka mozog rendszeresen. A mozgásszegény életmód következtében a fiatalok 30-40 %-a gerincferdüléses, 20 %-a túlsúlyos, elhízott. Már a fiatalok között sokan vérnyomás problémákkal és cukorbetegséggel küzdenek. A felmérések kimutatták, hogy a fiatalok fizikai terhelhetősége rendkívül alacsony. Az Önkormányzat kiemelt célja, hogy megteremtődjön a település általános iskolájában a mindennapos, tanórai keretek között, délelőtti időszakban szervezett, évszakoktól független testnevelés órák biztosításának a feltétele, továbbá, hogy kialakításra kerüljön az integrációt elősegítő akadálymentes iskolai környezet. E cél megvalósításához keressük a pályázati lehetőségeket. A mozgás-gazdag életmódnak be kell épülnie a társadalmi köztudatba. Így az egészségnevelés leghatékonyabb eszköze a fiatal korban mindennapossá váló testedzés, amely a későbbiekben természetes életigénnyé léphet elő generációkon át.

A sportolási tevékenység helyszínei a településen a sportpálya, illetve a tornaterem. A mai sportcentrum, sportpálya építése 1985-ben jelentős társadalmi összefogás eredményeként valósult meg. A sportpálya, majd a futópálya és kézilabdapálya kiegészülve a 2013-ban felújított sportöltözővel és felette kialakított sportbüfével, a terület kertészeti gondozása, végül egy szabadtéri színpad megépítése olyan összképet ad, ami megteremti nemcsak a sportolók, de szurkolóik számára is a kellemes időtöltés lehetőségét. A települési sportcentrum 2011-ben egy műfüves pályával bővült, ami nagymértékben kiszélesítette a sportolási lehetőségeket, nemcsak településünkön, hanem regionális szinten is. 2021-ben a Borsod Sport Klubbal együttműködve sikerült az edzőpálya helyén egy nagyméretű, villany kivilágítással rendelkező műfüves nagypályát építeni településünkön. A pálya világítása lehetővé teszi NB3-as mérkőzések megrendezését. A Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Program keretében kondiparkkal gazdagodott a Sportcentrum. A kisméretű műfüves pálya felújításra szorul, szükséges itt és a centerpályán a világítás korszerűsítése is, a műfüves nagypálya környezete tereprendezésre szorul. A sportöltöző tetőterének beépítésével új közösségi terek kerültek 2022-ben kialakításra, a tetőtér funkciókkal történő megtöltése folyamatban van.

Városunk ***sportkoncepciója*** a 61/2015. (VI. 8.) sz. képviselő-testületi határozattal került elfogadásra, a koncepció felülvizsgálata a 117/2022. (X.18.) sz. határozattal történt. A koncepció a lakosság egészségi állapotának javítását, a sport egészségvédő funkciójának előtérbe állítását rögzíti, célja a különböző szabadidősportok, önfenntartó szerveződések, a magántőkére épülő sportszolgáltatások elterjedésének ösztönzése. Lakosságunk számára alapvető probléma a helyben rendelkezésre álló *szabadidősport-infrastruktúra hiányos volta.*

A szabadidősport és a rekreáció a munkaképesség megtartásának és újratermelésének természetes eszköze, amely életkortól és nemtől függetlenül űzhető. A szabadidősport alkalmas a jó közérzet kialakítására, a szociális, emberi kapcsolatok ápolására és annak megtartására. A tanórán kívüli

sporttevékenységeknek a tömegsport foglalkozások, az iskolában működő diáksport szervezet adja a keretet.

Városunknak ösztönöznie kell a különböző szabadidősportok, önfenntartó szerveződések, a magántőkére épülő sportszolgáltatások elterjedését. Támogatjuk a nagyszámú résztvevőt mozgósító szabadidősport rendezvényeket és ezen rendezvények népszerűsítését. Jelen pillanatban is számos városkörnyéki versenyt rendezünk sportpályánkon, nem egyszer több mint 10 település iskolás gyerekei versengenek egymással. A helyi iskola testnevelői vállalják a különböző korosztályokat célzó edzéstervek kidolgozását.

A fejlesztést követően egyre több területen, igényes körülmények között tudják a helyi nevelési-oktatási intézmények tanulói ***diáksport és iskolai szabadidősport foglalkozások*** céljából igénybe venni a sportpálya által kínált lehetőségeket. A környező települések csapatai szívesen veszik igénybe edzésükhöz, szabadidős tevékenységükhöz a sportpályát, sportparkot ugyanakkor a különböző sportágak viadalai, mérkőzései jó kikapcsolódási lehetőséget biztosítanak a szurkolók számára, egyben intenzív településközi kapcsolatokat is kialakít. Az új parkok létrejöttével lehetővé válna az, hogy minél szélesebb tömegeket vonjuk be a sportéletbe, mindenki megtalálhassa a számára legalkalmasabb sportot. Minél több ember kezd el rendszeresen sportolni, annál nagyobb a valószínűsége, hogy az ő gyermekeik is ezt az utat választják, így még jobban szélesíthetjük a sportoló fiatalok körét.

Az **Ongai Sportegyesület** labdarúgó (U7, U9, U11, U13, U14, U16, U19 és felnőtt csapat) szakosztállyal működik. 2022-ben igazolt sportolóinak száma: 116 fő, a taglétszám folyamatosan emelkedik. A sportegyesületnek kiváló eredményekkel bíró kézilabda szakosztálya volt. Helyi önszerveződéssel 2022-ben megalakult a Darts Klub, akik rendszeres versenyeket szerveznek. Az Ongai Sportegyesület együttműködési megállapodásban vállalja a sportparkok nyújtotta lehetőségek, edzésprogramok bemutatását, megismertetését a helyi lakossággal. Programjuk segítségével a sportparkok kihasználtsága növekszik majd a fenntartási időszak alatt.

Az „**Onga kertje legyen zöldebb”** projekt célja egyrészt a város zöldfelületeinek növelése a XXI. századi modern kisváros elvárásainak megfelelően; másrészről a városüzemeltetési költségek csökkentése (energiahatékonysági fejlesztések középületeken, valamint a zöldinfrastruktúra jótékony hatásának köszönhetően, s ezekkel párhuzamosan a város gazdasági szegmensének erősítése a közösségi céllal létrejött piac helyi infrastrukturális feltételeinek biztosításával. Megvalósult a Történelmi Emlékpark (Berzsenyi u.) rekonstrukciója és bővítése, egy játszópark kialakítása a bölcsőde udvarán, elektromos töltőhely kialakítása, a termelői piac rekonstrukciója és bővítése valamint a tavak parkosítása.

Ongai Horgász Egyesület 1972-ben alakult. Az Egyesület célja a horgász tagjaink és vendégeink horgász élménnyel gazdagítása mellett a rohanó világunkban a kulturált szabadidős tevékenység biztosítása, a horgászsport népszerűsítése, a természet szeretetére való biztatás és nevelés. Kiemelt célkitűzésük a környezetünk ápolása, fejlesztése, megóvása, vizeink védelme.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

2013 júniusában a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások ellátására településünk önkormányzata és 16 térségbeli önkormányzat által megkötött intézményfenntartói megállapodást a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87-95. §-ában foglalt rendelkezések alapján társulási megállapodás váltotta fel. A jogi személyiséggel rendelkező társulás megnevezése **Onga és Társult Települések Szociális és Gyermekjóléti Társulása.**

A szociális ellátó rendszer működtetésének esélyegyenlőséget biztosító alapelvei:

- Teljes körű elérhetőség biztosítása
- Személyre szabott ellátás biztosítása: a szociális szolgáltatások megszervezése során az emberi és állampolgári jogok érvényesülésével egyidejűleg az ellátást igénybe vevő személy egészségi, mentális és

pszichés állapotára, szociális helyzetére tekintettel a számára megfelelő mennyiségű és minőségű ellátás biztosítása.

- Kliens-, illetve egyénközpontú szolgáltatások/ellátások biztosítása: valamennyi, az ellátást megvalósító tevékenység, valamint a személyi-tárgyi feltétel biztosításának fókuszában a szolgáltatást igénybe vevő egyén áll, őt szolgálva, illetve neki alárendelten.
- Legmagasabb színvonalú szakmai munka: a szakmai irányelvek teljesülése során alapvető és szükségszerű elvárás, hogy a jogszabályokban meghatározott és az egyén szükségleteinek megfelelő ellátás a legmagasabb színvonalú szakmai munka keretében legyen biztosítva.
- Integráció: annak érdekében, hogy az igénybe vevő személy a komplexitás, differenciáltság, egymásra épülés, és átjárhatóság megvalósulásával jusson hozzá a szociális szolgáltatásokhoz, alapvető feltétel, hogy az ellátási formák különböző szintű integrációban legyenek biztosítva.
- Diszkrimináció megakadályozása: a szolgáltatásokat igénybe vevő különböző típusú ellátotti kör tagjai valamilyen szempontból speciális ellátást igényelnek Aktuálisan, vagy tartósan fennálló élethelyzetük okán sem az ellátások biztosítása, sem a szakmai munka keretében nem érheti őket sajátos helyzetük miatt megkülönböztetés, nem kerülhetnek hátrányos helyzetbe. A diszkrimináció kialakulásának megakadályozása nemcsak az ellátott, hanem az ellátást nyújtó intézmény, és az ott dolgozók vonatkozásában is alapvető elvárás.
- Társadalomból való kirekesztődés megakadályozása: a diszkrimináció megakadályozása jelentősen segíti a kirekesztődés megelőzését is, melyre az ellátás folyamatának valamennyi területén figyelemmel kell lenni és a szakmai eszközök széles skáláját kell felhasználni a megelőzés érdekében.
- Rehabilitáció: az ellátás során az igénybevevők pszichés, fizikai, egészségi és mentális állapotára figyelemmel ezek valamennyi területén célul kell tűzni a rehabilitációt a gondozási tevékenységben. Ezen túl természetesen a társadalmi életbe, a családi és közösségi kapcsolatok terén is érvényesülnie kell.

A Társulás által fenntartott **Ongai Szociális Szolgáltató Központban** és telephelyén az alábbi ***szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat*** látja el: étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgáltatás, támogató szolgálat, fejlesztő foglalkoztatás, idősek nappali ellátása, fogyatékosok nappali intézménye.

Társulással ellátott szociális és gyermekjóléti szolgáltatások

	Település	Házi segítségnyújtás	Család- és Gyermekjóléti szolgálat	Támogató szolgálat	Idősek nappali ellátása
1.	Alsózsolca	x		x	
2.	Arnót			x	
3.	Berzék			x	
4.	Bőcs			x	
5.	Bükkaranyos	x			x
6.	Bükkszentkereszt	x			
7.	Felsőzsolca			x	
8.	Gesztely			x	
9.	Harsány	x			
10.	Hernádkak			x	
11.	Kisgyőr	x			
12.	Onga	x	x	x	x
13.	Répáshuta	x			
14.	Sajóhídvég			x	
15.	Sajólád			x	
16.	Sajópetri			x	

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az idősek és fogyatékosok nappali ellátása, a támogató szolgáltatás, valamint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás a HEP helyzetelemzési részében később kerül bemutatásra.

Étkeztetés

Étkeztetésben azok a szociálisan rászorultak részesülhetnek, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt önmaguk

illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek erről gondoskodni.

Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően került megszervezésre az étel kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással, az étel elvitelének lehetővé tételével és az étel lakásra szállításával. A lakásra szállítás Ócsanálos és Ongaújfalu településrészen tanyagondnoki autóval, Ongán 1 főállású asszisztens alkalmazásával, intézményi gépkocsival történik, közfoglalkoztatási jogviszonyban alkalmazott munkavállalók közreműködésével.

Az ellátottak száma az év folyamán változó, 2021. december 31-én a megállapodással rendelkezők száma 114 fő volt. Az igénybe vevők életkor szerinti megoszlásában a legnagyobb számban a 75 év feletti idős korosztály képviselteti magát, 48,2%-ban, illetve a nők aránya 59,6%.

Tanyagondnoki szolgáltatás

A központi település, Onga és a hozzá tartozó külterületi lakott helyek területén élő főként időskorúak ellátására tanyagondnoki szolgálat működik. Így teremthető meg a lakóhelyüket nehezen vagy egyáltalán elhagyni nem tudók számára a központi településsel való kapcsolattartás lehetősége, a helyben nem elérthető szolgáltatások igénybevétele.

A tanyagondnoki feladatok:

- Közreműködés az étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, közösségi és szociális információk szolgáltatásában,
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (rendelésre szállítás, egészségügyi intézménybe szállítás, gyógyszerkiváltás),
- Iskolás, óvodás korú gyermekek szállítása,
- Közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése,
- Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- Ételszállítás az önkormányzati intézményekbe,
- Önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére.

A feladatellátás 2 gépkocsival történik, a tanyagondnok által elvégzett alapszolgáltatási feladatok térítésmentesek.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kapja meg az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Az ellátás során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környeztében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen. Jogszabályoknak megfelelően a házi segítségnyújtáson belül két fajta tevékenység került elkülönítésre: a szociális segítés és a személyi gondozás.

Szociális segítés keretében biztosítani kell:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést.
A háztartási tevékenységben való közreműködést.
Segítségnyújtást a veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását
Gondozási és ápolási feladatok elvégzését
A szociális segítés keretében elvégzett feladatokat.

A feladatot 2021-ben 1 fő vezető gondozó, 17 fő főállású gondozó/ápoló és 1 fő társadalmi (tiszteletdíjas) gondozónő, 3 fő közfoglalkoztatott látta el. A református egyház a Diakóniai Központon keresztül 3 gondozóval látta el a segítségnyújtást.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A drogprevenció rendkívül fontos feladat, a folyamatosan zajló megelőző munka résztvevői az ifjúságvédelemmel foglalkozók, a drogambulancia munkatársai, a rendőrség bűnmegelőzéssel foglalkozó szakemberei, az önkormányzat illetékesei, a Család- és Gyermekjóléti Központ, az iskolai védőnői hálózat, illetve az ifjúsági kortárs-segítők, mentorok is.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor, mivel hátrányos megkülönböztetés senkit nem ért. Onga Város Önkormányzata intézményfenntartói jogkörében eljárva minden évben ellenőrzi az intézményekben folyó szakmai munkát, az ellenőrzések során hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó információ, dokumentum gyakorlat, adat, tény nem merült fel.

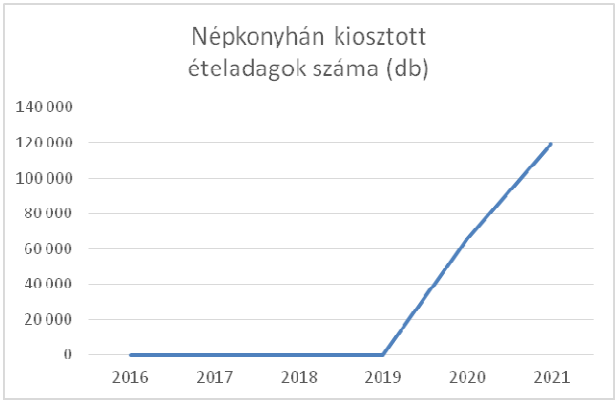
i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A helyi sajátosságok figyelembevételével Onga Város Önkormányzata a hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások körét a települési támogatások keretében nyújtott ellátásokról szóló 21/2021. (X.20.) számú, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 11/2022. (VI.22.) önkormányzati rendeletben szabályozta

A településen kialakításra került a ***népkonyha***. A népkonyhán napi egyszeri meleg étel biztosításával étkezési ellátásban részesülhetnek a jövedelem nélküli személyek, munkanélküliek, szociális segélyből élők, kisjövedelműek, nyugdíjasok, egyedülálló személyek, hajléktalanok és egyéb okból hátrányos helyzetbe került személyek, rászorultsági foktól függetlenül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	65 600
2021	119 200

Forrás: Önkormányzati adat

Forrás: Önkormányzati adat

Településünkön nagy igény mutatkozik a népkonyha által nyújtott ellátásra. Az ellátás Ongán 2020 júniusától érhető el, a 2020-as adatok így 7 hónap ételadag számait türközik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Az ongai közösségi színtér, helyi nevén **Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtár** működéséről az önkormányzat gondoskodik. Költségvetésében biztosítja a működés személyi és tárgyi feltételeit. A település **könyvtárának** tagjaitól a képviselő-testület 1977-től nem kér beiratkozási díjat, engedélyezi az ingyenes könyvtárhasználatot. 2021-ben 468 fő beiratkozott olvasó volt. Az intézmény technikai ellátottságát, állományának gyarapítását a sikeres pályázatok garantálják. Az intézmény a lakosság általános művelődési igényeinek fejlesztésében és kielégítésében, valamint a szabadidő hasznos eltöltésében is szerepet vállal. Többször került sor a könyvtár támogatásával **nemzetiségi vers és mesemondó verseny** megtartása. A könyvtár együttműködik a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi könyvtárral, több alkalommal csatlakozott az Országos Könyvtári Napok alkalmából megrendezett programokhoz. Sajnos a Covid járvány alatt nagyon sok olvasó nem tudta szokásainak és igényeinek megfelelően használni a könyvtárat, többen elszoktak a könyvtár használattól, fontos minden kezdeményezés az olvasók visszaintegrálása érdekében. 2021-ben elmaradtak a könyvtári órák, foglalkozások az óvodások és iskolások számára. A könyvtár állománya 2021. december 31-én 11.468 könyvtári egység volt.

A **művelődési ház,** mint színtér célja, hogy a településünkön élők kulturális és szabadidős programjainak szervezését biztosítsa, a magyar nemzeti kultúra hagyományait megismertesse, átörökítse, értéket közvetítsen a helyi lakosok, kicsik és nagyok számára egyaránt. Helyet ad az önkormányzat és intézményei rendezvényeinek (közmeghallgatás, fórumok), állami és társadalmi ünnepeknek. A művelődési házban évente több alkalommal tartanak bált és szórakoztató rendezvényt. Minden év októberében megrendezésre kerül az Idősek Hete rendezvény, ahol a település idős lakossága különböző egészségmegőrző tanácsokat kap, szórakoztató előadásokon vehet részt. A művelődési ház épületének energetikai korszerűsítése a TOP-3.2.1.-16-BO1-2017-00008 program keretében elkezdődött, a külső homlokzatszigetelésre került, nyílászárói kicserélésre kerültek, tetejére napelem került, akadálymentes vizesblokkal gazdagodott. A 200 fő befogadására, 150 fő leültetésére alkalmas többfunkciós terme is teljes felújításon esett át, a belső tér festésével és kerámia padló lerakásával, a lámpatestek LED panelekre történő cseréjével. A tető cseréjét és az épület bővítését követően olyan épület létrehozása a cél, amely biztosítani tudja a lakosság információval történő ellátását, a különböző közösségek működéséhez szükséges tereket, a művelődéshez, tanuláshoz, a szabadidő eltöltéséhez és a színvonalas kulturálódáshoz használható színteret és technikai feltételt.

A **Darvas Közösségi Ház és Múzeum** a hagyományőrzés, régi idők emlékei összegyűjtésének színtere, udvarán évente több alkalommal ***helyi termelői piac*** kerül megrendezésre.
Onga Város Önkormányzatának a ***Zöld város kialakítása tárgyú TOP-2.1.2-15-BO1-2016-00020*** jelű nyertes pályázata keretében jelentős fejlesztés valósul meg: a **Darvas Közösségi Ház B jelű épületen napelem, napkollektor** kerül elhelyezésre ingatlanon belüli kandeláberes megvilágítással. A piac fejlesztése kapcsán a közösségi ház udvarán parkosítás, térburkolás, 15 fa fedett pavilon kialakítása, a meglévő két épület közötti előkerti területrészen valósult meg az elektromos autó töltőállomás.

Az **Ongai Kulturális Egyesület** (OKE) 1999. óta működik. 2014. évben az OKE a Svájci Civil Támogatási Alap és az önkormányzat támogatásával egy a gyümölcstermesztés évszázados hagyományát és az önellátás szemléletét erősítő közösségi gyümölcsbankot és tankertet alakított ki városunkban 122 különböző gyümölcsfa telepítésével, továbbá a Darvas Közösségi Ház és Múzeum udvarán felállított egy nagy aszaló kemencét. A projektnek nemcsak a gyümölcstermesztés volt a célja, hanem annak feldolgozása révén a közösségi kapcsolatok ápolása, élmények szerzése mellett a gyümölcsfeldolgozás ismereteinek elsajátítása is. Az OKE programja szervesen kapcsolódik városunk közfoglalkoztatási terveihez, elképzeléseihez. Az egyesület működteti a pálinkamúzeumot, pálinkatréningeket szervez, kiadványokat készít (képzőművészeti album, pálinka világa könyvek), nyári táborokat szervez. Az egyesület gyűjti az Ongához kötődő tárgyi és írásos emlékeket, a pálinka kultúrához köthető muzeális anyagokat, honismereti anyagokat digitalizál. Értékteremtő munkát végeztek a múzeumban tevékenykedő közfoglalkoztatottak.

Az egyesület minden évben megrendezi a **Quintessence Pálinka és Párlatversenyt,** mely az elmúlt években egymás után döntötte meg a rekordokat a pálinka- és párlatversenyek területén, s nemcsak Magyarország, de egész Közép-Európa legnagyobb pálinkaversenyévé nőtte ki magát.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
2	igen	7 587	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
Településünkre nem jellemzőek az etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel hozzájárulnak Onga fejlődéséhez. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. A civil szervezetek önkéntes munkájukkal és adományok közvetítésével enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapi gondjait

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Onga Város Önkormányzata közvetlenül és illetékes bizottságai útján szakmai segítséget és támogatást nyújt az Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat részére a nemzetiség hagyományainak, kultúrájának ápolásához, sport tevékenységéhez. Támogatja a Roma Kulturális Napot, a roma hagyományőrző nyári táboroztatást. Az önkormányzat biztosítja a romák számára a közösségi élethez szükséges infrastruktúrát. Fontos feladat a közösségi programok számát, tartalmát és hatékonyságát növelni.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A klubok, melyek általában nincsenek civil szervezetként hatósági nyilvántartásba véve közös érdeklődés alapján szerveződnek. Pl. Ongai Hagyományőrző Néptánccsoport, Barátság Nyugdíjas Klub, Darts Klub, Szakkör programok. A város különböző települési részein élők rendszeresen szerveznek településrészi programokat. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a város fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával segíti munkájukat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Városunkban a 2014. októberi nemzetiségi önkormányzati választásokat követően ismét megalakult az Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat.
A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása.
A 4 fős testület kiemelt célja a cigányság összefogása, összetartása, szociális helyzetének javítása, gyermekek iskoláztatása, továbbtanulásuk szorgalmazása, számukra munkalehetőségek felkutatása. A meglévő alapvető problémák megoldását abban látják, hogy a törvény által nyújtott lehetőségeket kihasználva, esélyt kell adni a roma emberek felemelkedésére.
A nemzetiségi önkormányzat működésében független a helyi önkormányzattól, ennek ellenére szoros kapcsolatot tartanak fenn egymással és folyamatos együttműködés jellemzi működésüket, melynek kereteit megállapodás rögzíti. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szegregátum rossz környezeti és lakhatási körülményei, hiányzó közösségi terek	A szegregátumok lakókörnyezetének élhetőbbé tétele infrastrukturális fejlesztéssel, közszolgáltatások megjelenítésével, közösségi terekkel (pl. *szociális városrehabilitációs program*)
Alacsony képzettségi szint, magas munkanélküliségi mutatók	Képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően**,** értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció. (pl. *szociális városrehabilitációs program ESZA+*)
Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák	hátrányos helyzetűek szemléletmód váltás, prevenció, szűrőprogramok *(pl háziorvosok praxisközössége)*
Digitális írástudás hiánya akadályozza a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést	Az ongai DJP pontban működő számítógéppark bővítése, felhasználói szintű számítástechnikai képzések szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyerekszegénység egyik kiemelt oka a szülők munkanélkülisége. A szegény gyermekek 60%-a inaktív, illetve alacsony munkaintenzitású családokban él. A társadalmi juttatások szegénység csökkentő hatását tekintve uniós összehasonlításban jól áll Magyarország, mivel a pénzbeli juttatásoknak Magyarországon jelentős jövedelemkiegészítő hatásuk van. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.
A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A Nemzeti Stratégia minden gyermekre kiterjed, de a hátrányos helyzetű gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akik érdekei a legjobban sérülnek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A táblázat a gyermekek számának arányát és megoszlását mutatja településünkön életkor szerinti korcsoport bontásban:

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	2 459	2 510	4969	49,49%	50,51%
0-2 évesek			253	5,09%	
0-14 éves	556	510	1066	11,19%	10,26%
15-17 éves	81	83	164	1,63%	1,67%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ongán a gyermekek közül a 0-14 éves korcsoport aránya magas, az állandó népességhez viszonyítva 21,45%, ennek oka a magas gyermekvállalási hajlandóság és a kormány családpolitikája, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény rendszere.

Bársonyos Óvoda és Bölcsőde

Az óvodai ellátás két épületben történik. A központi épület a Hunyadi u. 43. szám alatt található. A tetőtér beépítéses óvoda férőhelyhiány miatt épült 1992-ben. A ***TOP-3.2.1.-16-BO1-2017-00008 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Ongán"*** elnevezésű projekt segítségével energetikai korszerűsítésre került sor melynek eredményeként az épület gazdaságosabban üzemeltethető, azonban a belső terek (csoportszobák, mosdóhelyiségek, folyosó) valamint a villamoshálózat felújításra, a játszóudvar játékelemekkel való fejlesztésre szorul.

Az Arany János utcai telephely épülete paneles technológiára emlékeztető eljárással és lapos tetővel 1981-ben épült, majd három év múlva egy új épületszárnnyal bővült. A régi épületrész belsője jelenleg is felújításra szorul. 2015 októberében az épület részleges felújítására (homlokzati hőszigetelés, nyílászáró csere, valamint az épület lapos tetejének hő- és vízszigetelése) került sor. A külső raktárhelyiségek tetőszerkezetének javítása, régebbi burkolatok cseréje, kerítés felújítása és parkolók kialakítása szükséges.

A köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől már a 3. életévét betöltött gyermekeknek is kötelező az óvodai nevelésben való részvétel. Az óvodai feladatellátás biztosítása érdekében – pályázati forrásból - mindkét feladat-ellátási helyen a 2015/2016. nevelési évben 55 férőhelyes kapacitásbővítés valósult meg. Óvodai helyiségek, továbbá a létszámhoz igazított tisztálkodó helyiségek és illemhelyek kialakítása, átalakítása, felújítása, valamint a hiányzó eszközök, felszerelések beszerzése történt meg a meglévő óvodaépületekben.

A Bem utcán található **bölcsőde** 24 férőhelyes, 2 csoportos gondozási egység, működésének kezdete óta (2021. szeptember) teljes kihasználtsággal üzemel. A TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00028 program keretében került kialakításra, a beruházás hozzájárult a kisgyermekesek, különösen a 3 év alatti gyermeket nevelő szülők munkaerőpiacra történő visszatéréséhez, ezáltal a foglalkoztatás növeléséhez. Az új bölcsőde épülete, játszóudvara, esztétikus berendezése, eszközállománya ideális körülményeket teremt a bölcsődés korúak gondozásához, neveléséhez. A bölcsőde előtt parkolóhelyek lettek kialakítva, a főbejárat előtti és mögötti terület új burkolatot kapott és új gazdasági bejárat került kialakításra.

Megnevezés	Hunyadi utcai óvoda	Arany János utcai óvoda	Bölcsőde
Csoportok száma	5	4	2
Gyermeklétszám	105	90	24
SNI	2	1	0
Óvodapedagógus	7	5	0
Kisgyermekgondozó-nevelő	0	0	2
Csecsemő- és kisgyermeknevelő	0	0	2
Dajka	5	4	1
Pedagógiai asszisztens	1	3	0
Tehetséggondozó foglalkozáson részt vett gyermekek száma (nyelvi, néptánc, foci)	49	35	0
Logopédiai fejlesztés	13	10	0
Fejlesztő pedagógia	10	9	0
Gyógypedagógia fejlesztés	2	1	0

Forrás: Intézményi adatok

A gyerekek idő előtti közösségbe kerülése (csecsemő és tipegő korú 2,5 év) miatt az érzelmi nevelés és szocializáció egyre hangsúlyosabb bölcsődei és óvodai feladat. A bölcsődében és kiscsoportban hangsúlyos szerepet kap az érzelmi nevelés, valamint annak elérése, hogy a gyermekek jól és biztonságban érezzék magukat. Fontos szerepet kap a mindennapokban az egészséges életmódra nevelés, a vitaminpótlás. A mozgás több szintéren zajlik: csoportszoba, tornaterem, udvar, park, sportpálya, természet. A közösségi nevelésre az óvodában töltött idő alatt sok lehetőség kínálkozik, fontos hogy a gyermekek már ebben az életkorban elsajátítsák a viselkedési normákat, a mintaként szolgáló cselekvéseket. Ezek eszközei lehetnek a drámajáték, tanmese, bábozás, hagyományok ápolása.

Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Településünkön az iskolai oktatás három épületben folyik, az alsó tagozat épülete 1964-ben, a felső tagozat épülete 1980-ban épült, mely épülettel egybeépítve került kialakításra egy tornaterem. Az iskola legrégibb épülete (3. számú épület) fennállásának századik évfordulójára a XXI. század iskolája projekt keretében felújítást kapott 2006-ban. A kor igényeinek minden tekintetben megfelelő informatikai épületegységgel bővült, megteremtve a digitális írás-olvasás elsajátításához szükséges infrastrukturális

hátteret. Az intézmény felső tagozata (2. számú épülete) - amely helyt ad a rendkívül alacsony kapacitású tornateremnek – a 3. számú épülettel együtt mára már a **TOP-3.2.1.-16-BO1-2017-00008** program segítségével energetikai szempontból felújított épület (külső hőszigetelés, külső nyílászárók cseréje, napelemek). Az 1. számú épület energetikai korszerűsítésére **TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BO1-2022-00040** azonosítószámmal pályázat került benyújtásra. Célja a határoló falak hőszigetelése, nyílászáróinak cseréje. Az épület energiamérlegét a telepített 20kWh teljesítményű napelem teszi gazdaságosabbá. A mindennapos testnevelés feladatainak ellátása a tornacsarnok hiánya miatt nehezen oldható meg.

A nevelés- és oktatás magas színvonalon tartása nem lehetséges csak a kor követelményeinek megfelelő tárgyi feltételrendszerrel. A feltételrendszer két legfontosabb eleme a taneszköz ellátottság és az infrastrukturális háttér.

2021. október 1-jén 356 tanulója volt az iskolának. A tanulók 19 tanulócsoportot alkotnak, átlagosan 20-22 fős létszámokkal. Örvendetes tény, hogy 2022 szeptemberében ismét növekvő a létszám, az első évfolyamon három osztály elindítását kezdeményezték. Csökkent az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók száma. Számukra gyógypedagógiai szakellátást és speciális habilitációs egyéni fejlesztést biztosít az iskola. Két tanuló igényel speciális ellátást egy hallássérült és egy súlyosan cukorbeteg gyermek. Az alapfokú művészetoktatásban résztvevők létszáma stabilnak tekinthető. A 2021/2022 tanévben 152 növendék kezdte el a munkát. A legjelentősebb létszámot a néptánc tanszak mondhatja magáénak. A zeneművészeti ágban 35, képzőművészeti ágban 36, színjáték tanszakon 15 növendék kap felkészítést.

Az iskola számos országos, megyei és járási szinten is előkelő versenyeredménnyel büszkélkedik. Az intézmény ezüst minősítésben részesült kiemelkedő tehetséggondozó munkája elismeréseként. Az intézmény ÖKOISKOLA. Cél, hogy a cím örökös jogosultságát is megszerezze az iskola, melyre legkorábban 2023-ban kerülhet sor.

A nevelőtestület létszáma a 2021/2022. tanévben megközelítette a 40 főt. A pedagógus életpálya keretében a nevelők több mint 67%-a mester, illetve pedagógus II. minősítéssel rendelkezik. Ez jóval magasabb, mint az országos átlag. Kizárólag az alapfokú művészeti oktatásban jelenleg 5 nevelő dolgozik. Két néptánc pedagógus, egy zongoratanár, egy trombita- és furulyatanár, egy gitártanár.

Az elmúlt tanév az intézmény életének legeredményesebb tanéve volt. 6 tanuló nyolc éven keresztül kitűnő tanulmányi eredményt ért el. Az évfolyam továbbtanulási mutatója kiemelkedő. Két tanuló első helyen nyert felvételt speciális matematika és biológia tagozatra a Földes Ferenc gimnáziumba, két tanuló ugyanezen szakokon ötödikként jutott be. Egy tanuló pedig sikeresen felvételizett az Arany János tehetséggondozó programba.

Az intézményt fenntartó tankerület vezetésével az iskola jó munkakapcsolatban van. Együttműködik a Miskolci Tankerületi Központon túl a MESZEGYI Miskolccal, az Ongai Szociális Szolgáltató Központtal, iskolai szociális segítővel, iskolapszichológusokkal, és a környező általános iskolákkal: Miskolc, Alsózsolca, Sajóbábony).

Számtalan programban vesznek részt: EFOP-3.3.2 – kulturális tevékenységek támogatása Onga és Bőcs településekkel együttműködésben, EFOP-(menza program) – egészséges életmód népszerűsítése alapítványi koordinációban, EFOP-3.3.5 – nyári táborozások támogatása a Miskolci Tankerület támogatásával, EFOP-3.1.5 – tanulói lemorzsolódás megelőzése érdekében végzett tevékenységek támogatása.

Az iskola életében kiemelkedő jelentőségű lehet az a kutatási program, amelyet a Debreceni Egyetemmel, a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Iskolájával együttműködve valósítanak majd meg az elkövetkezendő négy esztendőben. A kutatás témája, az iskola és a szülői ház együttműködése, az együttműködésben rejlő erőforrások hasznosítása.

A Miskolci Tankerületi Központ Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervében az iskola a C) pontban Az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében az oktatási minőség javítását célzó intézkedéseket igénylő egyiskolás településen működő általános iskolai feladatellátási helyek között szerepel. Ebben a pontban azon iskolák szerepelnek ahol az RGYK HH vagy HHH arány meghaladja az 50%-ot. A 2020-ban készített dokumentum értelmében az ongai iskolában a HH arány akkor 41%, a HHH arány 13%, az RGYK arány 54% volt. Kedvezőtlen hiányzási mutatókkal és kedvezőtlen kompetenciamérési eredményekkel bírt akkor az iskola. 2025. augusztus 31-ig szeretnék elérni, hogy az iskola vonzóvá váljon, ami a tanulólétszám stabilitását, kiegyensúlyozott arányainak biztosítását takarja.

A tanév során az iskola életébe iskolaőr szolgálat kapcsolódott be. Az iskolaőr a rendőrség állományában lévő alkalmazott. Jelenléte a nevelő-oktató munka nyugodt körülményeinek biztosításában játszik fontos szerepet. Az intézményben folyó bűnmegelőzési tevékenység hatékonysága is javult.

A közoktatással kapcsolatos adatokat részletesen tartalmazza a **Település Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve**, melyet Onga Önkormányzata Képviselő-testülete a 31/2011. (III.29.) sz. Képviselő-testületi határozatával fogadott el.

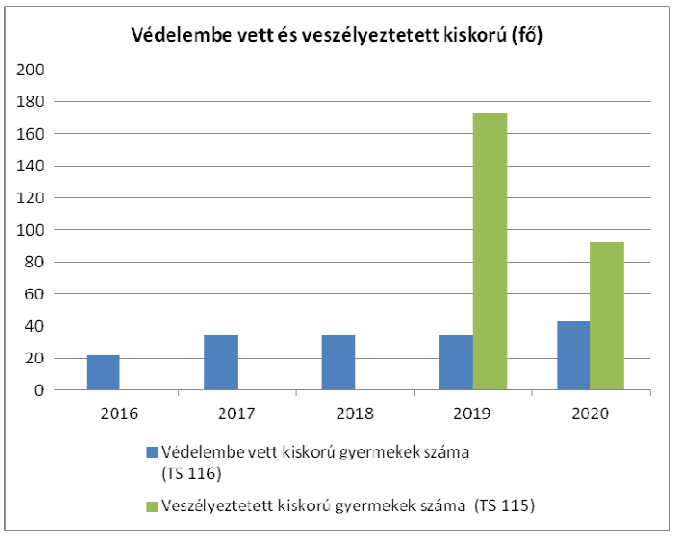
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti központ feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő
2016	22	n.a.
2017	35	n.a.
2018	34	n.a.
2019	34	173
2020	43	92

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermekek száma 2019-ről 2020-ra 26,5%-kal nőtt, a veszélyeztetett kiskorúak száma jelentősen, szinte felével (81 fő) csökkent. Az előző táblázatból jól kitűnik, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek jóval kevesebben vannak, mint a veszélyeztetett gyermekek. Ennek oka, hogy a védelembe vétel hatósági intézkedés, melyet szigorúbb feltételek érvényesülése esetén lehet elrendelni, s ez az intézkedés egy folyamatos gyermekvédelmi eljárást igényel. A védelembe vétel okai összetettebbek is, mint a veszélyeztetettség esetében. A környezeti okok mellett megjelennek a szülőnek, sőt, a gyermeknek felróható magatartási okok is.

Veszélyeztetett gyermekek száma a veszélyeztetettség oka szerint 2021-ben

Okok		Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint	Ebből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma		**124**	**36**
Környezeti főcsoport összesen		**51**	**24**
Ebből	családi konfliktus	3	3
	szülők, család életvitele	24	15
	gyermek fizikai elhanyagolása	24	6
Magatartási főcsoport összesen		**72**	**11**
Ebből	drogfogyasztás	1	1
	tankötelezettség igazolatlan mulasztása	65	11
	egyéb	6	7
Egészségi főcsoport összesen		**1**	**1**
Ebből	tartós betegség	1	1
Családok száma amelyekben veszélyeztetett kiskorúak élnek		**54**	**13**
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma december 31-én		**84**	**28**

Forrás: Intézményi adatok

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a hatósági intézkedések biztosítják. A veszélyeztető kategóriákban változatlanul vezető tényező az anyagi veszélyeztetettség, amely magába foglalja a súlyos nélkülözést: a gyermekek elégtelen mennyiségű

és minőségű táplálását, a zsúfolt, gyakran fűtés és áram nélküli lakókörülményeket, a gyermek fejlődéséhez, tanulásához szükséges tárgyi eszközök, játékok hiányát, a szabadidő eltöltésének egysíkúságát. A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek döntő többsége a szegregátumban él.

A családsegítők szükség szerint esetmegbeszéléseket szerveznek, a nevelésbe vett gyermekek vérszerinti családjával történő kapcsolattartást elősegítik, a családból kiemelt gyermekek új gondozási helyét felkeresik. 2021. évben ideiglenes hatállyal elhelyezett, majd nevelésbe vett gyermek nem volt.

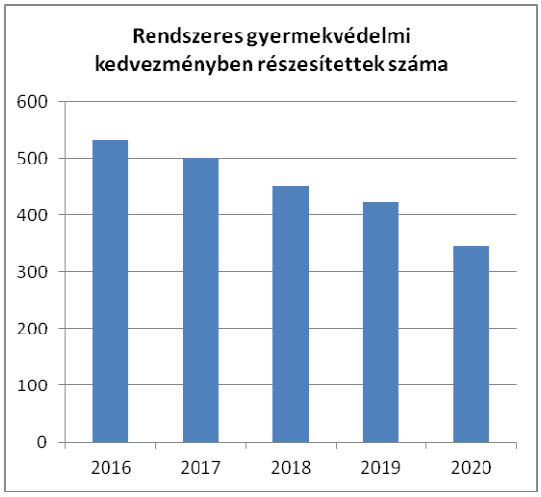
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2016	533
2017	502
2018	453
2019	424
2020	346
2021	370

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek helyzetének javítása érdekében rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre 2021. évben 370 fő (gyermek/fiatal felnőtt) volt jogosult. Az előző évekhez viszonyítottan a jogosultak számának fokozatos, kisebb mértékű csökkenése állapítható meg, melynek oka a családi adókedvezmény, a munkanélküliségi ráta csökkenése és a teljes körű jogosultsági ellenőrzés.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására kérelem és megfelelő igazolások benyújtását követően kerülhet sor. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetében a kérelem benyújtásával egyidejűleg kérhető a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 370 jogosult közül 139 fő (56 család) hátrányos helyzetű és 181 fő (97 család) halmozottan hátrányos helyzetű.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával a gyermek – a család szociális helyzete alapján – jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, tankönyvtámogatásra, valamint évente két alkalommal gyermekenként pénzbeli támogatásra.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

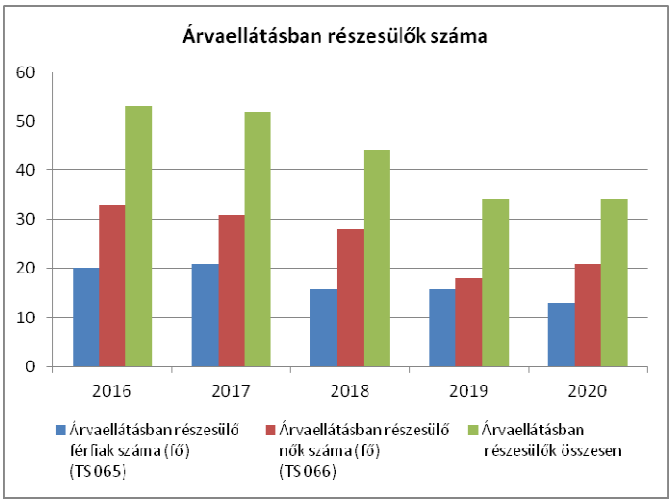
Onga Város Önkormányzatának a települési támogatás keretében nyújtott ellátásokról szóló 21/2021. (X. 20.) önkormányzati rendelete alapján **gyermeke jogán a család gyermeke beiskolázása, betegsége, gyermek fogadásának előkészítése miatt** részesülhet támogatásban.

Árvaellátást azok a gyerekek kaphatnak, akiknek egyik vagy mindkét szülője meghalt, és ezért egyszülős családban vagy szülő nélkül nőnek fel. A jogosultság feltétele, hogy az elhunyt szülő biztosítási jogviszonyban állt, és megszerezte az ellátás megállapításához szükséges szolgálati időt. Az árvaellátás alapesetben a gyermek 16. életévéig jár. Azonban, ha a gyermek iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok időtartamára, de legfeljebb a 25. életévéig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	20	33	53
2017	21	31	52
2018	16	28	44
2019	16	18	34
2020	13	21	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Városunkban az árvaellátásban részesülők száma magas, mely szám a Covid járvány vagy annak szövődményei miatti elhalálozások miatt stagnál.

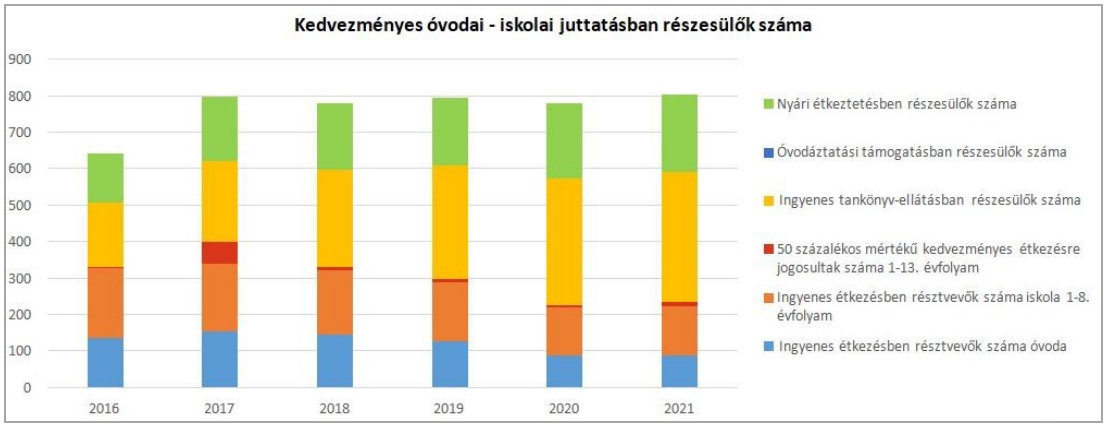
d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50 %-os kedvezményben részesülnek az étkezés igénybevétele esetén. A tanulók több, mint 70 %-a veszi igénybe az étkezési szolgáltatást.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	135	192	3	177	0	136
2017	154	186	59	223	0	177
2018	146	176	8	268	0	183
2019	127	163	9	310	0	185
2020	89	131	5	348	0	206
2021	87	137	10	356	0	214

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön óvodáztatási támogatás nincs, az ingyenes tankönyv ellátásban minden iskolai tanuló részesül. Az Önkormányzat a ***szünidei gyermekétkeztetést*** biztosítja, mely a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára elérhetővé teszi a napi egyszeri meleg étkeztetést a szünidőkben. A szolgáltatást igénybevevők számának emelkedése is azt mutatja, hogy nő az igény a gyermekek egészséges táplálkozásának biztosítása iránt. Az elmúlt két évben az ingyenes étkezésben részt vevők száma jelentős mértékben nem változott. Az 50%-os étkezési kedvezményre jogosultak számát csökkenti, ha egy család nagycsaláddá válik, mivel akkor már ingyenesen jogosultak az étkezésre a gyermekek.

Onga Város Önkormányzata - a jogszabályban biztosítottakon felül - az általános iskolában az egész napos oktatásban résztvevő tanulók részére 50 % térítési díj-kedvezményt biztosít.

Onga városban a gyermekétkeztetés és a szünidei gyermekétkeztetés az Onga Konyha Kft-vel kötött együttműködési megállapodás alapján kerül biztosításra.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön nem él nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Az önkormányzat nem rendelkezik erre vonatkozó adatokkal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregált környezetben élő gyermekek helyzetét a gyermekjóléti szolgáltatás során feltárt nehézségekkel jellemezhetjük:

- a település részét képező szegregátum elvonja a figyelmet a település egyéb részeitől, a magas esetszámok és a depriváció nagyfokú jelenlétet igényel a kollégáktól;
- a terület sajátosságai miatt nehézséget okoz a kollégáknak az effektív hatáskifejtés;
- önkéntesség elvén működik, így az együttműködés a kliens oldaláról gyakran felszínes;
- a prevenciós programok lebonyolítása financiális kérdés, így függ az önkormányzat támogatásától;
- szülők életvitele meghatározza a gyermek életvitelét;

- életviteli alapismeretek hiányosak, látszólag elfogadják az ilyen jellegű irányítást, de minden családban, minden nap nem tudunk felügyelőként jelen lenni. A viszonylagos javulást követően az elért színvonalat nem képesek megtartani. A szülők előtt sem volt megfelelő példa.
- a klienseket kilátástalanság, negatív jövőkép (amennyiben egyáltalán van), fásultság jellemzi.

2021-ben a közoktatási intézmények szolgáltatták a jelzések 64,5 %-át. Elsősorban hiányzások, csavargás, szülői elhanyagolás, magatartásproblémák miatt.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek döntő többsége az etnikailag szegregált lakókörnyezetben él. A Bársonyos Óvoda és Bölcsőde gyermekvédelmi felelősével együtt, rendszeres, illetve időszakos családlátogatáson vesznek részt az óvodapedagógusok. A látogatás célja, hogy ebből a lakókörnyezetből is tisztán, gondozottan járjanak óvodába a gyermekek. Intézménylátogatás elmulasztása esetén a helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nyújtanak hathatós segítséget.
Emellett a települési iskola munkájának is köszönhető, hogy az igazolatlan mulasztások száma az észak-magyarországi átlag alatt van, azonban még így is jelentős. Abban, hogy a tanköteles korú gyermekek rendszeresen járnak a nevelési, oktatási intézményekbe, nagy szerepe van az Ongai Szociális Szolgáltató Központ dolgozóinak is, akik jelzésekre reagálva hatnak a problémás családokra**.**

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

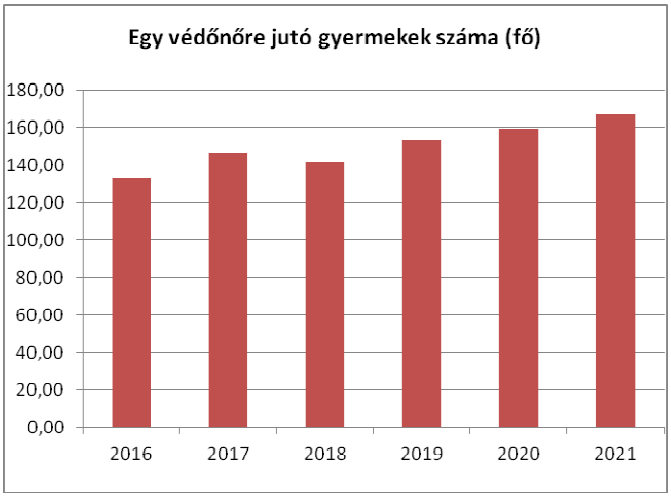
2022-ben áttekintésre került az ellátott gondozottak létszáma és a feladat 2 védőnővel való elláthatósága, megállapítást nyert, hogy egy új védőnői körzet kialakítása indokolt. 2022 augusztusától 3 védőnői körzet működik városunkban, betöltetlen státusz nincs. A védőnői hálózat feladata a területi ellátás biztosítása, nővédelmi gondozási feladatok (nő, anya, csecsemő, gyermek, ifjú és családvédelem) ellátása. A terhes-gondozás mellett nagyon fontos a szülést megelőző és az azt követő szakszerű segítségnyújtás, az újszülöttek és szüleik rendszeres látogatása. A szaktanácsadás mellett ellátják az iskola egészségügyi feladatokat is (szűrések, oltások, tisztaság vizsgálat, egészségnevelő előadások tartása). A védőnői tevékenység mellett számos rendezvényt szerveznek, rendszeresek a felvilágosító előadások, eszmecserék, bemutatók és beszélgetések, baba-mama klub alkalmak. A védőnők munkájukat részben önállóan, részben a gondozottakat ellátó háziorvosokkal és gyermekorvosokkal együttműködve végzik. A csecsemő, várandós és nővédelmi tanácsadás heti egy alkalommal 2 órában, a gondozott családok otthonukban történő megkeresése, szakmai állásfoglalás igény szerint történik.

2017. szeptember 1-től az eddigi védőnői szűrővizsgálatok új módszerrel, szülői kérdőívek kitöltésével egészültek ki. A gyermekek fejlődését - a szülők véleménye alapján - vizsgáló kérdőíveket szakértői csoport (egészségügyi alapellátók, védőnők, fejlődés neurológia, fejlődéspszichológia, gyógypedagógia, gyógytorna, gyermekpszichiátria, mentálhigiénia területén dolgozó szakemberek) állította össze.

A szülői kérdőív célja, hogy:
- tájékoztassa a szülőket a gyermekfejlődés fontos tényezőiről,
- eszközt adjon a szülőknek gyermekük fejlődésének követéséhez,
- pontosabb legyen a gyermek fejlődésének megállapítása,
- segítse a gyermeket ellátó védőnő és háziorvos szűrővizsgálatának eredményességét

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	266	133,00
2017	2	292	146,00
2018	2	284	142,00
2019	2	307	153,50
2020	2	319	159,50
2021	2	334	167,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az egy védőnőre jutó gyermek száma évről-évre emelkedett, ez is indokolta, hogy egy új védőnői körzet kialakításra kerüljön. 2022 augusztusától 3 védőnői körzet működik városunkban.

A védőnő fontos feladata a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, valamint a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése. A két hónapon túli oltási elmaradás jelentésköteles, ez havonta 2-3 esetet jelent. Legtöbbször az elmaradás elhúzódó betegség és szülői hanyagság miatt volt.

Iskola védőnői munka

Az I. védőnői körzet védőnője látja el az iskolai védőnői munkát.
Feladatai:

- éves munkaterv összeállítása, egyeztetése a nevelési-oktatási intézmény egészségügyi programjában meghatározott feladatok figyelembevételével
- a tanulók védőnői vizsgálata 6 éven felüliek esetében kétévente (kivéve a színlátás vizsgálata) – 2,4,6,8 évfolyamokon
- a gyermekek, tanulók személyi higiénéjének ellenőrzése
- elsősegélynyújtás

- az orvosi vizsgálatok előkészítése
- a védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése
- a krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése
- részvétel az egészségtan oktatásban
- testnevelés, gyógytestnevelés, technika órák, iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiénés ellenőrzésében való részvétel
- kapcsolattartás a szülőkkel
- pályaválasztás segítése
- az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése

Az iskola védőnő a kötelező szűrővizsgálatokat maradéktalanul elvégezte. A munka nagy részét tisztaságvizsgálattal tölti, az iskola tanulói összetételéhez igazodva. Visszatérő, megoldatlan probléma - országos szinten is - a fejtetvesség felszámolása. A kiszűrtek száma arányosan emelkedik az óvodai létszámmal. Tömeges fejtetű fertőzés nem fordult elő, jellemzően bizonyos családokban azonban halmozottan jelentkezett a fertőzöttség. A törvény által előírt kötelező 3 alkalom/tanév helyett a védőnő legalább havonta eleget tesz szűrési kötelezettségének.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen 1999-től működik **önálló gyermekorvosi rendelés**. 2020. augusztus 31-én az addig praktizáló gyermekorvos a körzet praxisjogát visszaadta Onga Város Önkormányzatának. Gyermekorvos hiány miatt a körzet gyermekorvosi ellátása tartós helyettesítéssel került megoldásra. A külön erre a célra felújított épület és berendezése színvonalas betegellátást biztosít. A gyermekorvosi szolgálat feladata az eseti ellátás mellett az általános iskolás korúak rendszeres szűrése és a kötelező védőoltások beadása. Az óvodai és iskolai szűrővizsgálatok az elmúlt évek során is tervszerűen folytak, a kötelező oltások beadása megtörtént. A védőnőkkel együtt végzett munkát mind az óvoda, mind az iskola dolgozói támogatták, segítették. A Gyermekjóléti Szolgálattal is jó a gyermekorvos kapcsolata. A problémás gyermekekkel, szülőkkel történő kapcsolattartásban segítséget nyújtanak, próbálnak oda hatni, hogy a szükséges szakorvosi vizsgálatokra eljussanak a gyermekek. A gyerekeik egészségével nem törődő családok viselkedése azonban nehezen változtatható meg, ők a prevencióba nehezen vonhatóak be.

A gyermekek életkori megoszlása és az újszülöttek száma

Életkor	2000	2007	2013	2017	2019
0-4 év	340	201	269	276	274
5-14 év	737	646	515	556	569
15-18 év	46	199	61	103	112
összesen	**1123**	**1046**	**845**	**935**	**955**
újszülött	72	49	54	84	76

Forrás: Gyermekorvosi adatok

A születések száma az utóbbi években megemelkedett, 70-80 újszülött is születik évente a körzetben.

Betegforgalmi adatok

	2000	2007	2013	2017	2019
Rendelőben megjelentek száma	5467	6011	6440	6093	6066
Lakáson látogatottak száma	474	233	202	123	146
Szakrendelésre utaltak száma	473	544	396	416	476
Kórházba utaltak száma	47	23	9	22	13

Forrás: Gyermekorvosi adatok

A gyermek szakorvosi ellátás a megyeszékhelyen, Miskolcon érhető el. A rendelésen megjelentek és a szakrendelésre utaltak száma közel azonos minden évben.

Krónikus betegek száma

Betegség	2000	2007	2013	2017	2019
asztma	27	81	78	68	77
szénanátha	28	30	37	39	43
cukorbetegség	3	4	3	3	2
szívbetegség	9	26	40	51	47
elhízás		55	49	62	59
gerincferdülés	17	93	88	63	52
vesebetegség	7	19	29	29	29
szembetegség		57	84	107	112

Forrás: Gyermekorvosi adatok

Az **asztmások és a szénanáthások** száma - a 2000. évben történt kiugró növekedést követően - nagyjából változatlan volt az évek során. Az utóbbi két évben kisfokú csökkenés tapasztalható az asztmát illetően. A **szívbetegségek** száma fokozatosan emelkedik, jelenleg 3 súlyosabb szívbeteg van a körzetben, a többi egyelőre teendőt nem igénylő elváltozás. Az esetszám emelkedésének hátterében a jobb diagnosztika és a rokonházasságok állhatnak.
Az **elhízottak** létszáma magas, a fiúk kicsit nagyobb számban találhatók ebben a betegségcsoportban. A megoldást az életmód tartós megváltoztatása jelentheti. Ehhez ez év őszétől már adott a Hernád vidéke Praxisközösség által a lakosság számára ingyenesen biztosított dietetikus és gyógytornász közreműködése.
A **gerincproblémák** száma lényeges csökkenést mutat, mely a rendszeres védőnői és orvosi szűrővizsgálattal történő időben való felderítésnek és az alkalmazott gyógytestnevelésnek köszönhető.
A **vesebetegségek** többsége enyhe, veleszületett rendellenesség, ami megfelelő nyomon követést igényel ugyan, de később rendeződik és csak igen ritkán okoz súlyosabb problémát.
A **szembetegségek** száma az utóbbi 10 évben szinte megduplázódott. Ez a nagy gondossággal végzett iskola védőnői szűrővizsgálattal újonnan felderített eseteknek, illetve a 6 év alatti gyerekek szakorvosi vizsgálatra küldésének tudható be. Legtöbb esetben definitív ellátás kapnak a betegek, ehhez időnként labor vagy képalkotó vizsgálatokra is szükség van. A betegek kis százaléka kerül tovább szakorvoshoz, de ennek sokszor csupán adminisztratív oka van, mert bizonyos vizsgálatokat, gyógyszereket csak szakellátásban lehet rendelni, illetve a krónikus betegeknek folyamatosan ellenőrzésre kell járniuk a járóbeteg ellátásba.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	n.a.	0
2017	0	2	1	935	0
2018	0	2	1	n.a.	0
2019	0	2	1	955	0
2020	0	2	1	n.a.	0
2021	0	2	1	928	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A **fogorvosi rendelő** átadása óta többször került felújításra, az épületben működő rendelő magas színvonalon látja el a település lakosságát. A település lakosságának száma, a prevenciós jellegű iskolafogászat időigényessége indokolná egy másik praxis létrejöttét. A havi betegforgalom 250-300 között mozog. Általánosságban megállapítható, hogy a lakosok fogazatának állapota javul, a foghiányos állapotok száma nem nő, köszönhető ez a fogmegtartó kezeléseknek, azonban a rendszeres ellenőrzésre járók száma igen alacsony.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek, egyéb speciális ellátás Miskolcon, a megyeszékhelyen igényelhető. A korai fejlesztés és gondozás érdekében az óvodában foglalkoztatott fejlesztő pedagógusok munkáját igény szerint gyógypedagógus, logopédus segíti heti rendszerességgel. A logopédus 2x45 percben foglalkozik azokkal a gyermekekkel, akiket szűrés alapján ellátásra javasolt. A gyógypedagógus a szakvéleményben javasolt időtartamnak megfelelően, általában 2-3 órában foglalkozott minden SNI gyermekkel. A fejlesztőpedagógus szintén heti egy délelőtt látta el a részképességek vonatkozásában lemaradt gyermekek fejlesztését. A problémás gyerekekkel differenciáltan fejlesztő foglalkozások keretében foglalkoznak, felzárkóztató feladatokkal, az iskolaérettség elérése érdekében.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az **Ongai Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálata** önálló szakmai és szervezeti egységként kialakított formában látja el a Család és Gyermekjóléti Szolgálat Gyvt. 39-40/A. § -a, valamint az Szt. 64.§ -a szerinti feladatokat. Ellátási területét Onga város közigazgatási területe képezi.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a telephelyen rendelkezik iroda helyiséggel, közösségi helyiséggel, váróhelyiséggel, a kliensek számára vizes blokkal, személyzeti mosdóval, öltözővel és melegítő konyhával. Tárgyi eszközök adottak: íróasztal, székek, zárható iratszekrény, telefon, számítógép, nyomtató, fénymásoló, internet, kutyariasztó. A gyermekek számára játékok, könyvek biztosítottak.

A személyi feltételek 3 főállású, felsőfokú szakképzettséggel rendelkező családsegítő munkatárs, valamint 1 fő szociális asszisztens alkalmazásával kerülnek biztosításra.
A családsegítők leterheltek, nagyon magas esetszámmal, szerteágazó problémakörökkel, különböző korú gyermekekkel és családjaikkal dolgoznak. Településünkön az ellátott családok száma 172 család, ebből együttműködési megállapodás alapján 54 család.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok által szervezett foglalkozások lehetőséget teremtenek a szakembereknek arra, hogy a résztvevőkkel megismertessék a szolgálat által nyújtott további szolgáltatásokat, felmerülő problémák esetén a segítségnyújtás lehetőségeit. A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A gyermeknevelés terén főleg az jelenti a problémát, hogy a szülők következetlen, ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak, nem fordítanak kellő odafigyelést gyermekeik tanulmányi munkájára, szabadideje eltöltésére, illetve aktuális problémáira. A problémás gyerekek sem tekintik a szülőt partnernek abban, hogy aktuális gondjaikkal hozzájuk forduljanak. Ez a problémakör megjelenik a gyermekek viselkedés-, és magatartásbeli problémáik okaként. Egyre több jelzés érkezik oktatási intézményektől a gyermekek viselkedés-, és magatartásbeli problémáikra vonatkozóan, melyek egyértelműen visszavezethetők adott tanulók esetében a kiegyensúlyozatlan otthoni viszonyokra. Ezért fontos a család, mint egység gondozása.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja:

a) a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és
d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás után követése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az után követést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében:

a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbiek mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,
e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
f) közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében:

a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
c) a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
d) és segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából:

a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és
b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az *a)* pont szerinti programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselet lehetőségéről,
c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és
d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Kirándulás, tábor, előadás, vetélkedő, kreatív műhelyek, kézműves foglalkozások, ünnepkörökhöz kötődő rendezvények (farsang, húsvét, mikulás, advent, karácsony) szervezése, melyek célja a szabadidő hasznos eltöltése, a gyermekek kreativitásának, ügyességének, képzelőerejének fejlesztése, illetve az adott ünnepre való készülődés.

A család- és gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége 2021-ben Ongán

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	2	11	21	23	2	2	1	2		64	**54**
	Nő	4	14	39	10	12	21	16	2		118	
	Összesen	**6**	**25**	**60**	**33**	**14**	**23**	**17**	**4**		**182**	
Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi					1	9	15	5	1	31	**118**
	Nő					15	23	28	16	5	87	
	Összesen					**16**	**32**	**43**	**21**	**6**	**118**	
Összesen		**6**	**25**	**60**	**33**	**30**	**55**	**60**	**25**	**6**	**300**	**172**

Forrás: Intézményi adatok

A fenti táblázat a család- és gyermekjóléti szolgálat 2021. évben folytatott gondozási tevékenységét mutatja be kor szerinti megoszlásban.
Megállapítható, hogy az ellátottak körében a rendszeres gondozási tevékenység a jellemző a szolgálatnál.

A család- és gyermekjóléti szolgáltató és a jelzőrendszer együttműködése

A gyermekvédelmi munkának egyik fő pillére a jelzőrendszer megfelelő működtetése.

Megnevezés	0 – 17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	A család-és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	19	4	
ebből védőnői jelzés	19	3	
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	7		
ebből: család-és gyermekjóléti szolgálat	1		
ebből: család-és gyermekjóléti központ	6		
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	26		
Átmeneti gondozást biztosítók	3		
Menekülteket befogadó állomás, menekültek álmeneti szállása			
Köznevelési intézmény, szakképző intézmények	111		
Rendőrség	3		
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	1	1	1
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	2		
Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	1		
Összesen:	**173**	**5**	**1**
A jelzésekkel érintett személyek száma	118	3	1

Forrás: Intézményi adatok

A táblázat a jelzőrendszer kapcsán előforduló különböző jelzések számát, valamint az érintett személyek számát mutatja be két korcsoportban. Megállapítható, hogy a jelzésekkel érintett személyek szinte teljes mértékben a 0-17 év közötti korosztályból kerülnek ki.

A család- és gyermekjóléti szolgálat felé jelzést nem igénylő problémák összefoglalása

- A szakrendelésre beküldött, de azokon meg nem jelenő betegek nagy aránya.
- Szakértői vizsgálaton megjelenés elősegítése.
- Hiányzó orvosi, vizsgálati eredmények beszerzésének elősegítése.
- A lakhatási körülmények nem megfelelőek, szakképesítés hiányában a munkaerő piacon nem tudnak elhelyezkedni.
- A hanyagabb szülői felelősségvállalással összefüggésben megjelennek a még jelzést nem igénylő oktatási, nevelési, anyagi és higiéniás problémák.
- Az iskola részéről a felszerelés hiánya és a magatartási problémák jelentenek gondot, mely esetekben a szülőkkel, iskolai szociális segítőkkel való konzultációk is hatékonynak bizonyultak.
- A már nem tanköteles, elhelyezkedni nem tudó fiatalok nem tudják a szabadidejüket tartalommal megtölteni.
- A rossz szociális körülmények között élő családok nem minden esetben kerülnek a szolgálat látókörébe, mert körülményeikhez képest megfelelően gondozzák gyermekeiket, jelzést nem igényelnek.
- A köznevelési intézmények a jelzést nem igénylő problémákat szóban jelzik, melyek megoldásához a kellő támogatást minden alkalommal megkapják, illetve intézményen belül megoldják azokat.
- A jelzést nem igénylő problémák nem mindig kapnak kellő hangsúlyt, pedig a megelőzés lehetne az egyik első dolog, ami a későbbi súlyosabb problémák bekövetkezését csökkentenék.

Családok száma a kezelt probléma típusa szerint 2012-ben

Probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) elsődlegessel együtt
Életvitel	8	10
Család- kapcsolati konfliktus		1
Elhanyagolás	40	49
- ebből oktatási elhanyagolás	34	46
Szenvedélybetegség	1	1
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	1	2
Egyéb	4	6
Összesen	**54**	**69**

Forrás: Intézményi adatok

A gyermekjóléti szolgáltatás nehézségei:

- a település részét képező szegregátum elvonja a figyelmet a település egyéb részeitől, a magas esetszámok és a depriváció nagyfokú jelenlétet igényel a kollégáktól;
- a terület sajátosságai miatt nehézséget okoz a kollégáknak az effektív hatáskifejtés;
- önkéntesség elvén működik, így az együttműködés a kliens oldaláról gyakran felszínes;
- a prevenciós programok lebonyolítása financiális kérdés, így függ az önkormányzat támogatásától;
- szülők életvitele meghatározza a gyermek életvitelét;
- életviteli alapismeretek hiányosak, látszólag elfogadják az ilyen jellegű irányítást, de minden családban, minden nap nem tudunk felügyelőként jelen lenni. A viszonylagos javulást

követően az elért színvonalat nem képesek megtartani. A szülők előtt sem volt megfelelő példa.
- a klienseket kilátástalanság, negatív jövőkép (amennyiben egyáltalán van), fásultság jellemzi.

A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai közül sem a Biztos Kezdet Gyerekház, sem a Tanoda szolgáltatás nem elérhető a városban. A Biztos Kezdet Gyerekház kialakítása a szociális szolgáltatástervezési koncepció szerint tervezett szolgáltatás. Tanoda jellegű programelemek megvalósítása a szociális városrehabilitáció keretében tervezett.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

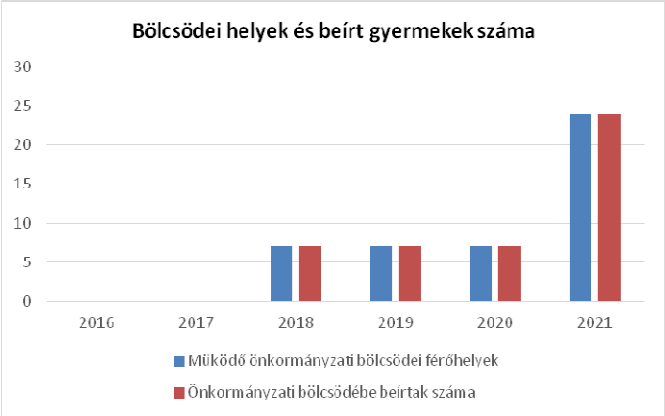
A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.
A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -
- a bölcsődei ellátás,
- a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- az alternatív napközbeni ellátás.”

Ongán a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődei ellátással biztosított. A Bem utcán található **bölcsőde** 24 férőhelyes, 2 csoportos gondozási egység, működésének kezdete óta (2021. szeptember) teljes kihasználtsággal üzemel. A Bölcsőde a 4.1-es fejezetben került bemutatásra. 2018-tól a bölcsőde kialakításáig településünkön egy mini bölcsődei csoport működött 7 fővel

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7
2021	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

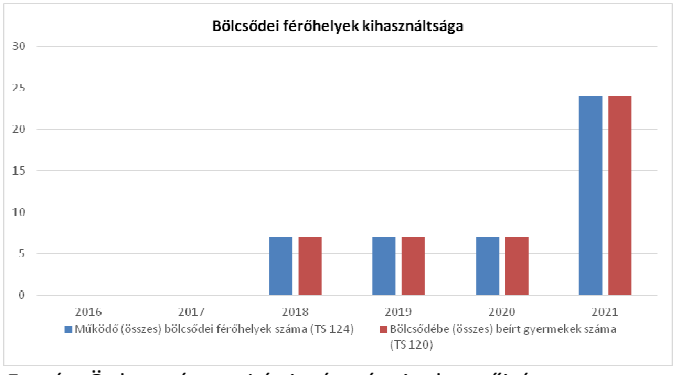
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A beíratott gyermekek száma az elérhető férőhelyek számához igazodik.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	7	7	7	7
2019	0	0	0	0	7	7	7	7
2020	0	0	0	0	7	7	7	7
2021	0	0	0	0	7	7	24	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A bölcsődei férőhelyek kihasználtsága 100%-os.

f) gyermekvédelem;

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkózásának segítése csak a szülők bevonásával együtt lehet sikeres. A hátrányos helyzetű családok gondozásában, a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az ágazatközi (oktatási,

egészségügyi, gyermekjóléti) együttműködés megszervezésében kitüntetetett szerepe van a család- és gyermekjóléti szolgálatoknak. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;
Krízishelyzet esetén a családokat az Ongai Szociális Szolgáltató Központ várja. Az intézmény 2021. évi szakmai tevékenységét és a szolgáltatásban részesülők számát az alábbi táblázat mutatja be. Az adott év során elvégzett 4983 szakmai tevékenység és a szolgáltatásban részesülő 724 fő azt mutatja, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársaira napi munkavégzésük során jelentős teher hárul.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek mutatószámai

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	1882	300
Segítő beszélgetés	1557	99
Tanácsadás	1	1
Ügyintézéshez segítségnyújtás	661	147
Esetkonferencia	3	14
Esetkonzultáció	113	24
Szakmaközi megbeszélés	6	-
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	18	18
Családlátogatás	736	115
Adományközvetítés	6	6
Összesen	**4983**	**724**

Forrás: Intézményi adatok

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A Bársonyos Óvoda és Bölcsőde az egészségfejlesztés, sport, szabadidős és szünidős programok keretében biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférést az alábbi programokkal:

- Gyógytestnevelés, tartásjavító torna, óvodai úszásoktatás (évi 10 alkalom) szervezése,
- Egészséges életmódra nevelés keretében kirándulások szervezése, szülőkkel közösen családi nap, nyílt napok beiktatása,
- Kulturált, tiszta környezet kialakítása (fás, zöld környezet, „Kertész leszek! pályázati program stb.),
- Rendszeres ellenőrzések, vizsgálatok a teljes gyermek létszámra vonatkozóan (szűrővizsgálatok, tisztaságvizsgálatok),
- Szülők számára gyermekorvos, illetve védőnők által tartott előadássorozat szervezése egészséges táplálkozás, a gyermekkori betegségek, megelőzésük, az érzelmi nevelés fontossága a családban, az óvodás gyermekek edzése témakörökben.
- Só-terápia az óvodákban (központi óvoda só-szoba, telephely só-oldat)
- Az óvodapedagógusok egészség-megőrzésének a fejlesztése.

Az iskola pedagógia programjában önálló fejezet foglalkozik az **egészségnevelés**sel, szem előtt tartva azt a tényt, hogy az iskolának különleges szerep jut e feladatban, hiszen ez az a hely, ahol idejük legnagyobb részét eltöltik a gyerekek. A program rögzíti az összesített iskolai egészségnevelési programot éves szinten, havi lebontással. Az **egészséges életmódra nevelés** célja a gyerekek, tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd és szemléletek formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakításának érdekében, melynek eredményeként egy önmagával, társaival, az

épített és természetes környezettel harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség alakulhat ki.

Az egészséges életmódra nevelés az iskolában tanórákon (testnevelés, környezet, technika, osztályfőnöki óra stb.), nem hagyományos tanórai keretben (erdei iskola, témanap stb.) és tanórán kívül (diáksportköri foglalkozások, szakkörök, sportrendezvények, osztálykirándulások, táborok, takarítási, fásítási akciók, pályázatok, vetélkedők, kiállítások stb.) is megvalósul. Az iskolában folyó egészségnevelési munkát a pedagógusok komolyan veszik és szép sikereket, eredményeket érnek el a különféle versenyeken.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Onga városban a tanév, nevelési év során az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű **gyermekétkeztetés** és a szünidei gyermekétkeztetés az Onga Konyha Kft-vel kötött együttműködési megállapodás alapján kerül biztosításra. A Gyvt. rögzíti a gyermekétkeztetést érintő normatív kedvezmény mértékét. Települési önkormányzatunk 2016. évtől biztosítja a **szünidei gyermekétkeztetés** lehetőségét.

Szünidei gyermekétkeztetés a kiskorúak és nagykorúvá vált gyermekek jogosultsága szerint (2021. év)

Megnevezés		Kötelezően biztosított étkezésben részesülő	
		megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma
		a	b
A szünidei étkezés iránt benyújtott kérelemmel érintett gyermekek száma			
A szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen		136	79
Életkori bontásban (minden gyermek csak egyszer szerepelhet)	0-2 éves		
	3-5 éves		
	6-13 éves	115	57
	14-17 éves	21	22
	18 éves vagy idősebb		
Szünidő típusa szerint (a gyermek akár minden szünetben szerepelhet)	tavaszi	104	75
	nyári	97	79
	őszi	102	77
	téli	109	56
	egyéb szünet		

Forrás: Önkormányzati adatok

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
Az önkormányzat közreműködik a szervezésben és támogatja a helyi szinten szerveződő kézműves foglalkozásokat, nyári táborokat, amelyen a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek együtt vesznek részt.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
Az Önkormányzat minden esetben törekszik az egyenlő bánásmódra. Így az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül. Önkormányzatunk évek óta részt vállal a **Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj** programban, mely az esélyteremtés érdekében a szociálisan hátrányos helyzetű, rászoruló, felsőoktatásban tanuló fiatalokat ösztönzi jobb tanulmányi eredmény elérésére. 2021-ben 13 fő vett részt a programban.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

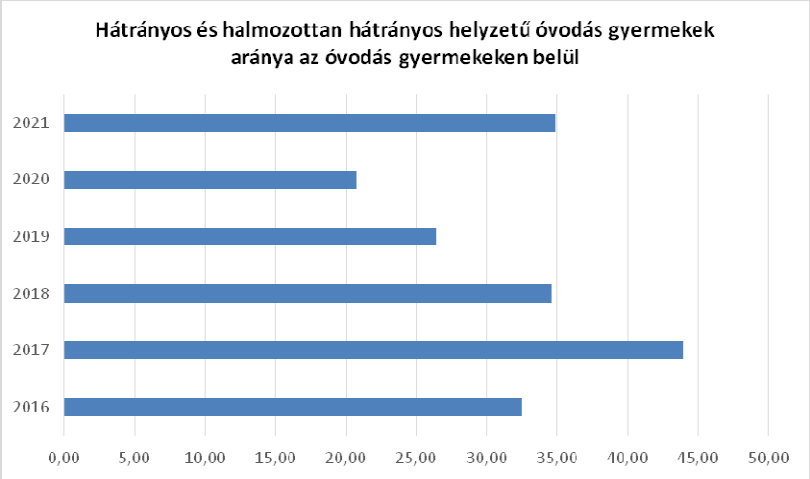
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Intézményeink kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére. A településen az óvodai körzethatárok úgy kerültek meghatározásra, hogy a HH/HHH arány a két feladat-ellátási hely között kiegyenlített maradt.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül
	Fő	Fő	%
2016	185	60	32,43
2017	198	87	43,94
2018	191	66	34,55
2019	178	47	26,40
2020	203	42	20,69
2021	195	68	34,87

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

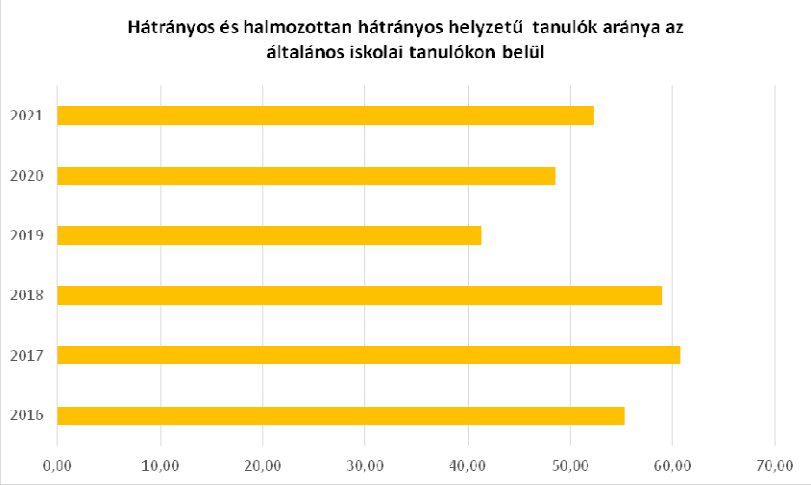
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya az óvodában emelkedik, 2021-ben 34,87% volt, ennek oka hogy az óvodás gyermekeket nem a helyi intézménybe íratják be a dolgozó szülők, hanem a munkahelyükről könnyen elérhető óvodát választanak. Ezek a gyermekek jellemzően nem hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek.

Az iskola a település egészét ellátja, így intézmények közötti szegregációról nem beszélhetünk. A Görgey Artúr Általános Iskola és AMI több éven keresztül részt vett az Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere (IPR) programban. Az iskola a HH/HHH tanulók integrált nevelésének eredményességét segítő korszerű pedagógiát, módszereket alkalmaz.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2016	333	184	55,26
2017	344	209	60,76
2018	341	201	58,94
2019	344	142	41,28
2020	348	169	48,56
2021	356	186	52,24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

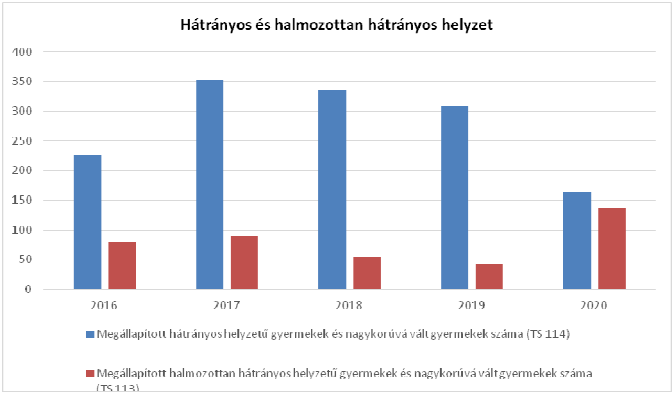
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya az iskolában közel 50%, ennek oka azonos az óvodánál jelezett indokkal, vagyis nem a helyi intézménybe íratják be a dolgozó szülők gyermekeiket, hanem a munkahelyükről könnyebben elérhető iskolát, egyházi iskolát választanak.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban táblázat vonatkozásában az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal. Településünkön középiskola nem működik, az eljáró tanulók HH/HHH adatai nem szerepelnek a TeIR és KSH Tstar rendszerében.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma**	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma**
	fő	**fő**
2016	227	80
2017	353	88
2018	336	54
2019	308	43
2020	164	137

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

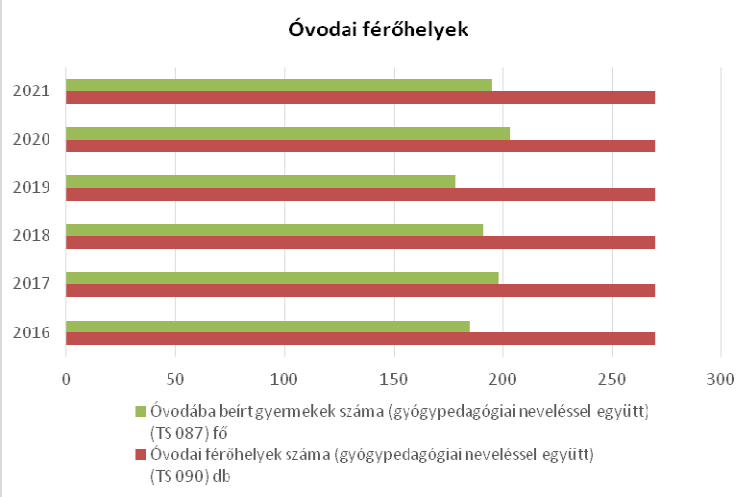
A hátrányos helyzetű gyermeke és nagykorúvá vált gyermekek száma csökkent 2019 és 2020 között, ezzel szemben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma nőtt településszinten, mely az igazolt jövedelmekkel van összhangban. Az igénylők zöme feketén vállal munkát, hogy a hátrányos helyzetre való jogosultságát megőrizze. A koronavírus járvány miatti veszélyhelyzetben nem került sor a jogosultságok felülvizsgálatára. 2022-ben, a felülvizsgálatok után valós számokat mutat majd hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek közé tartozik a fogyatékosság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és más segédletek megléte. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését fejlesztő pedagógusok végzik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	243	9	270	2	185	0	0	21
2017	270	9	270	2	198	0	0	22
2018	280	9	270	2	191	0	0	21
2019	289	9	270	2	178	0	0	20
2020	314	9	270	2	203	0	0	23
2021	318	9	270	2	195	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

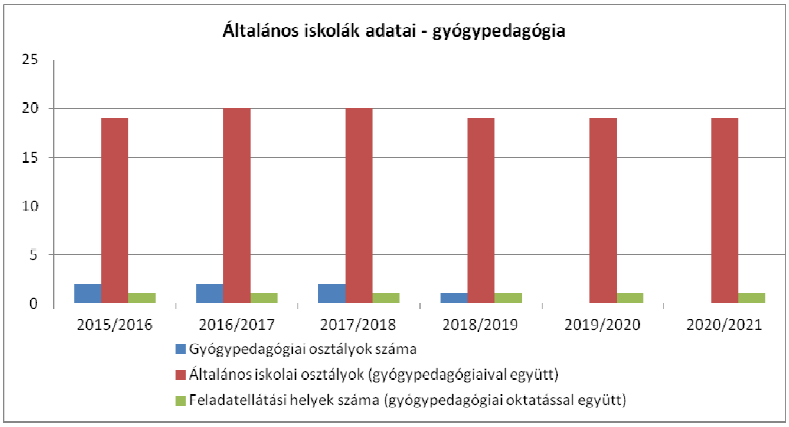
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön a 3-6 évesek száma emelkedik, ezzel szemben az óvodába beíratott gyermekek száma csökken. A szülők gyakran más óvodába (munkahelyükhöz közelebbibe, vallási hovatartozásuknak megfelelőbbe) íratják be gyermekeiket a közeli nagyvárosba, Miskolcra. Az óvodai feladatellátási helyek, csoportlétszámok és férőhelyek száma nem változott a vizsgált időszakban. Az egy óvodai csoportra jutó gyermek száma is kiegyenlített.

Az óvodában foglalkoztatott fejlesztő pedagógusok munkáját igény szerint gyógypedagógus, logopédus segíti heti rendszerességgel. A logopédus 2x45 percben foglalkozik azokkal a gyermekekkel, akiket szűrés alapján ellátásra javasolt. A gyógypedagógus a szakvéleményben javasolt időtartamnak megfelelően, általában 2-3 órában foglalkozott minden SNI gyermekkel. A fejlesztőpedagógus szintén heti egy délelőtt látta el a részképességek vonatkozásában lemaradt gyermekek fejlesztését. A problémás gyerekekkel differenciáltan fejlesztő foglalkozások keretében foglalkoznak, felzárkóztató feladatokkal, az iskolaérettség elérése érdekében.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2016	2	19	1	17,53	0,30
2017	2	20	1	17,20	0,58
2018	2	20	1	17,05	0,00
2019	1	19	1	18,11	0,00
2020	0	19	1	18,32	0,86
2021	0	19	1	18,74	0,11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

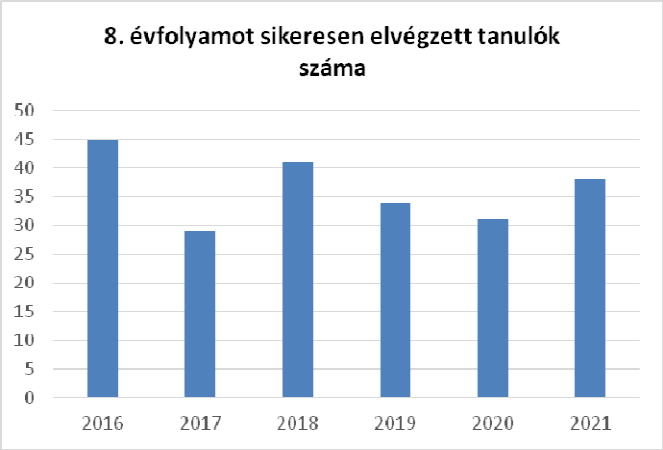
2020-tól a gyógypedagógiai oktatást igénylőket integrálták az általános iskolai osztályokba, az osztályok száma az elmúlt három évben stagnál. Az egy iskolai osztályra jutó tanulók száma szinte állandó, a bejáró tanulók száma elenyésző 4-5 fő, Miskolcról, Szikszóról és Megyaszóról járnak tanulók az ongai iskolába.

Az iskolában csökkent az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók száma, ők gyógypedagógia szakellátásban és speciális habilitációs egyéni fejlesztésben részesülnek. Két tanuló igényel speciális ellátást, egy mozgássérült és egy hallássérült. 2021 szeptemberétől az iskola jogosult lett a cukorbeteg tanulók ellátását szolgáló pótlékra. Iskolapszichológus és szociális munkás heti rendszerességgel van jelen az iskolában.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2016	45
2017	29

2018	41
2019	34
2020	31
2021	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8 évfolyamot elvégző tanulók száma 2020-ról 2021-re jelentősen, 7 fővel nőtt. Az elmúlt tanév az intézmény életének legeredményesebb tanéve volt. 6 tanuló nyolc éven keresztül kitűnő tanulmányi eredményt ért el. Az évfolyam továbbtanulási mutatója kiemelkedő.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés, intézmények közötti és az intézményeken belüli szegregációról nincs tudomásunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

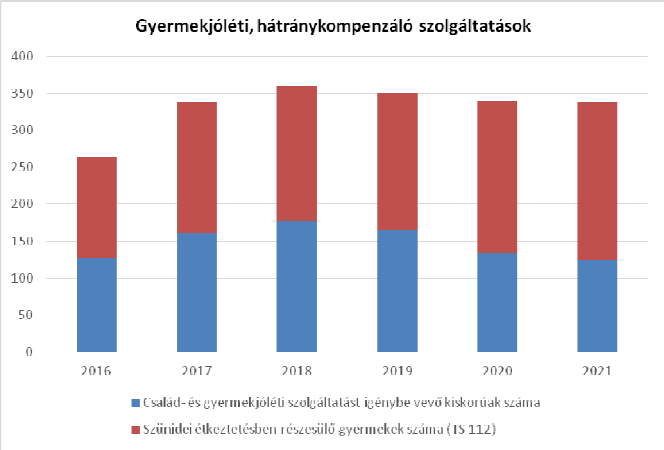
Településünkön egy iskola található, így intézmények közötti eredményességbeli és oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések nem értelmezhetőek.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	127	136
2017	0	0	161	166
2018	0	0	177	190
2019	0	0	165	185
2020	0	0	134	215
2021	0	0	124	214

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma csökkent, a szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma stagnált az elmúlt két évben. A csökkenés hátterében a koronavírus járvány áll.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szociálisan rászoruló gyermekek számára felzárkóztató, tehetséggondozó programok hiánya	Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda jellegű programok szervezése, nyári táboroztatás a szünidő hasznos eltöltése céljából
Magas a HH és HHH gyermekek aránya az iskolában és óvodában	Minél korábbi óvodáztatás, egyéni fejlesztés, hátránykompenzáló programok, tehetséggondozás, pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése, esélyteremtő nevelési eljárások
Az iskola 1. sz. épületének jelentős az energiafelhasználása	Energetikai korszerűsítés az érintett iskolaépületen, projektarányos akadálymentesítés, szemléletformálás
Mozgásszegény életmód	Játszóterek, játszóparkok számának növelése, szabadidősport programok, gyalogtúrák, ovi-foci, néptánc, úszás szervezése
Egészségügyi problémák	Óvodai-iskolai szűrőprogramok, szemléletváltó életmód programok

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségét az alábbi jogszabályok nevesítik:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Ongán az állandónépességen belül a nemek aránya kiegyenlített, melyből a nők 50,51 %-ot képviselnek, korcsoportok szerint a 65 éven felüliek vonatkozásában ez az arány 59,58 %-ra emelkedik.

Esélyegyenlőségi problémák, amelyekkel a nők találkozhatnak:

- az egyenlőtlen családi feladatmegosztás
- a 45 év felettiek esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés,
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya,
- a munkahelyről a hosszabb idejű távolmaradás (gyermekvállalás, szakmai ismeretek frissítése),
- a jövedelmek, a munkahelyi előmenetel lehetőségének egyenlőtlensége,
- szolgáltatási hiányosságok (bölcsőde, óvoda)

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Az Európai Unión belül nálunk a legalacsonyabb a nők részvétele a döntéshozásban. A nők esélyegyenlősége azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A megkülönböztetés tilalma szerint neme alapján senkit sem érhet negatív diszkrimináció. Magyarország Kormánya azonos jogokat kíván biztosítani a nőknek a mindennapokban, elkötelezett, hogy a nemek azonos módon érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak.

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. Leginkább a nőket érinti a karrier vagy család közötti választási kényszer, dilemma. Egyik oldalon a pénzkeresés, a szakmai tudás, az előmenetel áll, a másik oldalon van a család, az otthonteremtés, a háztartás, a gyermeknevelés, annak örömeivel és problémáival. A nő legnagyobb gondja és feladata, hogy összeegyeztesse a munkát és a családot, mellyel nem könnyű megbirkózni. A munkáltató és a társadalom számára is örömnek kellene lennie, ha egy nő, a család gyermeket vállal. A munkáltatók nagy része nem szívesen alkalmaz fiatal nőket, mondván, hogy hamarosan szülni fognak, s ezért korlátozottabban tudnak rájuk számítani, tartanak tőle, hogy a kisgyermek nevelése során sokat fognak hiányozni. Kétségtelen, hogy a szülési szabadság, és a GYES időszaka alatt, valamint később a gyermek esetleges betegsége miatt hosszabb rövidebb ideig kisnek a munkából. A fentiek miatt sok munkáltató munkaviszony létesítésekor, vagy akár előmenetelben is a férfiakat részesíti előnyben. Mindezek hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, akik éppen ezért gyakran kisebb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, karrier helyett a családot választják. Ugyanakkor a munkáltatóknak be kell látniuk, hogy igenis vannak olyan területek, amelyeken

a nők sokkal jobban érvényesülnek, mint a férfiak. Például egy kellemes női hang a telefonban, vagy a nők által végzett precíz munka egy-egy feladat során nélkülözhetetlen lehet, nem beszélve a nők ösztönös megérzéseiről, érzékenységéről, amit a munkába visznek, szintén pótolhatatlan.

2022 júliusában Magyarországon a 15–64 évesek közül 4 millió 589 ezren minősültek foglalkoztatottnak, a korcsoportra jellemző foglalkoztatási ráta 74,4 százalék volt. A férfiaknál a foglalkoztatottak létszáma – 14 ezer fős növekedéssel – 2 millió 438 ezer főt ért el, foglalkoztatási rátájuk 0,8 százalékponttal, 79 százalékra nőtt. A nők esetében a foglalkoztatottak létszáma 27 ezerrel, 2 millió 151 ezer főre, a foglalkoztatási ráta 1,3 százalékponttal, 69,7 százalékra emelkedett.

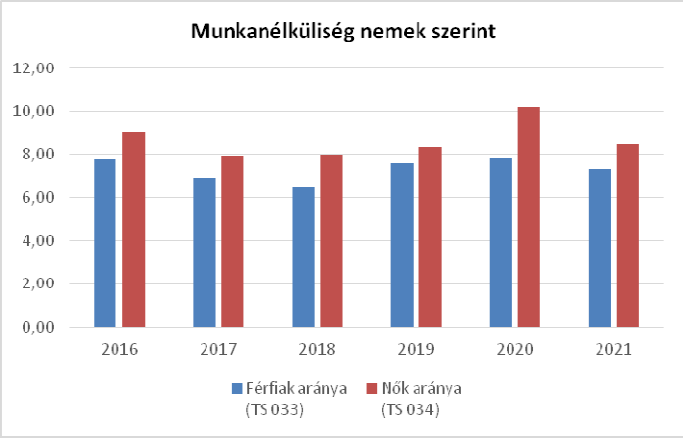
Ongán ezen arány meghatározásához sajnos nem áll rendelkezésre a foglalkoztatottság területén készített nemekre érzékeny adatgyűjtés és elemzés.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének, rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel. Az önkormányzat külön figyelmet fordít azon női munkatársaival való folyamatos kapcsolattartásra, akik kisgyermeküket otthon nevelik.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2016	7,77	9,05	8,41%
2017	6,92	7,93	7,43%
2018	6,48	7,98	7,23%
2019	7,54	8,35	7,95%
2020	7,8	10,2	9,00%
2021	7,31	8,46	7,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

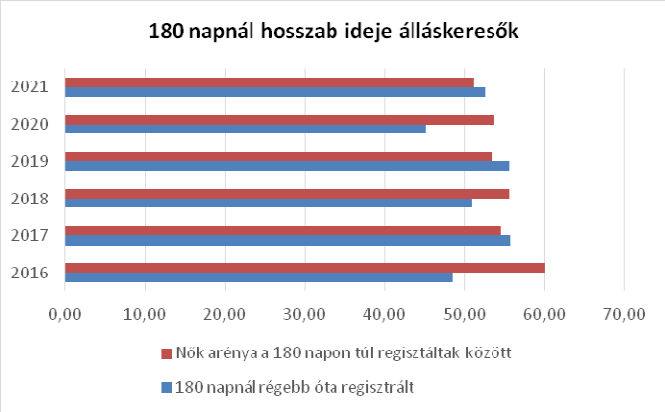

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A számadatok mutatják, hogy a településen 2016-2011. év között a munkanélküli férfiak és a nők aránya csökkent, ez betudható a rendszeres közfoglalkoztatási programoknak. Településünkön is magasabb a női álláskeresők aránya.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya**	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül**
	%	**%**
2016	48,44	60
2017	55,73	54,61
2018	50,82	55,65
2019	55,64	53,38
2020	45,12	53,73
2021	52,53	51,11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

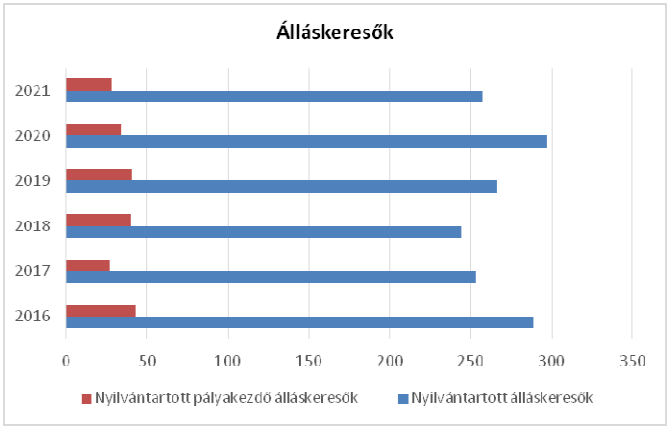

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben állást keresők száma emelkedett, mely álláskeresőkön belül a nők aránya magasabb.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma**	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma**
	fő	**Fő**
2016	289	43
2017	253	27
2018	244	40
2019	266	41
2020	297	34
2021	257	28

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskeresők száma az elmúlt 3 évben csökken, melynek oka a fiatalok foglalkoztatását ösztönző adókedvezmények megjelenése, valamint a fiatalok külföldön történő munkavállalása.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettséggel rendelkező nők vállalnak három vagy több gyermeket.

A településünkön működő DJP Pont megteremti a lehetőséget az internetes álláskereséshez, önéletrajz íráshoz szükséges informatikai ismeretek megszerzésére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket. Az általános iskolai végzettséggel elérhető munkahelyek komoly fizikai erőnlétet kívánnak, amit egészségi vagy családi állapotuk miatt nem tudnak vállalni.

A roma nők hátrányainak nagy része legfőképp az alacsony iskolai végzettségre vezethető vissza, így az egyik fő prioritás a roma nők iskolai és munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos helyzetével nemcsak foglalkoztatás, hanem a jövedelmi viszonyok terén is találkozhatunk. Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 25-30 % különbség tapasztalható a férfiak javára. A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is. A nők és férfiak politikai, gazdasági, valamint magánéletbeli egyenlősége szempontjából fontos, hogy a nők terveik, igényeik, képességeik ismeretében dönthessenek arról, hogy hány gyermeket, mikor és egymáshoz képest milyen időközökben szeretnének szülni. Ezeknek a tájékozott, felelős döntéseknek a hiányában sérült reprodukciós jogról beszélünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

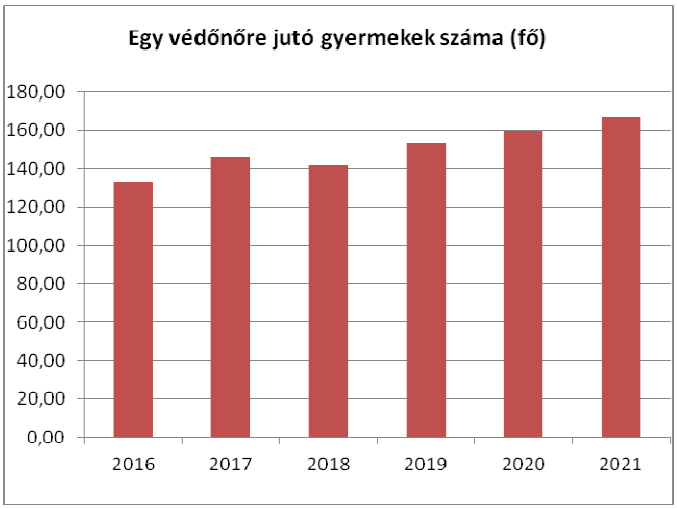
A gyermekvállalás, a kisgyermeknevelés nagymértékben befolyásolja a nők munkaerő-piaci esélyeit. Településünkön egyelőre a ***bölcsődei ellátás*** vehető igénybe, mely bölcsőde a TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00028 keretében került kialakításra.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdasági és jogi kiszolgáltatottsága nagymértékű. Az intézmények nyitva tartása nehezíti a munkavállalásukat.
Az önkormányzat esélyegyenlőségi tervében a család és a munkahelyi kötelezettségek összehangolása érdekében előmozdítja a gyermeküket nevelő visszatérő munkavállalók beilleszkedését, kérelmükre rugalmas munkaidő beosztást engedélyez, a szabadságok kiadásánál figyelembe veszi az óvodai és az iskolai szünetet.
A roma nők számára elérhetetlen a munkaerő-piaci integráció a korai gyermekvállalás miatt. Azok, akik a családalapítás miatt lemondanak továbbtanulási szándékukról, akár egész életükre elvesztik annak az esélyét, hogy valaha stabil munkahelyük legyen.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	266	133
2017	2	292	146
2018	2	284	142
2019	2	307	153,5
2020	2	319	159,5
2021	2	334	167

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

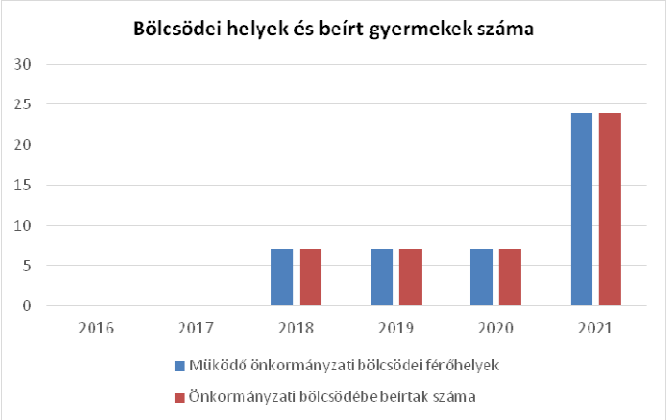

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az egy védőnőre jutó gyermekszám emelkedése indokolta az új védőnői körzet kialakítását.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	**Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma**	**Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma**
	db	**Fő**
2016	0	0
2017	0	0
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7
2021	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

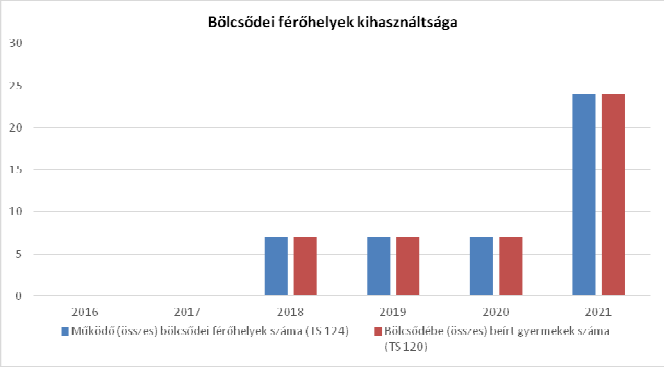

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A beíratott gyermekek száma az elérhető férőhelyek számához igazodik.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	**Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 126)	**Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 122)	**Működő családi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 125)	**Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 121)	**Működő mini bölcsődei férőhelyek száma** (TS 127)	**Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 123)	**Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma** (TS 124)	**Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma** (TS 120)
	db	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	7	7	7	7
2019	0	0	0	0	7	7	7	7
2020	0	0	0	0	7	7	7	7
2021	0	0	0	0	7	7	24	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsődei férőhelyek kihasználtsága 100%-os.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A városban a gyermekek és szülők egészségügyi, pszichés és mentális gondozását, illetve az iskolás korban előforduló magatartási, és/vagy tanulási zavarokat a védőnői szolgálat látja el. A városban élő családok gyermekeinek védelme a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.
A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak „kezelése", illetve megelőzése, vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként" kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1. hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetésekként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó nem- kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről. A családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, egyben a Kormány és a Belügyminisztérium számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében.

A családon belüli gyermek, vagy feleség bántalmazás legnagyobb része latens marad, a legtöbbször ez a pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra vagy nem válik ismertté még a közeli hozzátartozók és szűkebb környezet számára sem.

Mindezek alapján ki kell alakítani egy diszkrét jelzőrendszert annak érdekében, hogy az esetleges családon belüli erőszak a rászorulók védelme érdekében beavatkozást eredményezhessen. A jelzőrendszerben a gyermekjóléti szolgálat, a védőnői, háziorvosi hálózat, az iskolai gyermekvédelmi felelősi kör, a polgárőrség, egyéb civil szervezetek (egyház is) komoly szerepet kaphat.

Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működik. A szolgálat ellátja a családsegítés, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Az Ongai Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának családsegítés feladatai:

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.
A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítjuk:

a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
c) a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
g) a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők után követését biztosító esetmenedzseri feladatokat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Amennyiben egy ügyfél legalább három alkalommal ugyanazon ügyben, problémával megjelenik, a Családsegítő Szolgálat felajánlja a családgondozást és együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor.
Városunkban anyaotthon, családok átmeneti otthona nem üzemel.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére, a településen működő költségvetési szervek vezetői között is a nők képviselnek nagyobb arányt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyereknevelési és háztartási feladatokra biztatja, amelyet azonban a modern társadalom nem, vagy csak kevéssé ismer el aktív munkavégzésként.
A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekvállalás okozta hátrányok a munkaerő piacon	A kisgyermekes anyák foglalkoztatásának elősegítése, képzések, átképzések, szakképzések szervezése, részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzése
Családon belüli/kapcsolati erőszak jelenléte	A jelzőrendszer kialakítása, tagjainak tájékoztatása, áldozatsegítés

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Európában minden eddiginél hosszabb ideig élnek az emberek és idősebb éveiket is egészségesebben töltik, mint korábban. Az aktív idősödés lényege, hogy az évek előrehaladásával, egyre többet hozzunk ki magunkból, ne pedig kevesebbet. Az aktív idősödés cselevést kíván meg a gazdasági élettől és a társadalom egészétől is, hiszen a munkaerőpiacot, az egészségügyet, a szociális ellátásokat, a felnőttoktatást, a közlekedést vagy éppen az informatikai szektort alkalmassá kell tenni az idősek bevonására.

Az aktív időskor lehetőséget ad a mostani és a jövőbeni idősebb embereknek arra, hogy állásban maradjanak és tudásukat továbbadják, továbbra is tevékeny szerepet tölthessenek be a társadalomban, minél egészségesebb és boldogabb, teljesebb életet élhessenek.
A tevékeny öregkor nagyon fontos a nemzedékek közötti szolidaritás fenntartásában is azokban a társadalmakban, amelyekben egyre több az idős ember.

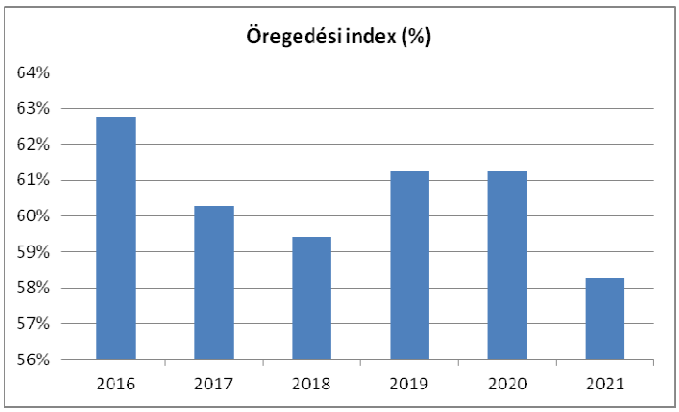
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskori demográfiai folyamat jellemzői: növekszik az idősek aránya, az átlagéletkor várhatóan nő, a nők élettartama lényegesen hosszabb.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	563	897	62,76%
2017	566	939	60,28%
2018	571	961	59,42%
2019	610	996	61,24%
2020	624	1 019	61,24%
2021	621	1 066	60,23%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

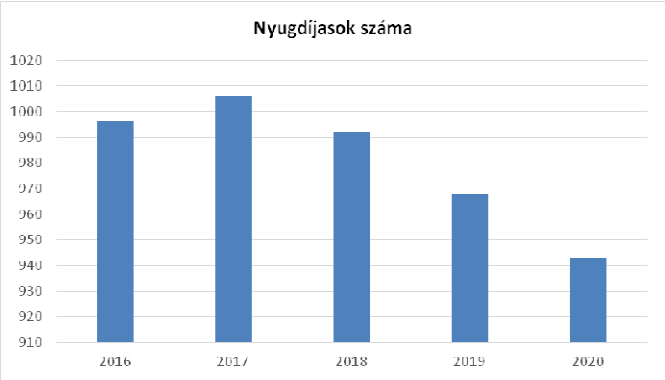
Az öregedési index 2020-ról 2021-re 1,01 százalékponttal csökkent, de még így is kedvezőbb, mint a magyar átlag. Ongán magas a gyermeklétszám, a kormány családpolitikája és a magas gyermekvállalási hajlandóság miatt.

Köztudott, hogy Magyarországon a kedvezőtlen férfi mortalitás miatt egyértelmű nőtöbblet van idősebb korban. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ez növeli az életminőség romlásának kockázatát, hisz minden költséget egyetlen nyugdíjból kell finanszírozni. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Ezen a téren jelentős a társadalmi szinten megoldásra váró problémák száma, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, az idősek biztonságérzetének növelése, a szegénység, a megélhetési gondok elleni küzdelem. Nehezíti a helyzetet, hogy a családok aktív tagjai távol vannak, vagy a megélhetési gondok miatt több mint nyolc órát dolgoznak, így kevés idő marad az idősek gondozására, a velük való törődésre. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

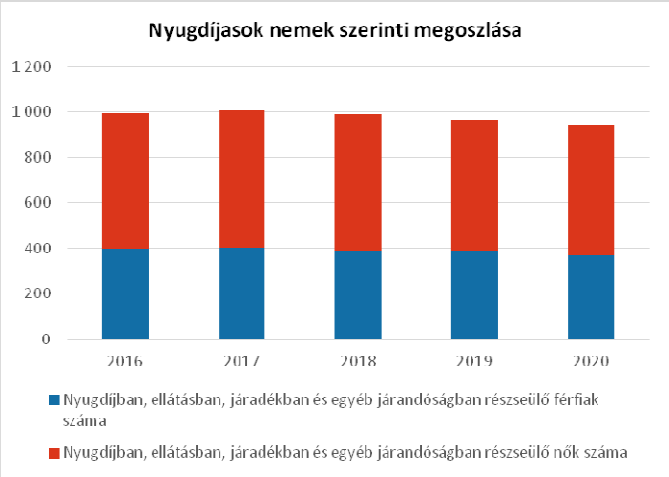
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	396	600	996
2017	402	604	1006
2018	390	602	992
2019	390	578	968
2020	370	573	943

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

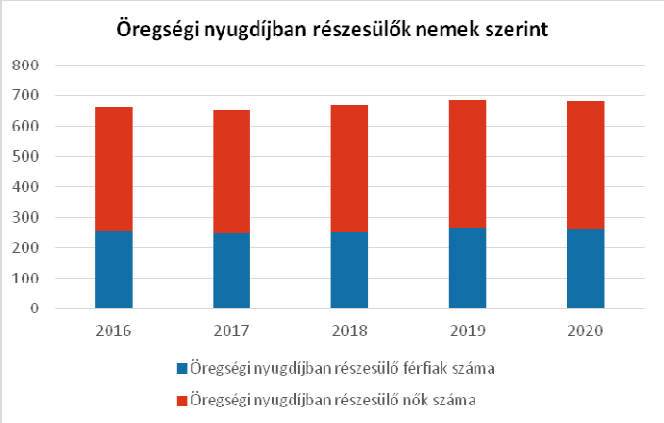
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adatai szerint az elmúlt 5 évben csökkent a nyugdíjban, ellátásban és járadékban részesülő férfiak és a nők száma is. A csökkenés mögött demográfiai okok és a nyugdíjra való jogosultsági korhatár változása áll. Az is megállapítható, hogy az ellátásban részesülők közül a nők aránya jóval magasabb.
Egyre nő az egyszemélyes háztartásban élő, segítségre, ápolásra szoruló idős emberek száma, de sok az olyan frissnyugdíjas is, aki aktív életmódra alkalmas, azonban anyagi, történelmi vagy kulturális okok miatt nem integrálódik a közösségi életbe és idős korára haszontalannak érzi magát.

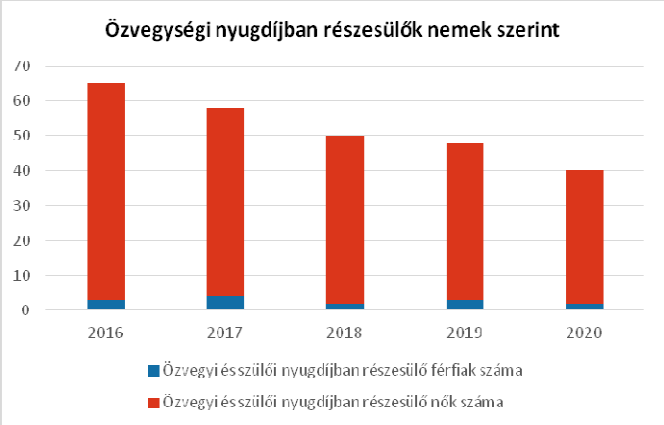
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2016	16	1	255	408	3	62	n.a.
2017	15	1	248	408	4	54	1
2018	18	1	251	418	2	48	2
2019	16	0	264	421	3	45	2
2020	17	0	261	420	2	38	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az életkoron alapuló ellátást igénylők között a férfiak túlnyomó többségben vannak, az öregségi nyugdíjat illetve özvegyi nyugdíjat viszont a nők veszik inkább igénybe, melynek oka az, hogy a férfiak várható átlagéletkora alacsonyabb.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon (3 %), helyi adat sajnos nem áll rendelkezésre. A legtöbb munkaadó kevéssé vagy egyáltalán nem aknázza ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a

képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	**289**	**253**	**244**	**266**	**297**	**257**
41-45 év	Fő	24	27	29	33	34	29
	%	8,30%	10,67%	11,89%	12,41%	11,45%	11,28%
46-50 év	Fő	30	25	17	28	33	24
	%	10,38%	9,88%	6,97%	10,53%	11,11%	9,34%
51-55 év	Fő	21	18	18	22	33	21
	%	7,27%	7,11%	7,38%	8,27%	11,11%	8,17%
56-60 év	Fő	33	27	16	20	17	18
	%	11,42%	10,67%	6,56%	7,52%	5,72%	7,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	21	25	27	23	30	33
	%	7,27%	9,88%	11,07%	8,65%	10,10%	12,84%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 61 éves, vagy afeletti álláskeresők száma 2020-ról 2021-re 2,74 százalékponttal nőtt. Oka, hogy a munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Településünk célja az, hogy egyre több idős ember élhessen minőségi, aktív, illetve biztonságot nyújtó, gondtalan ezüst éveket.

Az időskorúak körében óriási az igény a társadalomban való bent maradásra, és nagy a félelem az abból való „kiesésre”. Az időskorúak szívesen vesznek részt közösségi tevékenységben, különösen akkor, ha az nem feledett szaktudásukat is igénybe veszi. Ez erősíti hasznosság tudatukat. Sokan keresnek feladatot maguknak. Ennek elősegítése cél, mind a jövedelemszerző, mind az önkéntes munkavállalás terén.

A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához. Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása. Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika megismertetésének és megszerettetésének.

Az idősek világnapja alkalmából már egy egész hónapos rendezvénysorozattal köszöni meg az önkormányzat az idős embereknek mindazt, amit a városért, a közösségért tettek, tesznek. A program célja a nyugdíjasok életének mozgalmasabbá tétele, illetve színes és tartalmas programok biztosítása. A rendezvények jól szolgálják az idős emberek közötti barátságok alakítását és kapcsolattartást, valamint a generáción belüli szolidaritást.

Az önkormányzat és intézményei nyugdíjasokat a hiányszakmákban foglalkoztatnak pl. óvodapedagógus stb.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.
A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztály is. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piac területén, tehát nehezebben helyezkednek el és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma *(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)*

Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2016	396	600	996
2017	402	604	1006
2018	390	602	992
2019	390	578	968
2020	370	573	943

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2019 és 2020 között 2,6%-kal csökkent a nyugdíjasok száma városunkban. A nyugdíjasok között a nők dominálnak. Miután a nők átlagéletkora magasabb, így tovább és arányaiban többen részesülnek nyugdíjban és egyéb járandóságban.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából adódó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idősek szolgáltatásokhoz való hozzáférését, különösen a bottal vagy más gyógyászati segédeszközökkel közlekedőkét, nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

A helyi közszolgáltatások terén az idősek ellátása magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosítottak, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező alapszolgáltatási feladatának és emellett önként vállalt feladatokat is biztosít.

Idősek nappali ellátása

Városunk és az Ongai Szociális Szolgáltató Központ kiemelt figyelmet fordít az idősekre. Ellátásuk, gondozásuk érdekében kiépült szociális ellátórendszer biztonságot és egyben lehetőséget jelent számukra. Az idősek nappali ellátása által nyújtott szolgáltatásokat azok az időskorúak veszik igénybe, akik otthonukban élnek, de társaságra, közösségre, hasznos, értelmes időtöltésre vágynak, valamint fontosnak tartják testi és szellemi aktivitásuk megőrzését.

Az idősek klubja működtetésének az a célja, hogy az otthonukban élő, mozgás és cselekvőképes idős, illetve beteg (csökkent munkaképességű) embereknek lehetőséget biztosítson a napközbeni társas kapcsolatokra, az izoláció oldására, étkeztetésre, valamint alapvető higiénés szükségleteinek biztosítására.
Az idősek nappali ellátását igénybe vehetik a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek.

A klub a szabadidős programok szervezésével segíti a magányosság megszüntetését, kapcsolatok megteremtését és továbbépítését, a pszichés hiányok kielégítését. A klubban televízió, videó, DVD, képes napi és hetilapok állnak rendelkezésre. A klubtagok hivatalos ügyeinek intézésében is segítséget nyújt az Ongai Szociális Szolgáltató Központ.

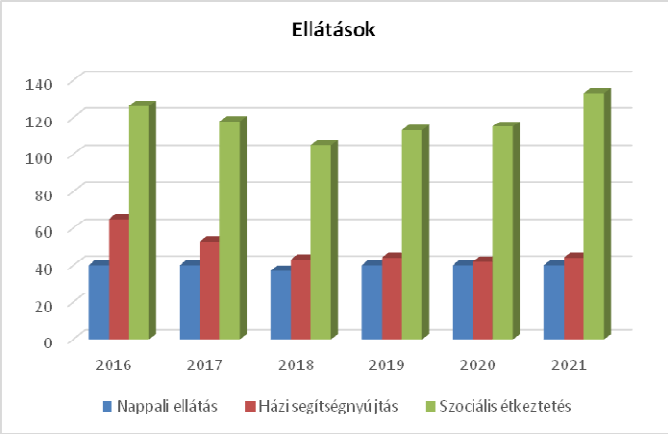
Az igénybevevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő ellátást biztosítunk. Az intézménybe felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel szociális és mentális támogatásra szorul és Onga város vagy Bükkaranyos község közigazgatási területén állandó lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik. Az intézmény az idősek nappali ellátása keretein belül a szolgáltatásban részesülő 65 fő férőhelyen – Onga 40 fő igénybevevő – számára biztosítja a magas színvonalú szakmai ellátást.

***Szolgáltatásai**:* - igény szerint meleg élelem, ebéd biztosítása étkeztetés keretében,
- alapvető higiéniai szükségletek kielégítése,
- szabadidős programok szervezése,
- felvilágosító előadások szervezése
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- gyógytorna lehetőségének biztosítása,
- mentális gondozás

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2016	563	40	65	126
2017	566	40	53	118
2018	571	37	43	105
2019	610	40	44	113
2020	624	40	42	115
2021	621	40	44	133

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 6.3.1. táblázat mutatja, hogy a nappali ellátásban részesülő időskorúak száma az elmúlt öt évben nem változott, házi segítségnyújtásban 2 fővel, szociális étkeztetésben pedig 18 fővel többen részesültek, a koronavírus járvány alatt a térítési díjakat nem lehetett módosítani, így többen éltek az étkeztetés lehetőségével. A tendencia tartós, az élelmiszerárak növekedése miatt többen a fix térítési díjakkal elérhető étkeztetés választják.

Ellátottak nem és kor szerinti megoszlása 2021. december 31-én

Ellátottak korcsoportja	Férfi	Nő
40-59 éves	2	5
60-64 éves	1	6
65-69 éves	2	8
70-74 éves	2	7
75-79 éves		6
80- felett		1
összesen	**7**	**33**

Forrás: Intézményi adatok

Az ellátottak nem és kor szerinti megoszlása 2021. december 31-én táblázatból láthatjuk, hogy ezt az ellátási formát főként nők veszik igénybe (82,5%). Az igénybevevők között magas az egyedül élők aránya. Ők elsősorban a magány oldása, szabadidő hasznos eltöltése érdekében vették igénybe a szolgáltatásokat.

Nyugdíjba vonuláskor sokszor megszűnnek a kapcsolatok a munkatársakkal, régi barátokkal, ugyanakkor továbbra is igénylik a társas kapcsolatokat. Az idősek nappali ellátása egy újabb lehetőség, ahol kapcsolatokat lehet kialakítani, barátságok szövődhetnek, hisz azonos élethelyzetben levőkkel találkozhatnak az összejöveteleken. Hozzájárul az egyének kapcsolatkészségének javításához, elkerülhetővé válik a társadalmi elszigetelődés. Az életkorból adódó különbségek, és nehézségek miatt külön jelentősége van az intézményben dolgozó gondozónők magas fokú szakismeretének, kiegyensúlyozott személyiségének.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatáselemek: tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartást pótló segítség-nyújtás, esetkezelés, felügyelet, gondozás, közösségi fejlesztés
Munkavégzésre van lehetőség az idős nappali ellátás keretén belül ellátott fogyatékosok számára ***„fejlesztő foglalkoztatás***” keretében, mely a fogyatékosok nappali intézményében történik.

A koronavírus járvány idején fokozottan előtérbe kerültek az idősek gondozásával kapcsolatos kérdések és problémák. A fertőzéstől való megóvásuk volt természetesen az elsődleges cél, azonban a lelki egyensúlyuk megőrzése – amely elkerülhetetlenül visszahathat a fizikai egészségükre is – a társas érintkezésekben szegény szituációkban kulcskérdéssé vált. A leginkább azok az idősek veszélyeztetettek,

akik a járványhelyzetet megelőzően – nem rendelkezve szoros családi kapcsolatokkal – kizárólag a nappali ellátást biztosító intézményekben, szabadidős klubokban vagy vallási közösségekben tudták megélni a valahova tartozás érzését. A lelki egyensúly megőrzéséhez fontos az orosz-ukrán háború tragédiájának, hatásainak a feldolgozása, a bizonytalanságot és a szorongást fokozza, hogy nem lehet tudni azt, hogy meddig tart.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szociális ellátórendszer szempontjából lényeges, hogy jelentősen nőtt azoknak a háztartásoknak az aránya, amelyekben romló egészségi állapotú, fogyatékos és időskorú személyek élnek. A ***jelzőrendszeres házi segítségnyújtás*** a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Ezen ellátás iránti igény is egyre fokozottabban jelentkezik, mivel a szolgáltatások tartalma lehetővé teszi az ellátottak számára, hogy függetlenségük, önállóságuk megtartása mellett, lakókörnyezetükben, a számukra megfelelő életminőség fenntartásával élhessék mindennapi életüket.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítja:
- Az ügyeletes gondozó helyszínen történő haladéktalan megjelenését abban az esetben, ha az ellátott személy segélyhívása bekövetkezik.
- A segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében az azonnali intézkedések megtételét.
- Szükség esetén további, az egészségügyi és szociális alap- és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését.

2021. január 1-jétől a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatellátása átadásra került a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnak, akik korszerű eszközöket biztosítanak az ellátottaknak.

2019 októberében átadásra került városunkban a 38 férőhelyes **Liliom Idősek Otthona**, ahol 15 kétágyas és 5 egyágyas saját fürdőszobával rendelkező akadálymentes szobában élhetnek az idősek. Az intézmény a Szerencsen 2006-óta működő Gyémántkapu Idősek Otthona Nonprofit Kft által üzemeltetett Borostyán Ház és Levendula Ház folytatásaként alapították és építették a magánszemély tulajdonosok. A 600m^2-es épület Alzheimer kórban és demenciában szenvedő betegek ellátására is alkalmas. A teljes egészében akadálymentesített, környezetbarát energiát használó idősek otthona 20 új munkahelyet teremtett.

Településünkön nem működik idősek átmeneti elhelyezését biztosító otthon. A hiányzó szolgáltatás a település 20 km-es környezetében elérhető.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol az Ongát érintő friss hírek, információk akadálymentes felületen is elérhetők. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősek számára is biztosított, a 65 év feletti személyek ingyenesen vehetik igénybe.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. Az ellátást a járási hivatal állapítja meg.
Az időskorúak járadékára jogosult személy, aki
- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, és akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a 24.955,- Ft-ot,
- egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, de 75 évesnél fiatalabb, s akinek havi jövedelme nem haladja meg a 29.355,- Ft-ot,
- egyedülálló, 75. életévét betöltötte, s akinek havi jövedelme nem haladja meg a 39.630,- Ft-ot.

A jövedelemmel rendelkező személy esetén a járadék összege a fenti összegek és a saját havi jövedelmének különbözete.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik (Idősek Hete). Az idősek többségének a kultúrára, szórakozásra már nagyon kevés pénze jut. A magas gyógyszerkiadásaik miatt nemigen gondolnak szórakozásra. Igyekeznek kihasználni az egyesületek, idős klubok adta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen jutnak kulturális és szórakozási lehetőséghez.

Önkormányzatunk a nappali ellátás keretében (Idősek klubja) is szervezi a klubtagok részére a programokat. Az **Idősek Klubja** és az Ongai Szociális Segítő Alapítvány folyamatosan gondoskodik a klubtagok hasznos időtöltéséről, szórakozásáról, magányuk oldásáról, társas kapcsolatok alakulásáról. A programok összeállításánál figyelembe veszik az idősek érdeklődési körét, az igényeit.

A különböző rendezvényeken, amelyeket az Önkormányzat rendez, mindig nagy az érdeklődés és sok a résztvevő.

A **Barátság Nyugdíjas Klub** 1982 óta folyamatosan működik. Céljuk az egymásra figyelés, az aktív nyugdíjas élethez szükséges közösségi feltételek megteremtése. A tagok életkora 61–91 év közötti, így érdeklődési körük, teherbíró képességük, egészségük változó, s ennek megfelelően szerveznek különböző tevékenységeket, programokat, rendezvényeket.
A klub szervezeti életét a kéthetenkénti programokra építi; szervezik a klub tevékenységeit, az intézményi, városi rendezvényeken való részvételt és a társklubokkal való együttműködést, foglalkozásaikon sor kerül a programok előkészítésére, beszélgetésekre, videó nézésre, egy kis kikapcsolódásra. Ebben a keretben tartják csoportosítva a tagok névnapjait. A klub programjai között szerepel színházlátogatás, egészségvédelmi előadások, kirándulások, gyógyfürdő látogatások, nyugdíjas találkozók szervezése, farsangi mulatságok, közös szalonnasütések, fellépések szervezése stb.

c) idősek informatikai jártassága;
Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. Az idősek informatikai jártasságról az önkormányzat nem rendelkezik információval.

d) a generációk közötti programok.
Fontosnak tartjuk, hogy az idősebb generációk, valamint a fiatalabb korosztályok között jó kapcsolat és együttműködés tudjon kialakulni. Az idősek nagyon gyakran csak saját kortársi közösségeikben vannak, ezért szükséges a különböző generációkkal való kapcsolatok megteremtése, fenntartása, ami mentálisan megerősíti őket. Ennek érdekében a különböző korcsoportok ellátogatnak egymás intézményeibe és bekapcsolódnak az ott zajló tevékenységekbe, programjainkba. Városi rendezvényeinken, ünnepségeinken az óvodás, iskolás korosztály rendszeresen részt vesz, ahol a gyermekek mosolyukkal, kedvességükkel színt hoznak az idősek életébe. A helyi általános iskola és óvoda szoros kapcsolatot épített ki a településünkön létesült Liliom Idősek Otthonával. A nemzedékek közötti kapcsolat erősítése érdekében kiemelt szerepet szánnak az ott lakók támogatásának, tematikus műsorokkal színesítik az idősotthon kulturális életét, részt vesznek közös foglalkozásokon.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Minden év októberében megrendezésre kerül az **Idősek hónapja** rendezvény, ahol a település idős lakossága különböző egészségmegőrző tanácsokat kap, szórakoztató előadásokon vehet részt. A település legidősebb 90 éven felüli lakóit és az 50. házassági évfordulójukat ünneplőket rendszeresen köszönti a

város polgármestere. Jeles napokon, mint farsang, adventi gyertyagyújtás, Karácsony kis műsorral lépnek fel a helyi idős klubok.

A Partnerség Onga Város Egészségtervéért szerveződés feladatának tekinti az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítését. Hangsúlyt fektet az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, (különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.), valamint védőoltások beadására. Fontosak az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez.
Önkormányzatunk egy kiszámítható és a változásokhoz is igazodni tudó szolgáltatási rendszert működtet. 2012. év óta minden évben szociális tűzifát biztosít a rászorulóknak, a program sikere miatt célul tűztük ki annak folytatását. Az idősek klubjaiban az időskorú személyek megfelelő módon, aktívan és tartalmasan tölthetik napjaikat.

Az idősek biztonságának további két meghatározó eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése, a 60 év felettiek áldozattá válásának elkerülése. Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport. Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően. Az **Ongai Polgárőr Egyesület** feladata az idősek részére az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek terjesztése, felhívni a figyelmüket a fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, részükre figyelemkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása. A jelenleg használatban levő térfigyelő kamerarendszer és annak folyamatos bővítése és korszerűsítése is erősíti és javítja Onga közbiztonságát és a lakosság biztonság-érzetét. Az önkormányzat az időskorú lakosság számára biztonsági ajtóékeket és személyi hívóberendezést biztosított az elmúlt években.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mozgásszegény életmód, elmagányosodás	Mozgást fejlesztő programok (gyógytorna), helyi aktivitást segítő programok szervezése
Célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága	Prevenciós szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása (*Praxis közösség szűrőprogramjai*), felvilágosító előadások tartása az életkori sajátosságokról, gondokról, betegségekről, tünetek felismeréséről
Az idősek gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává	Rendőrség és polgárőrség bevonásával prevenciós tájékoztatók, előadások szervezése, térfigyelő kamerarendszer bővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

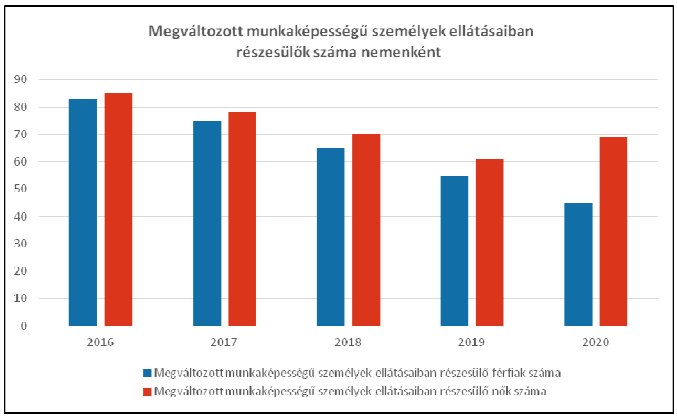
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2016	83	85	168
2017	75	78	153
2018	65	70	135
2019	55	61	116
2020	45	69	114

Forrás: TeIR, KSH Tstar

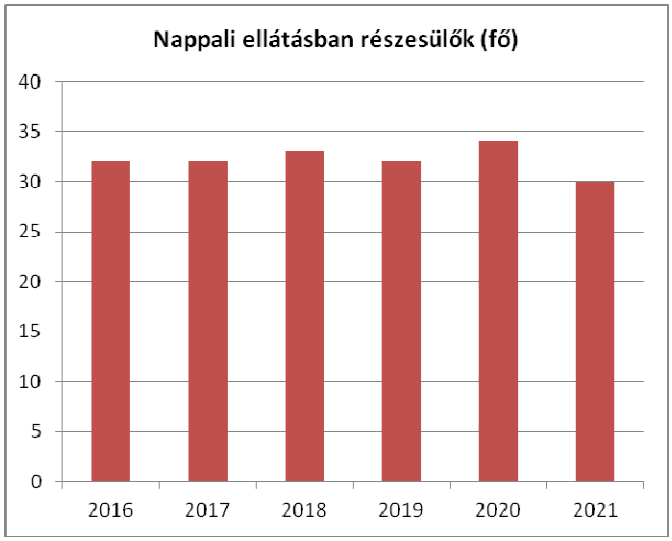

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátását igénybevevő férfiak száma 2019-ről 2020-ra 10 fővel csökkent, az ellátást igénybevevő nők száma 8 fővel nőtt. Arányaiban ezt az ellátási formát is több nő veszi igénybe településünkön. Megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történik.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma**
2016	32
2017	32
2018	33
2019	32
2020	34
2021	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékosok nappali ellátását igénybevevők száma kiegyensúlyozott, a működési engedélyhez, férőhelyekhez igazodó, 32 fő.

A **fogyatékosok nappali ellátásának** célja elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok ellátása. Az ellátást igénybevevők csoportja fogyatékossági típusok (mozgásfogyatékos, értelmi fogyatékos, látásfogyatékos, hallásfogyatékos, autista), életkor és a sérülés súlyossága alapján heterogén összetételű, ez indokolja a differenciált foglalkoztatást. Az enyhe értelmi fogyatékosok fejlesztésében a foglalkoztatási rehabilitáció és az önellátás kialakítása, fejlesztése a legfontosabb feladat. A középsúlyos értelmi fogyatékosoknál a megszerzett ismeretek szinten tartása, a kommunikáció, a társas kapcsolatok fejlesztése az elsődleges cél. Onga város és ellátási területén (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) élő fogyatékosok számára nappali ellátást biztosítunk. Az intézmény férőhelyeinek száma 32 fő, megállapodással rendelkezők száma 34 fő. Az ellátottak közül 19 fő férfi, 15 fő nő. Az ellátottak száma települések szerint: Onga – 25 fő, Gesztely – 4 fő, Bőcs – 2 fő, Miskolc – 1 fő, Berzék – 1 fő, Hernádkak – 1 fő. (2021. évben) Térítési díjat az étkezésért kell fizetni. A feladatot 2 fő terápiás munkatárs látta el.

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

Fejlesztő foglalkoztatás

2017. április 1-től a szociális foglalkoztatás (a munka-rehabilitációs és a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás) ***fejlesztő foglalkoztatás*** elnevezésre változott. A szolgáltatás a fogyatékos nappali ellátást biztosító telephelyen működik. A fejlesztő foglalkoztatás működtetését az állam a fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja, mely legfeljebb három évre köthető meg. Az Ongai Szociális Szolgáltató Központ szerződése 2021. január 1-től érvényes 2023 végéig. A fejlesztő foglalkoztatás célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig az, aki intézményi jogviszonya alapján

a) közösségi alapellátást,
b) támogató szolgáltatást,
c) nappali ellátást,
d) átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátást,
e) ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást,
f) rehabilitációs intézményi ellátást,
g) lakóotthoni ellátást vagy
h) támogatott lakhatást vesz igénybe.

A fejlesztő foglalkoztatás a Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban vagy fejlesztési jogviszonyban történik. Az ***Mt. szerinti határozott idejű*** munkaviszonyban történő foglalkoztatás ***célja*** az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, az ellátott felkészítése a nyílt munkaerőpiacon történő munkavégzésre. 2021-ben ezt a munkaviszony formát nem alkalmaztuk a fejlesztő foglalkoztatásban.
A ***fejlesztési jogviszonyban*** történő foglalkoztatás ***célja*** az ellátott testi és szellemi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, továbbá az ellátott felkészítése az önálló munkavégzésre.

A fejlesztő foglalkoztatást nyújtó szociális szolgáltatónak, szociális intézménynek a feladata különösen

a) a munkavégzés, munkafolyamatok szervezése, irányítása és koordinálása,
b) a tevékenység végzése érdekében a rendelkezésre álló kompetenciák és kapacitások összehangolása,
c) az ellátott napi tevékenységének a megtervezése,
d) a kapcsolattartás a külső partnerekkel,
e) az ellátott munkaerő-piacra történő kivezetésének az előkészítése, és
f) a foglalkoztatottak motiválása, részükre a módszertani útmutatóban meghatározott segítő szolgáltatások nyújtása az egyéni foglalkoztatási tervek szerint.

A fejlesztési szerződés, illetve a munkaszerződés megkötését követő 30 napon belül egyéni foglalkoztatási tervet kell készíteni.
Az egyéni foglalkoztatási terv

a) a fejlesztő foglalkoztatásban részesülő ellátott,
b) az intézményi jogviszony alapján szociális szolgáltatást nyújtó szociális szolgáltató, szociális intézmény vezetője,
c) a segítő munkakörben foglalkoztatott személyes egyeztetése alapján készül el.

A fejlesztő foglalkoztatásban végzett tevékenységek:

- irodai papíráru gyártása
- egyéb papír-, kartontermék gyártása
- csomagolás
- általános épülettakarítás (belső takarítási feladatok elvégzése)
- egyéb takarítás (kerti, udvari munkák)

Az intézményben a Védett Műhely Kft. akkreditációban foglalkoztat munkavállalókat az ellátottak köréből.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi tervének megfelelően a fogyatékossággal élő dolgozók helyzetét figyelemmel kíséri, minden lehetséges lépést megtesz annak érdekében, hogy biztosítsa számukra a szakmai alkalmasságuk szerinti pozíció betöltését, feladatának tartja a fogyatékkal élő munkavállalók munkavégzésének megkönnyítését és biztosítja számukra a megfelelő munkakörülményeket.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;
Komplex minősítés, az egészségkárosodás és az egészségi állapot vizsgálatát megelőző segítségnyújtás, valamint megváltozott munkaképesség megállapítását követő munkahely keresés miatt fordulnak leggyakrabban a tanácsadókhoz.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
A fogyatékkal élő személyeknek az elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékkal élők körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2011. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, amely 14 %. A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen, azaz a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatását a piaci szféra nem vállalja fel.
A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településünkön működő **Fogyatékosok Nappali Intézményében** a férőhelyek száma 32 fő, a kihasználtság 100 %-os. Az intézmény az otthonukban élő, mindennapi életvitelükben részben, vagy egészben segítségre szoruló, önellátásra nem vagy csak részben képes fogyatékos emberek számára nyújt segítséget.
A fogyatékosok nappali intézményébe felvehető a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékos, illetve autista személyek, akik részére lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.
Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesült.
Az intézmény az igénybevevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő ellátást biztosít. A különféle fogyatékkal élő emberek számára meg kell könnyíteni a kapcsolatteremtést és javítani kell a kommunikációs lehetőségeket, a hátrányok leküzdését az integrációs esélyek növelése érdekében.

Támogató szolgálat

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. Hátrányaik enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása ügyében a támogató szolgáltatás az egyik legfontosabb szociális szolgáltató szervezet.

A feladatot társulás formában megállapodás útján, Onga gesztorságával ***11 településen*** látja el az ***Ongai Szociális Szolgáltató Központ.***

A támogató szolgáltatás ***célja*** a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatás ***feladata*** a fogyatékosság jellegének megfelelően különösen:

a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
b) az általános egészségi állapotnak és a fogyatékosság jellegének megfelelő egészségügyi szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
c) információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
d) segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkészségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez, speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,
e) a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
f) egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
g) segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
h) a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

<u>*A támogató szolgáltatás szolgáltatási elemei:*</u> tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási segítségnyújtás, esetkezelés, felügyelet, gondozás, gyógypedagógiai segítségnyújtás, szállítás.

Támogató szolgáltatás célcsoportja azok a fogyatékos személyek (*mozgássérült, látássérült, hallássérült, értelmi sérült, halmozottan sérült, autista személyek*), akik a fogyatékosságuk jellegéből, annak mértékéből adódóan hátrányt szenvednek egészséges embertársaikhoz képest a társadalmi beilleszkedés tekintetében, valamint abban az esetben, ha mindennapi életvitelük csak hiányzó képességeik pótlásával, segítség igénybevételével lehetséges. Ellátottak száma szállítás, személyi segítés, szállításhoz kapcsolódó személyi segítés vonatkozásában egyaránt 19 fő. (2021. évben)

A támogató szolgálatok tekintetében a fogyatékos személyek társadalmi integrációjának szintjét alapvetően három tényező együtthatása határozza meg:

- a társadalmi kirekesztést erősítő körülmények (maga a fogyatékos állapot, illetve annak súlyossága, az alacsony iskolázottsági szint, a kevés jövedelem, a tartós munkanélküliség stb.)
- a társadalmi beilleszkedés érdekében a fogyatékos személy, a fogyatékos személy családjának és közvetlen környezete, valamint az érdekképviseleti és szolgáltató szervezetek erőfeszítései;
- a társadalmi befogadás eszközei: a fizikai és kommunikációs akadálymentesítés, a szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása.

A három tényező együtthatásának eredményeként felmérések, tanulmányok alapján az állapítható meg, hogy napjainkban Magyarországon a fogyatékos személyek társadalmi integrációjának szintje alacsony, tehát egy nagy, sérülékeny társadalmi csoportról van szó.

A **támogató szolgálat szolgáltatásai** a személyi segítő szolgáltatás, szállító szolgáltatás, információnyújtás és tanácsadás.

a.) Személyi segítő szolgálat

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik. A részletes feladatellátáshoz gondozási terv készül. Személyi segítő tevékenységei: alapvető szükségletek kielégítése, segítségnyújtás a közlekedésben, ügyintézés.
A személyi segítő a feladatat ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükségletei biztosítottak legyenek.

b.) Szállító szolgálat

A személyi szállítás a fogyatékos személyek helyváltoztatását, elsősorban a lakáson kívüli szolgáltatások, intézmények elérését elősegítő, térítési díj ellenében végzett szociális tevékenység.
Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, mely az ellátott személyes közreműködésével, a szállítás megszervezése révén az autonóm döntései meghozatalában nyújt segítséget.

Szállítási tevékenységi köre:

- Egészségügyi, szociális intézményekbe történő eljutás segítése
- Oktatási, munkahelyi, kulturális intézményekbe történő eljutás segítése
- Közszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése

c.) Tanácsadás, információs szolgálat

A fogyatékkal élő személyeket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, juttatásokról információt szolgáltat a rendelkezésre álló és folyamatosan frissített és bővített adatbázisból. Egyik fontos feladata a fogyatékos személyeket és hozzátartozóikat érintő információnyújtás, tájékoztatás a munka, szociális, egészségügyi, oktatási intézményi, szociális ellátásokról, azok változásairól, érdekképviseleti szervekről stb., másik fontos feladata az életviteli, jogi, pszichológiai tanácsadás, munkaközvetítés.
Amennyiben a szolgálatnak nem áll módjában információt szolgáltatni, úgy az ellátott részére az illetékes szakemberrel való kapcsolatfelvételben segít. Szükség szerint ügyintézést, tanácsadást végez. (pl. fogyatékossági támogatás ügyintézésében közreműködik, eljár gyógyászati segédeszköz beszerzésében stb.)

Az intézmény megalakulása óta számos programot, rendezvényt, foglalkozást szervezett az ellátottak számára.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátások igénybevevői között jelen vannak fogyatékos személyek is. Ezek ellátásait az illetékes járási hivatalok biztosítják. A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményét, a fogyatékossági támogatást, a rokkantsági járadékot, a parkolási igazolványt az illetékes járási hivatalnál lehet igényelni, ezen ellátásban részesülők számáról nem állnak rendelkezésre helyi adatok

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.)

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékosságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. A háziorvosi, védőnői és fogorvosi ellátás elérhető településünkön.

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el
A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) szerint rehabilitációs ellátásra az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött jogosult, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, azaz

- akinek az egészségi állapota 51–60 % közötti, és a foglalkoztathatósága az egészségi állapota alapján rehabilitációval helyreállítható (B1 kategória), vagy
- akinek az egészségi állapota 31-50 % közötti, és egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (C1 kategória), és
- Aki a kérelem benyújtását megelőző keresőtevékenységet nem végez és rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A rehabilitációs ellátás folyósításának ideje alatt az igénylőnek számtalan együttműködési kötelezettsége van. Az ellátás a Kormányhivatal illetékes szakigazgatási szervénél igényelhető.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés definíciói:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljes körűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az info-kommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékossággal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt és amelyet a többség használhat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

Onga önkormányzatának tulajdonában 17 db középület van, ezek közül 6 épületben biztosított a komplex akadálymentes közlekedés, 7 épület részben akadálymentes, 4 épület nem akadálymentesített.

A ***TOP-3.2.1.-16-BO1-2017-00008 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Ongán”*** című projekt eredményeként nem csak energetikai korszerűsítés valósult meg, hanem projektarányos akadálymentesítésre is sor került, ez akadálymentes vizesblokk kialakítását jelentette a fejlesztéssel érintett intézményekben.

A jövő nagy feladata, hogy a teljes körű akadálymentesítést megvalósítsuk, s mivel ez jelentős költségvonzatú, ezért csak ütemezetten lehetséges. Önkormányzatunk megragadja az akadálymentesítést célzó pályázati lehetőségeket.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató infrastruktúra akadálymentessége az erőfeszítések ellenére sem megoldott.

Önkormányzatunk arra törekszik, hogy valamennyi intézménye közvetlen külső környezetét is akadálymentessé tegye, így jelentős mértékben javulhat a fogyatékos emberek esélyegyenlősége a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén is. A település honlapja akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feltétel az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.)

A településünkön működő Fogyatékosok Nappali Intézménye a 7.1. d) pontjában részletesen bemutatásra került.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékos személyek nappali ellátására épülve az intézmény szociális foglalkoztatást végez, amellyel az egyébként is alacsony ellátással rendelkező személyek jövedelemhez jutnak. Az intézmény a különböző terápiás foglalkoztatások biztosításával javítja az ellátottak életminőségét.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Fogyatékosok Nappali Intézményében lévő többfunkciós helyiségben lehetőség van foglalkoztatás, szabadidős program lebonyolítására. A fogyatékossággal élők részére kulturális és szórakoztató rendezvények látogatását, kirándulásokat is szerveznek állapotuk, képességeik szerint.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos személyeket ellátó hozzátartozók számára nagy problémát jelent az értelmileg akadályozott, autista, vagy súlyosan akadályozott gyermek, felnőtt helyzete akkor, ha ellátásukat – életkoruk, egészségi állapotuk révén – egyre nehezebben tudják megoldani, ezen feladatoknak megfelelni. A fogyatékkal élő emberek számára is fontos, hogy a lehető legtovább saját otthonukban maradhassanak, ők és hozzátartozóik segítséget kapjanak ehhez, ennek érdekében a házi segítségnyújtás lehetőségeinek, kereteinek bővítése indokolt. Kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a családokra, ahol a fogyatékos személyt ellátó családtag maga is segítségre szorul. Az elsődleges munkaerőpiacra való bekerülés ritkán, vagy egyáltalán nem valósul meg, ennek következtében megfelelő jövedelem hiányában felülreprezentált körükben az alacsony életszínvonal. Fontos lenne a védett munkahelyek bővítése, az elsődleges munkaerőpiac munkáltatóinak szemléletváltozása.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek, közterületek komplex akadálymentesítése nem megoldott	Középületek, közterületek komplex akadály-mentesítése

A fogyatékkal élők az egészségügyi szűrésekre nehezen jutnak el a szakorvosi rendelőkbe	Mobil szűrőállomás biztosítása évente. Felhívások, tájékoztatások szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Csapadékvíz elvezetés jelenleg nem megoldott	Csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése pályázat segítségével
A közösségi szolgáltatásokhoz, programokhoz szükséges közösségi terek fejlesztésre szorulnak	A minőségi és hasznos időtöltés színtereinek fejlesztése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló **2011. évi CLXXV. törvény megalkotásával a**z Országgyűlés elismerte, hogy az emberek önkéntes összefogása nélkülözhetetlen Magyarország fejlődéséhez, a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, amelyek folyamatosan hozzájárulnak közös értékeink mindennapi megvalósulásához.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzat a döntései előkészítésébe bevonja a civil szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismeri, megállapodásban rögzített partneri viszonyt a következő helyi civil szervezetekkel alakított ki:

- Barátság Nyugdíjas Klub
- Ongai Sportegyesület
- Ongai Horgász Egyesület
- Ongai Iskoláért Alapítvány
- Ongai Kulturális Egyesület
- Ongai Óvodásokért Alapítvány
- Ongai Polgárőr Egyesület
- Ongai Szociális Segítő Alapítvány
- Tálentum Alapítvány Onga Polgáraiért
- Ongai Hagyományőrző Néptánc Csoport
- Miskolci Öko-Kör
- Ongai Görög Katolikus Templomért Alapítvány

A HEP megvalósításának 5 éve alatt folyamatos partnerkeresés, munkacsoport bővítés zajlik majd annak érdekében, hogy minél szélesebb társadalmi körre támaszkodhasson a helyi esélyegyenlőségi program működtetése.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Onga Város Önkormányzata minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik segíteni és támogatni a társadalmi önszerveződésre épülő civil szervezetek munkáját. Az együttműködés tartalmi elemeit az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti aktív, rendszeres kapcsolat és a közös munka alakítja. A partneri együttműködés alapfeltétele a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely az érintett felek elemi felelőssége. 2014-től működik nemzetiségi

önkormányzat településünkön. Az Önkormányzat a kiépített kapcsolatrendszerét a jövőben tovább kívánja erősíteni.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

2013. július 1-jétől a szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatás intézményi ellátásainak közös működtetésére létrejött jogi személyiséggel rendelkező intézményi társulás, az Onga és Társult Települések Szociális és Gyermekjóléti Társulása, melynek Onga a székhely önkormányzata. Ezen túl tagja a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulásnak, Körömi Agglomeráció Szennyvíztisztító Fejlesztési Önkormányzati Társulásnak és a Rákóczi Leadernek is.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

2014-től a nemzetiségi önkormányzat 4 fővel működik településünkön. A testület kiemelt célja a cigányság összefogása, összetartása, kultúrájának megőrzése, szociális és lakhatási helyzetének javítása, a gyermekek iskoláztatása, továbbtanulásuk szorgalmazása, számukra munkalehetőségek felkutatása.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Fontos a helyi for-profit szereplők, vállalkozások szerepvállalása, így önkormányzatunk jó partneri kapcsolatok kialakítására törekszik, melynek eredményeként, közös lépések megtételével a helyi esélyegyenlőségi programban vázolt célok hatékonyabban érhetőek el.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórum (HEP Fórum) tagjai. A kiemelt problématerületekre a terület képviselőinek részvételével tematikus munkacsoportokat alakítottunk, melynek tagjai településünk költségvetési szerveinek vezetői, a településünkön dolgozó egészségügyi, köznevelési, közművelődési és szociális szakemberek és civil szervezetek képviselői.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az elfogadott dokumentum Onga város honlapján hozzáférhető lesz, amely alapján az állampolgárok megismerik az esélyegyenlőségi programot, intézkedéseket és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Ezen túl szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (közmeghallgatás, lakossági fórum, rendezvények stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzéteszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	1. Szegregátum rossz környezeti és lakhatási körülményei, hiányzó közösségi terek	1. A szegregátumok lakókörnyezetének élhetőbbé tétele infrastrukturális fejlesztéssel, közszolgáltatások megjelenítésével, közösségi terekkel (pl. *szociális városrehabilitációs program*)
	2. Alacsony képzettségi szint, magas munkanélküliségi mutatók	2. Képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően, értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása. (pl. szociális városrehabilitációs program ESZA+)
	3. Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák	3. Hátrányos helyzetűek szemléletmód váltás, prevenció, szűrőprogramok (pl. háziorvosok praxisközössége)
	4. Digitális írástudás hiánya akadályozza a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést	4. Az ongai DJP pontban működő számítógéppark bővítése, felhasználói szintű számítástechnikai képzések szervezése
Gyermekek	1. Szociálisan rászoruló gyermekek számára felzárkóztató, tehetséggondozó programok hiánya	1. Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda jellegű programok szervezése, nyári táboroztatás a szünidő hasznos eltöltése céljából
	2. Magas a HH és HHH gyermekek aránya az iskolában és óvodában	2. Minél korábbi óvodáztatás, egyéni fejlesztés, hátránykompenzáló programok, tehetséggondozás, pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése, esélyteremtő nevelési eljárások
	3. Az iskola 1. sz. épületének jelentős az energiafelhasználása	3. Energetikai korszerűsítés az érintett iskolaépületen, projektarányos akadálymentesítés, szemléletformálás
	4. Mozgásszegény életmód	4. Játszóterek, játszóparkok számának növelése, szabadidősport programok, gyalogtúrák, ovi-foci, néptánc, úszás szervezése
	5. Egészségügyi problémák	5. Óvodai-iskolai szűrőprogramok, szemléletváltó életmód programok
Nők	1. Gyermekvállalás okozta hátrányok a munkaerő piacon	1. A kisgyermekes anyák foglalkoztatásának elősegítése, képzések, átképzések, szakképzések szervezése, részmunkaidős

	2. Családon belüli/kapcsolati erőszak jelenléte	foglalkoztatás ösztönzése 2. A jelzőrendszer kialakítása, tagjainak tájékoztatása, áldozatsegítés
Idősek	1. Mozgásszegény életmód, elmagányosodás 2. Célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága 3. Az idősek gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává	1. Mozgást fejlesztő programok (gyógytorna), helyi aktivitást segítő programok szervezése 2. Prevenciós szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása (Praxis közösség szűrőprogramjai), felvilágosító előadások tartása az életkori sajátosságokról, gondokról, betegségekről, tünetek felismeréséről 3. Rendőrség és polgárőrség bevonásával prevenciós tájékoztatók, előadások szervezése, térfigyelő kamerarendszer bővítése
Fogyatékkal élők	1. Középületek, közterületek komplex akadálymentesítése nem megoldott 2. A fogyatékkal élők egészségügyi szűrésekre a szakorvosi rendelőintézetbe nehezen jutnak el.	1. Középületek, közterületek teljes körű akadálymentesítése pályázati lehetőségek kihasználásával 2. Mobil szűrőállomás biztosítása évente. Felhívások, tájékoztatások szervezése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Csapadékvíz elvezetés jelenleg nem megoldott 2. A közösségi szolgáltatásokhoz, programokhoz szükséges közösségi terek fejlesztésre szorulnak	1. Csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése pályázat segítségével 2. A minőségi és hasznos időtöltés színtereinek fejlesztése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a közösség hasznos és elismert tagjai, kiemelt figyelemmel a roma népességen belül is fokozott hátrányokkal küzdő roma nőkre, a roma nők aktív szerepvállalásával.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi leszakadásának folyamatát minden lehetséges eszközzel megfékezzük, és elősegítsük e csoport felzárkózását a többségi társadalomhoz, továbbá, hogy életszínvonaluk javulását a lehető legnagyobb mértékben előmozdítsuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének biztosítását. Nevelésük, oktatásuk befektetés a jövőbe, ezért erre kiemelt figyelmet fordítunk. Célunk továbbá a gyermekszám gyarapodásának előmozdítása, a gyermekvállalás ösztönzése, valamint városunk családbarát jellegének erősítése.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek jólétének kérdésére, egészségügyi és szociális helyzetének alakulására, fókuszálva a megfelelő életszínvonal fenntartásának elősegítésére, az időskori elmagányosodás megelőzésére, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a szerepkonfliktusok csökkentését, azaz a munka és a család összeegyeztethetőségének elősegítését, a családbarát intézkedések támogatását, valamint a nőkkel szembeni erőszak visszaszorítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének minél mélyebb megismerésére, életminőségének javítására, társadalmi integrációjuk előmozdítására, illetve a többségi társadalom tagjainak velük szembeni érzékenyítésére.

Mindezt olyan támogató környezet működtetésével szeretnénk elérni, amely erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmazva a veszélyeztetett célcsoportok számára.

Onga Város Esélyegyenlőségi Programja alapján az önkormányzatnak biztosítani és vizsgálni kell, hogy az intézmények működését és munkáját érintő, az esélyegyenlőségi szempontból fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumba és iránymutatásba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései. Értékeli, visszacsatolja a program ellenőrzése során szerzett információkat.

Biztosítja az önkormányzati döntéshozók, tisztségviselők és intézményvezetők felkészítését a programban végrehajtandó feladatokra, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket az érintett területeken az alábbi alapelveknek megfelelően:

A személyes gondoskodás biztosítása során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek. Az intézményekben az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő környezetet kell biztosítani.

A lakosság széles körében tudatosítani szükséges az egyén és a társadalom közös felelősségét. A szociálpolitika értékei a társadalompolitika és a szociális munka értékeit ötvözi. Legfőbb alapérték kell, hogy legyen: a lehetőségek, források és szolgáltatások mindenki számára egyenlő hozzáférésének biztosítása abból a célból, hogy önállóan, megfelelő szinten tudják élni az életüket a segítségre szoruló emberek.

Hatékonyabbá kell tenni közreműködésüket a helyi közügyek alakításában. Ennek eszköze a társadalmi párbeszéd intézményeinek fejlesztése, a jogok és a jogtudat erősítése, továbbá a diszkrimináció és a társadalmi előítéletek elleni küzdelem.

A lakossági kapcsolatokra is nagyobb hangsúlyt kell helyezni. Fontos, hogy az érintettek korrekt információkkal rendelkezzenek a szociális szolgáltatásokról, azok tartalmáról, a jogosultsági feltételekről és a hozzáférési lehetőségekről. A tájékoztatáshoz fel kell használni az elektronikai eszközöket, és az eddig működő tájékoztatási formákat is.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	**0/1 Településszintű probléma - Csapadékvíz hálózat fejlesztése, bővítése**
B	Feltárt probléma megnevezése	A csapadékvíz elvezetése jelenleg nem megoldott
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A csapadékvíz elvezető hálózat I. ütemének a kivitelezése, záportározó és zárt árok építése a település délnyugati városrészén
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, ITS, Településterv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Vízgyűjtőgazdálkodási Terv, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia,
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tervezés, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, engedélyeztetés.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.29.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlesztéssel érintett lakosság száma Záportározó nagysága Épített zárt árok hossza
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	**TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00016 -** Onga Város csapadékvíz hálózatának felújítása és bővítése pályázat, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A kiépített csapadékvíz hálózat folyamatos karbantartással fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**0/2 Településszintű probléma – A minőségi és hasznos időtöltés színtereinek fejlesztése**
B	Feltárt probléma megnevezése	A közösségi szolgáltatásokhoz, programokhoz egy kisebb közösségi funkcióval bíró tér szükséges, a Művelődési ház tetőszerkezete felújításra szorul
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A felújításra kerülő művelődési ház, illetve kialakításra kerülő új közösségi épület segítségével olyan élhető kisvárosi környezet kerül kialakításra, mely jelentősen javítja a település népességmegtartó képességét a lakosság életminőség növelésével. A minőségi közösségi épületek és a kialakításra kerülő közösségi szolgáltatások (programok) növelik a lakosság lehetőségeit a szabadidő tartalmasabb eltöltésére
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, ITS
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tervezés, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, engedélyeztetés, akadálymentesítés. A közösségi tereken megvalósul: - a település hagyományainak ápolása, - a helytörténeti ismeretek szélesítése, - népművészeti, hagyományőrző közösségek életre hívása, működtetése pl. mézeskalács sütő, kosárfonó szakkör - a település kiemelkedő közösségei, személyiségei szerepének növelése, - a helyi értékek védelmének erősítése az Ongai Kulturális Egyesülettel közös programok szervezése által, - amatőr művészeti körök, az Ongai Hagyományőrző Néptánccsoport számára helyszín biztosítás, - kiemelkedő tehetségű helyi alkotók támogatása helyszín biztosításával, szórakozási és közösségi igényekhez programtervezési és helyszín biztosítási lehetőség nyújtásával, - baba- mama klub életre hívása és működtetése, - Idős Klubok működéséhez helyszín biztosítás, - napközis táborok és tematikus napok programjainak biztosítása, - találkozók, fesztiválok, bemutatók, kiállítások rendezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025.05.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlesztéssel érintett lakosság száma Kialakított közösségi terek száma Felújított közösségi terek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	**TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00013 –** Építsünk közösséget! pályázat, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok, klubfoglalkozások folyamatos üzemtetetésével, az üzemeltetéshez szükséges szervező elhivatottságával fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**I/1 Infrastrukturális fejlesztés, szociális városrehabilitáció keretében**
B	Feltárt probléma megnevezése	Szegregátum rossz környezeti és lakhatási körülményei, hiányzó közösségi terek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A szegregátumok lakókörnyezetének élhetőbbé tétele infrastrukturális fejlesztéssel, közszolgáltatások megjelenítésével, közösségi terekkel valósulhat meg. Rövid- közép és hosszútávon is eredményes a program megvalósítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, ITS
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés, fejlesztési célok pályázati lehetőségekhez illesztése, támogatott projekt megvalósítása, fenntartása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közművesített lakások száma, komfortfokozat növekedés (%), fejlesztett infrastruktúra nagysága (m2), Létrehozott közösségi terek (m2) fejlesztéssel érintett lakosok száma, A projekt megvalósítását követően vállalt fenntarthatósági célok teljesítése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati támogatások és a szükséges önkormányzati önerő biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A kialakított ingatlanok karbantartással fenntarthatóak.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**I/2 Mélyszegénységben élők/romák részére képzési, közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció**
B	Feltárt probléma megnevezése	A mélyszegénységben élő/roma népesség hátrányos helyzete. Segélyezettek, alacsony iskolázottságúak magas száma, kiugró munkanélküliségi adatok, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően. A képzések segítségével több problématerületre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások születnek, melynek eredményeként a célcsoport hátrányai csökkennek. Foglalkoztatottság növelése, értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció. Rövid- közép és hosszútávon is eredményes a program megvalósítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek (TOP_Plusz-3.1.2-21) esetén a források kihasználása egy teljes körű képzési projekt megvalósításához, közfoglalkoztatási programok kidolgozása, melyek központjában az értékteremtés áll.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programba bevont személyek száma, képzést eredményesen elvégzők száma, tanúsítványt szerzők száma, közfoglalkoztatottak száma, munkanélküliség csökkenő aránya.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati kiírástól függően szükséges önkormányzati önerő biztosítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A résztvevők motiváltságának megalapozásával fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**I/3 Tájékoztatók, prevenciós programok**
B	Feltárt probléma megnevezése	Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A feltárt egészségügyi problémák hatékony kezelése, megelőzésükre törekvés prevencióval, szűrőprogramokkal. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Egészségterv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati forrásokból szervezett prevenciós programok, tájékoztatási fórumok.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Helyi egészségügy képviselője - védőnő
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A feltárt egészségügyi problémákkal küzdők számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, szociális munkások, mentálhigiénés szakember), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A helyi egészségügy képviselőinek elhivatottságával fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**I/4 A mélyszegénységben élők/romák digitális írástudásának fejlesztése a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esélyének növelése érdekében**
B	Feltárt probléma megnevezése	A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Munkanélküli személyek elhelyezkedésének segítése, munkalehetőségek keresése (önéletrajz megírása, online módon történő benyújtása), számítógéppark bővítése az Ongai DJP Ponton. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	ITS
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Megfelelő számítógéppark fejlesztése, a munkanélküliek számítógépes ismereteinek oktatása, ismeretek bővítése, pályázati lehetőségek feltárása
G	Az intézkedés felelőse	DJP Pont mentora
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Informatikai képzések száma, Résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (szociális munkás), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A DJP pont mentorának elkötelezettségével fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**II/1. Szociálisan rászoruló gyermekek számára felzárkóztató, tehetséggondozó programok**
B	Feltárt probléma megnevezése	Hiányzó tehetséggondozó programok, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda jellegű programok, nyári táboroztatási lehetőségek kiszélesítése indokolt a szünidő hasznos eltöltése céljából
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Programok és felügyelet biztosítása minden résztvevő gyermek számára Eredmények minden időtávon várhatóak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció, Megyei köznevelés-fejlesztési terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Gyermeklétszámhoz igazodó fejlesztések, költségszámítás, fenntarthatóság vizsgálata, pályázati lehetőségek kutatása és kihasználása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Férőhelyek száma Programban résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (szociális munkás, fejlesztő pedagógus), pénzügyi (önkormányzati költségvetés) erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok a pedagógusok, szakemberek és a helyi egészségügyi szolgálat képviselőinek motiváltságával fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**II/2. Egyéni fejlesztő, hátránykompenzáló programok az iskolában, óvodában – civil együttműködések kialakítása**
B	Feltárt probléma megnevezése	HH, HHH gyermekek magas száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minél több HH/HHH gyermek vegyen részt a fejlesztő, hátránykompenzáló, tehetséggondozó programokban. A projektekben a megvalósítás szakaszában valamennyi HH és HHH gyermek részvétele. A fenntartási időszakban a részvételi arány megőrzése. Továbbtanulási motiváció. Eredmények minden időtávon várhatóak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, Megyei köznevelés-fejlesztési terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, pályaorientáció, hátránykompenzáló programok működtetése (mentori rendszer – Útravaló Program), esélyteremtő nevelési eljárások alkalmazása
G	Az intézkedés felelőse	Helyi iskola igazgatója Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A kialakított programok (egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, pályaorientáció, hátránykompenzálás) száma; A programokban résztvevők száma, Esélyteremtő nevelési eljárások alkalmazásának gyakorisága
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (fejlesztőpedagógus), pénzügyi erőforrások (civil felajánlás), költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos egyéni fejlesztéssel fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**II/3. Energetikai korszerűsítés az általános iskola 1. számú épületén, projekt arányos akadálymentesítés**
B	Feltárt probléma megnevezése	A Görgey Artúr Általános Iskola és AMI 1. számú épületének jelentős az energiafelhasználása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A korszerű nevelés, oktatás feltételeinek javítása, a kellő hatékonyságú hőszigetelésű intézményi épület kialakításával, napelemek alkalmazásával, szemléletformálással.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, ITS
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Energiastratégia, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, NEKT (Magyarország Nemzeti Energia és Klímaterve)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A kétszintes épület energetikai korszerűsítése, tervezés, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, projektarányos akadálymentesítés.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.09.30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Jobb energiahatékonyságú középületek száma Fejlesztéssel érintett tanulói szám Becsült üvegházhatású gázkibocsátás csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	**TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BO1-2022-00040 –** Ongai általános iskola energetikai korszerűsítése pályázat, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola üzemeltetője a Miskolci Tankerületi Központ. A fenntartó számos oktatási intézményt üzemeltet, szakmai tapasztalata, az üzemelési területtel foglalkozó alkalmazotti létszám, valamint az üzemeltetésre rendelkezésre álló központi anyagi forrás megnyugtató biztosítékot jelentenek az intézmény hosszútávú (legalább 5 éves) működtetésére
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**II/4. Mozgásszegény életmód megszüntetéséhez szabadidősport programok szervezése, játszóterek, játszóparkok számának növelése**
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekek mozgásszegény életmódja, játszóterek, játszóparkok számának növelése, szabadidősport programok, gyalogtúrák, ovi-foci, néptánc, úszás szervezése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A mozgásszegény életmódból eredő megbetegedések prevenciója. Eredményei már rövid távon is érzékelhetőek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Egészségterv, Településterv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Állapotfelmérés, családi szabadidős tevékenységek szervezése, kiegészítő óvodai – iskolai prevenciós foglalkozások tartása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Ongai Sportegyesület Elnöke
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kialakított tevékenységek száma Résztvevők száma Állapotfelmérés eredményeinek javulása Létrejövő játszóterek, játszóparkok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (intézményvezetők, iskolaigazgató, védőnők), pénzügyi erőforrások (civil felajánlás), költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A játszóterek, játszóparkok karbantartással, a sportprogramok a résztvevők elhivatottságával fenntarthatóak
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**II/5. Óvodai- iskolai szűrővizsgálatok, szemléletformáló életmódprogramok**
B	Feltárt probléma megnevezése	Az életkörülményekből, életmódból eredő egészségügyi, társas viselkedési problémák kialakulása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A szűrővizsgálatokkal, szemléletformáló programokkal az egészségügyi, társas viselkedési problémák kialakulása csökkenthető. A szűrővizsgálatokon a város minden gyermeke részt vesz. Középtávon az életmódprogramoknak köszönhetően a betegségi mutatók javulnak.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Egészségterv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Állapotfelmérés, prevenciós programok életkor szerint, elért eredmények ellenőrzése, megtartása.
G	Az intézkedés felelőse	Óvodavezető Helyi iskola igazgatója
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szűrővizsgálaton részt vevők száma, Egészségügyi problémák számának csökkentése Az állapotfelmérés eredményeinek javulása Betegségek csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, mentálhigiénés szakember), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szemléletformálás sikerességét követően, elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**III/1. A nők esélyegyenlőségének biztosítása, gyermekvállalás okozta munkaerőpiaci hátrányok csökkentése**
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékli az, ha kisgyermekei vannak. Törekedni kell a részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzésére, az anyák foglalkoztatása képzéssel, átképzéssel, szakképzéssel növelhető.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkennek a gyermekvállalás miatti munkaerőpiaci hátrányok Az alacsonyabb iskolai végzettségű, több gyermekes családanyák értékteremtő munkavégzéssel visszatérnek a munka világába Eredmények minden időtávon várhatóak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program, Esélyegyenlőségi Terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Részmunkaidős foglalkoztatás, pályázati lehetőség kutatása és kihasználása, képzések, átképzések, szervezése, kompetenciafejlesztés, eredmények elemzése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkába álló kisgyermekes nők száma Képzéseken résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (oktatók, nevelők), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A képzésben, szakképzésben megszerzett tudás hasznosításával, további lehetőségek kutatásával fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**III/2. A jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása, felkészítése, megismertetése a családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak különböző megjelenési formáival; kapcsolódó áldozatsegítés**
B	Feltárt probléma megnevezése	Családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak eseteinek számáról nincs adatunk, az országos tendenciákat figyelembe véve a jelzőrendszert fel kell készíteni a fizikai bántalmazást megelőző preventív intézkedésekre tekintettel arra, hogy a településen is jelen van a probléma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkenjen a családon belüli/kapcsolati erőszak áldozatainak száma Rendelkezzünk információval az áldozatok számáról, az elkövetett cselekmények minőségéről Az érintett célcsoport tagok körében mérhetően és tartósan csökken a beavatkozások száma Jelzőrendszer tagjainak folyamatos informálása, megerősítése, érzékenyítő tréningek Minden időtávon eredményt mutat.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés az érintett célcsoportban Jelzőrendszer tagjainak felkészítése a preventív intézkedésekre Előadások, tájékoztatók szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Ongai Polgárőr Egyesület elnöke
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Jelzett esetek száma Intézkedések száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (szociális munkás, védőnők), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A jelzőrendszer működtetésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**IV/1 Az idősek esélyegyenlőségét javító aktivitást segítő programok, mozgást fejlesztő programok (gyógytorna)**
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az idős egyedül élő személyek aránya, kevés az aktivitást nyújtó kulturális, sport, szabadidős program, kialakul az elmagányosodás.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idősek életminőségének javítása. Az elmagányosodás megakadályozása érdekében változatos kulturális, sportolási szabadidős programok folyamatos szervezése. Elmagányosodás csökkenése az aktivitást segítő programokon résztvevők számának növekedése mellett. Elért eredmények fenntartása. Rövid távon is várható eredmény.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az aktivitást megőrző programok szervezése. Programok megrendezése és lebonyolítása. Előadások szervezése. Helyi közösségi élet programlehetőségeinek keresése, bővítése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Előadások száma Programok száma Résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (gyógytornász, masszőr), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programok megtartásával, színesítésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**IV/2 Preventív és szűrőtevékenységek lefolytatása a magas előfordulású megbetegedések kiszűrése érdekében, tanácsadás igény szerint**
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat az idősebb lakosok kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén. Felvilágosító előadások tartása az életkori sajátosságokról, gondokról, betegségekről, tünetek felismeréséről
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek minél magasabb számban történő részvétele a preventív szűrővizsgálatokon. A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága csökken. Az elért eredmények fenntartása, további javítása. Rövidtávon is várható eredmény.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az idősek értesítése a szűrővizsgálatok időpontjáról, Segítségnyújtás ahhoz, hogy minél nagyobb számban részt vegyenek a szűrővizsgálatokon.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szűrőprogramok száma résztvevők száma Előadások száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (szűréseket végző személyzet, mentálhigiénés szakember), pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szűrőprogramokon való részvétel a folyamatos népszerűsítő tevékenységgel, előadások szervezésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**IV/3 Az idősek áldozattá válásának megelőzése és folyamatos monitorozása érdekében a rendvédelmi szervek bevonásával tájékoztatók, előadások, bemutatók szervezése**
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává. Szükséges a térfigyelő kamerarendszer fejlesztése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az áldozattá válást bemutató elemek azonosítása, tájékozatók, előadások számának emelkedése, térfigyelő kamerarendszer fejlesztése. Elért eredmények fenntartása és javítása. Rövid távon is eredményes
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az áldozattá válást megelőző programok szervezése. Az eredmények mérése a célcsoportban. Újabb program lehetőségek keresése, bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Ongai Polgárőr Egyesület elnöke
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Előadások száma Résztvevők száma Térfigyelő kamerák száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, rendőrök, polgárőrök), pénzügyi erőforrások, költségvetés, civil támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A polgárőrség helyi aktivitásának megőrzésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**V/1 A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a komplex akadálymentesítés megvalósítása**
B	Feltárt probléma megnevezése	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés. A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása ütemterv alapján történik. Minden időtávon mutatkozik hatása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program, Településterv, ITS
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Komplex akadálymentesítés ütemterv szerinti megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesített önkormányzati intézmények száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, pénzügyi erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A kialakított akadálymentes épületek karbantartással fenntarthatóak
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	**V/2 A fogyatékkal élők részére mobil egészségügyi szűrések biztosítása; kapcsolódó felhívások, tájékoztatások szervezése**
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat fogyatékkal élők, mozgásukban akadályozott személyek kevésbé veszik igénybe. Nehezen jutnak el az egészségügyi szakorvosi rendelőintézetekbe. Szükséges támogatásuk a kihelyezett szűrőprogramokra történő eljutásuk terén. A programokról és lehetőségekről tájékoztatókat szükséges készíteni.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A mobil szűrések kapcsán a fogyatékkal élők teljes számban elérhessék és igénybe vegyék a szolgáltatásokat. Emelkedik a mobil szűréseken megjelenők száma. Csökken a célcsoportban szűrhető betegségek előfordulása. A célcsoportban a korábban előforduló betegségek csökkennek és a kapcsolódó halálozási mutatók javulnak. Rövid távon is eredményes.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, mobil szűrések biztosítása, felhívások, tájékoztatók
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.10.18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Mobil szűréseken résztvevők száma, Szűrhető betegségek száma, Javuló halálozási mutatók Felhívások, tájékoztatók száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, pénzügyi és humán (szűréseket végző személyek, mentálhigiénés szakemberek) erőforrások, költségvetés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szűrőprogramokon való részvétel támogató szolgáltatással, folyamatos népszerűsítő tevékenységgel, előadások szervezésével fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	**Csapadékvíz hálózat fejlesztése, bővítése**	A csapadékvíz elvezetése jelenleg nem megoldott	A csapadékvíz elvezető hálózat I. ütemének a kivitelezése, záportározó és zárt árok építése a település délnyugati városrészén	Gazdasági program, ITS, Településterv	Vízgyűjtőgazdálkodási Terv, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia	Tervezés, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, engedélyeztetés.	Polgármester	2024.12.29.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma Záportározó nagysága Épített zárt árok hossza	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00016 - Onga Város csapadékvíz hálózatának felújítása és bővítése pályázat, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser	A kiépített csapadékvíz hálózat folyamatos karbantartással fenntartható	Nem releváns
2	**A minőségi és hasznos időtöltés színtereinek fejlesztése**	A közösségi szolgáltatásokhoz, programokhoz egy kisebb közösségi funkcióval bíró tér szükséges, a Művelődési ház tetőszerkezete felújításra szorul	A felújításra kerülő művelődési ház, illetve kialakításra kerülő új közösségi épület segítségével olyan élhető kisvárosi környezet kerül kialakításra, mely jelentősen javítja a település népességmegtartó képességét a lakosság életminőség növelésével. A minőségi közösségi épületek és a kialakításra kerülő közösségi szolgáltatások (programok) növelik a lakosság lehetőségeit a szabadidő tartalmasabb eltöltésére	Gazdasági program, ITS	Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.	Tervezés, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, engedélyeztetés, akadálymentesítés. A közösségi tereken számtalan program megvalósul	Polgármester	2025.05.31.	Fejlesztéssel érintett lakosság száma Kialakított közösségi terek száma Felújított közösségi terek száma	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00013 – Építsünk közösséget! pályázat, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser	A programok, klubfoglalkozások folyamatos üzemtetésével, az üzemeltetéshez szükséges szervező elhivatottságával fenntartható	Nem releváns
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	**Infrastrukturális fejlesztés, szociális városrehabilitáció keretében**	Szegregátum rossz környezeti és lakhatási körülményei, hiányzó közösségi terek	A szegregátumok lakókörnyezetének élhetőbbé tétele infrastrukturális fejlesztéssel, közszolgáltatások megjelenítésével, közösségi terekkel valósulhat meg. Rövid- közép és hosszútávon is eredményes a program megvalósítása.	Gazdasági program, ITS.	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek Nemzeti Stratégia 2007-	Helyzetfelmérés, fejlesztési célok pályázati lehetőségekhez illesztése, támogatott projekt megvalósítása, fenntartása.	Polgármester Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke	2027.10.18	Közművesített lakások száma, komfortfokozat növekedés (%), fejlesztett infrastruktúra nagysága (m2), Létrehozott közösségi terek (m2) fejlesztéssel érintett lakosok száma,	Pályázati támogatások és a szükséges önkormányzati önerő biztosítása.	A kialakított ingatlanok karbantartással fenntarthatóak	Nem releváns

					2032)				A projekt megvalósítását követően vállalt fenntarthatósági célok teljesítése.			
2	**Mélyszegénységben élők/romák részére képzési, közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció**	A mélyszegénységben élő/roma népesség hátrányos helyzete. Segélyezettek, alacsony iskolázottságúak magas száma, kiugró munkanélküliségi adatok, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció.	A képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően. A képzések segítségével több problématerületre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások születnek, melynek eredményeként a célcsoport hátrányai csökkennek. Foglalkoztatottság növelése, értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása, közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció. Rövid- közép és hosszútávon is eredményes a program megvalósítása	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)	Pályázati lehetőségek (TOP_Plusz-3.1.2-21) esetén a források kihasználása egy teljes körű képzési projekt megvalósításához, közfoglalkoztatási programok kidolgozása, melyek központjában az értékteremtés áll.	Polgármester Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke	2027.10.18.	Programba bevont személyek száma, képzést eredményesen elvégzők száma, tanúsítványt szerzők száma, közfoglalkoztatottak száma, munkanélküliség csökkenő aránya.	Pályázati kiírástól függően szükséges önkormányzati önerő biztosítása.	A résztvevők motiváltságának megalapozásával fenntartható	Nem releváns
3	**Tájékoztatók, prevenciós programok**	Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák	A feltárt egészségügyi problémák hatékony kezelése, megelőzésükre törekvés prevencióval, szűrőprogramokkal. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.	Egészségterv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)	Pályázati forrásokból szervezett prevenciós programok, tájékoztatási fórumok.	Polgármester Helyi egészségügy képviselője - védőnő	2027.10.18.	A feltárt egészségügyi problémákkal küzdők számának csökkenése	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, szociális munkások, mentálhigiénés szakember), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés	A helyi egészségügy képviselőinek elhivatottságával fenntartható	Nem releváns
4	**A mélyszegénységben élők/romák digitális írástudásának fejlesztése a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esélyének növelése érdekében**	A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.	Munkanélküli személyek elhelyezkedésének segítése, munkalehetőségek keresése (önéletrajz megírása, online módon történő benyújtása), számítógéppark bővítése az Ongai DJP Ponton. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.	ITS	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (Új Roma Stratégia 2019-2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032)	Megfelelő számítógéppark fejlesztése, a munkanélküliek számítógépes ismereteinek oktatása, ismeretek bővítése, pályázati lehetőségek feltárása	DJP Pont mentora	2027.10.18.	Informatikai képzések száma, Résztvevők száma	Pályázati forrás, humán (szociális munkás), pénzügyi (önkormányzati költségvetés), technikai (épület, terem biztosítása) erőforrások, költségvetés	A DJP pont mentorának elkötelezettségével fenntartható	Nem releváns
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	**Szociálisan rászoruló gyermekek számára felzárkóztató, tehetséggondozó programok**	Hiányzó tehetséggondozó programok, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda jellegű programok, nyári táboroztatási lehetőségek kiszélesítése indokolt a szünidő hasznos eltöltése céljából	Programok és felügyelet biztosítása minden résztvevő gyermek számára Eredmények minden időtávon várhatóak	Gazdasági program, Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció, Megyei köznevelés-fejlesztési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Gyermeklétszámhoz igazodó fejlesztések, költségszámítás, fenntarthatóság vizsgálata, pályázati lehetőségek kutatása és kihasználása	Polgármester	2027.10.18.	Férőhelyek száma Programban résztvevők száma	Pályázati forrás, humán (szociális munkás, fejlesztő pedagógus), pénzügyi (önkormányzati költségvetés) erőforrások, költségvetés	A programok a pedagógusok, szakemberek és a helyi egészségügyi szolgálat képviselőinek motiváltságával fenntartható	Nem releváns

2	**Egyéni fejlesztő, hátránykompenzáló programok az iskolában, óvodában – civil együttműködések kialakítása**	HH, HHH gyermekek magas száma	Minél több HH/HHH gyermek vegyen részt a fejlesztő, hátránykompenzáló, tehetséggondozó programokban. A projektekben a megvalósítás szakaszában valamennyi HH és HHH gyermek részvétele. A fenntartási időszakban a részvételi arány megőrzése. Továbbtanulási motiváció. Eredmények minden időtávon várhatóak	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, Megyei köznevelés-fejlesztési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, pályaorientáció, hátránykompenzáló programok működtetése (mentori rendszer – Útravaló Program), esélyteremtő nevelési eljárások alkalmazása	Helyi iskola igazgatója Roma Nemzetiségi Önkormányzat Elnöke	2027.10.18.	A kialakított programok (egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, pályaorientáció, hátránykompenzálás) száma; A programokban résztvevők száma, Esélyteremtő nevelési eljárások alkalmazásának gyakorisága	Pályázati forrás, humán (fejlesztőpedagógus), pénzügyi erőforrások (civil felajánlás), költségvetés	Folyamatos egyéni fejlesztéssel fenntartható	Nem releváns
3	**Energetikai korszerűsítés az általános iskola 1. számú épületén, projekt arányos akadálymentesítés**	A Görgey Artúr Általános Iskola és AMI 1. számú épületének jelentős az energiafelhasználása	A korszerű nevelés, oktatás feltételeinek javítása, a kellő hatékonyságú hőszigetelésű intézményi épület kialakításával, napelemek alkalmazásával, szemléletformálással.	Gazdasági program, ITS	Nemzeti Energiastratégia, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, NEKT (Magyarország Nemzeti Energia és Klímaterve)	A kétszintes épület energetikai korszerűsítése, tervezés, kivitelezés, műszaki ellenőrzés, projektarányos akadálymentesítés.	Polgármester	2024.09.30.	Jobb energiahatékonyságú középületek száma Fejlesztéssel érintett tanulói szám Becsült üvegházhatású gázkibocsátás csökkenése	TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BO1-2022-00040 – Ongai általános iskola energetikai korszerűsítése pályázat, humán erőforrás: tervező, kivitelező, műszaki ellenőr, projektmenedzser	A Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola fenntartója a Miskolci Tankerületi Központ. Így a hosszútávú fenntarthatóság biztosított.	Nem releváns
4	**Mozgásszegény életmód megszüntetéséhez szabadidősport programok szervezése, játszóterek, játszóparkok számának növelése**	A gyermekek mozgásszegény életmódja, játszóterek, játszóparkok számának növelése, szabadidősport programok, gyalogtúrák, ovi-foci, néptánc, úszás szervezése	A mozgásszegény életmódból eredő megbetegedések prevenciója. Eredményei már rövid távon is érzékelhetőek.	Egészségterv, Településterv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Állapotfelmérés, családi szabadidős tevékenységek szervezése, kiegészítő óvodai – iskolai prevenciós foglalkozások tartása	Polgármester Ongai Sportegyesület Elnöke	2027.10.18.	Kialakított tevékenységek száma Résztvevők száma Állapotfelmérés eredményeinek javulása Létrejövő játszóterek, játszóparkok száma	Pályázati forrás, humán (intézményvezetők, iskolaigazgató, védőnők), pénzügyi erőforrások (civil felajánlás), költségvetés	A játszóterek, játszóparkok karbantartással, a sportprogramok a résztvevők elhivatottságával fenntarthatóak	Nem releváns
5	**Óvodai- iskolai szűrővizsgálatok, szemléletformáló életmódprogramok**	Az életkörülményekből, életmódból eredő egészségügyi, társas viselkedési problémák kialakulása	A szűrővizsgálatokkal, szemléletformáló programokkal az egészségügyi, társas viselkedési problémák kialakulása csökkenthető. A szűrővizsgálatokon a város minden gyermeke részt vesz. Középtávon az életmódprogramoknak köszönhetően a betegségi mutatók javulnak.	Egészségterv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Állapotfelmérés, prevenciós programok életkor szerint, elért eredmények ellenőrzése, megtartása.	Óvodavezető Helyi iskola igazgatója	2027.10.18.	Szűrővizsgálaton részt vevők száma, Egészségügyi problémák számának csökkentése Az állapotfelmérés eredményeinek javulása Betegségek csökkenése	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, mentálhigiénés szakember), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A szemléletformálás sikerességét követően, elhivatott szakemberek bevonásával fenntartható	Nem releváns
	III. A nők esélyegyenlősége											
1	**A nők esélyegyenlőségének biztosítása, gyermekvállalás okozta munkaerő-piaci hátrányok csökkentése**	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékli az, ha kisgyermekei vannak. Törekedni kell a részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzésére, az anyák foglalkoztatása képzéssel, átképzéssel, szakképzéssel növelhető.	Csökkennek a gyermekvállalás miatti munkaerő-piaci hátrányok Az alacsonyabb iskolai végzettségű, több gyermekes családanyák értékteremtő munkavégzéssel visszatérnek a munka világába Eredmények minden időtávon várhatóak	Gazdasági Program, Esélyegyenlőségi Terv	Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Részmunkaidős foglalkoztatás, pályázati lehetőség kutatása és kihasználása, képzések, átképzések, szervezése, kompetenciafejlesztés, eredmények elemzése	Polgármester	2027.10.18.	Munkába álló kisgyermekes nők száma Képzéseken résztvevők száma	Pályázati forrás, humán (oktatók, nevelők), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A képzésben, szakképzésben megszerzett tudás hasznosításával, további lehetőségek kutatásával fenntartható	Nem releváns
2	**A jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása, felkészítése,**	Családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak eseteinek számáról nincs adatunk, az országos tendenciákat	Csökkenjen a családon belüli/kapcsolati erőszak áldozatainak száma	Szociális szolgáltatástervezési	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő	Helyzetfelmérés az érintett célcsoportban Jelzőrendszer tagjainak	Polgármester Ongai Polgárőr	2027.10.18.	Jelzett esetek száma Intézkedések száma	A pályázatokban rögzített határidőket tartva, önerőből	A jelzőrendszer működtetésével	Nem releváns

	megismertetése a családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak különböző megjelenési formáival; kapcsolódó áldozatsegítés	figyelembe véve a jelzőrendszert fel kell készíteni a fizikai bántalmazást megelőző preventív intézkedésekre tekintettel arra, hogy a településen is jelen van a probléma	Rendelkezzünk információval az áldozatok számáról, az elkövetett cselekmények minőségéről Az érintett célcsoport tagok körében mérhetően és tartósan csökken a beavatkozások száma Jelzőrendszer tagjainak folyamatos informálása, megerősítése, érzékenyítő tréningek Minden időtávon eredményt mutat.	koncepció	Nemzeti Stratégia (2010-2021)	felkészítése a preventív intézkedésekre Előadások, tájékoztatók szervezése	Egyesület elnöke			folyamatos tevékenység - 2027.12.31.	fenntartható	
	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	**Az idősek esélyegyenlőségét javító aktivitást segítő programok, mozgást fejlesztő programok (gyógytorna)**	Magas az idős egyedül élő személyek aránya, kevés az aktivitást nyújtó kulturális, sport, szabadidős program, kialakul az elmagányosodás.	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idősek életminőségének javítása. Az elmagányosodás megakadályozása érdekében változatos kulturális, sportolási szabadidős programok folyamatos szervezése. Elmagányosodás csökkenése az aktivitást segítő programokon résztvevők számának növekedése mellett. Elért eredmények fenntartása. Rövid távon is várható eredmény.	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az aktivitást megőrző programok szervezése. Programok megrendezése és lebonyolítása. Előadások szervezése. Helyi közösségi élet programlehetőségeinek keresése, bővítése.	Polgármester Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője	2027.10.18.	Előadások száma Programok száma Résztvevők száma	Pályázati forrás, humán (gyógytornász, masszőr), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A programok megtartásával, színesítésével fenntartható.	Nem releváns
2	**Preventív és szűrőtevékenységek lefolytatása a magas előfordulású megbetegedések kiszűrése érdekében, tanácsadás igény szerint**	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat az idősebb lakosok kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén. Felvilágosító előadások tartása az életkori sajátosságokról, gondokról, betegségekről, tünetek felismeréséről	Az idősek minél magasabb számban történő részvétele a preventív szűrővizsgálatokon. A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága csökken. Az elért eredmények fenntartása, további javítása. Rövidtávon is várható eredmény.	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az idősek értesítése a szűrővizsgálatok időpontjáról, Segítségnyújtás ahhoz, hogy minél nagyobb számban részt vegyenek a szűrővizsgálatokon.	Polgármester Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője	2027.10.18.	Szűrőprogramok száma résztvevők száma Előadások száma	Pályázati forrás, humán (szűréseket végző személyzet, mentálhigiénés szakember), pénzügyi erőforrások, költségvetés	A szűrőprogramokon való részvétel a folyamatos népszerűsítő tevékenységgel, előadások szervezésével fenntartható	Nem releváns
3	**Az idősek áldozattá válásának megelőzése és folyamatos monitorozása érdekében a rendvédelmi szervek bevonásával tájékoztatók, előadások, bemutatók szervezése**	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává. Szükséges a térfigyelő kamerarendszer fejlesztése.	Az áldozattá válást bemutató elemek azonosítása, tájékozatók, előadások számának emelkedése, térfigyelő kamerarendszer fejlesztése. Elért eredmények fenntartása és javítása. Rövid távon is eredményes	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az áldozattá válást megelőző programok szervezése. Az eredmények mérése a célcsoportban. Újabb program lehetőségek keresése, bővítése	Polgármester Ongai Polgárőr Egyesület elnöke	2027.10.18.	Előadások száma Résztvevők száma Térfigyelő kamerák száma	Pályázati forrás, humán (önkéntesek, rendőrök, polgárőrök), pénzügyi erőforrások, költségvetés, civil támogatások	A polgárőrség helyi aktivitásának megőrzésével fenntartható	Nem releváns
	V. A fogyatékossággal élő személyek esélyegyenlősége											
1	**A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a komplex akadálymentesítés**	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés. A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása ütemterv alapján történik. Minden időtávon mutatkozik	Gazdasági program, Településterv, ITS	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Komplex akadálymentesítés ütemterv szerinti megvalósítása	Polgármester	2027.10.18.	Akadálymentesített önkormányzati intézmények száma	Pályázati forrás, pénzügyi erőforrások, költségvetés	A kialakított akadálymentes épületek karbantartással fenntarthatóak	Nem releváns

	megvalósítása		hatása.									
2	**A fogyatékkal élők részére mobil egészségügyi szűrések biztosítása; kapcsolódó felhívások, tájékoztatások szervezése**	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat fogyatékkal élők, mozgásukban akadályozott személyek kevésbé veszik igénybe. Nehezen jutnak el az egészségügyi szakorvosi rendelőintézetekbe. Szükséges támogatásuk a kihelyezett szűrőprogramokra történő eljutásuk terén. A programokról és lehetőségekről tájékoztatókat szükséges készíteni.	A mobil szűrések kapcsán a fogyatékkal élők teljes számban elérhessék és igénybe vegyék a szolgáltatásokat. Emelkedik a mobil szűréseken megjelenők száma. Csökken a célcsoportban szűrhető betegségek előfordulása. A célcsoportban a korábban előforduló betegségek csökkennek és a kapcsolódó halálozási mutatók javulnak. Rövid távon is eredményes.	Egészségterv, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)	Adatgyűjtés, mobil szűrések biztosítása, felhívások, tájékoztatók	Polgármester Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője	2027.10.18.	Mobil szűréseken résztvevők száma, Szűrhető betegségek száma, Javuló halálozási mutatók Felhívások, tájékoztatók száma	Pályázati forrás, pénzügyi és humán (szűréseket végző személyek, mentálhigiénés szakemberek) erőforrások, költségvetés	A szűrőprogramokon való részvétel támogató szolgáltatással, folyamatos népszerűsítő tevékenységgel, előadások szervezésével fenntartható	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

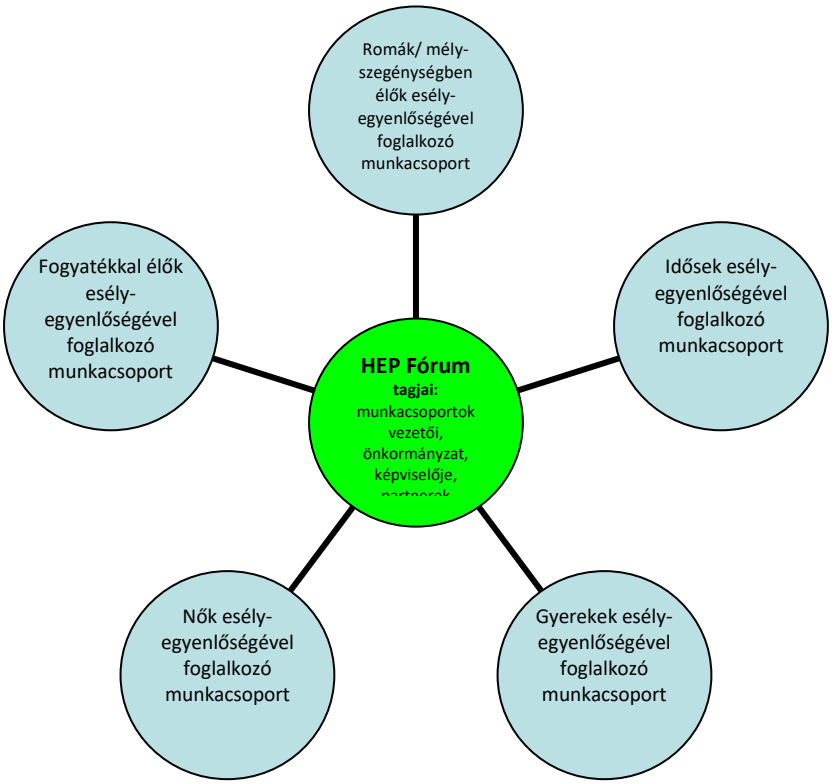
A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A munkacsoportok vezetői:
Romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:
Onga Város Önkormányzatának Polgármestere
Gyerekek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:
Bársonyos Óvoda és Bölcsőde vezetője
Nők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:
I. védőnői körzet védőnője
Idősek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:
Barátság Nyugdíjas Klub vezetője
Fogyatékkal élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:
Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzat elnöke,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Onga Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Onga Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 118/2022. (X.18.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Onga, 2022. október 18.

Dr. Trizsi Zalán
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Kivonat Onga Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2022. október 18. napján tartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

Onga Város Önkormányzata Képviselő-testülete
118/2022. (X. 18.) határozat:

Tárgy: Onga Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának megalkotása (2022-2027)

Onga Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a „Javaslat Onga Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának megalkotására" című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

1.) Onga Város Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján 2022-2027. évre vonatkozó Onga Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját - az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően - jóváhagyja.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

2.) A Képviselő-testület utasítja a polgármestert az elfogadott dokumentummal kapcsolatos további intézkedések megtételére.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal
Határozatról értesül: Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-magyarországi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság, Miskolc

K. m. f.

Dr. Nevelős Szabolcs sk.
jegyző

Dr. Trizsi Zalán sk.
polgármester

A kiadmány hiteléül:

POLGÁRMESTERI HIVATAL -I- ONGA

kiadó Tirpák Eszter